

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת בהר - בחקתי תשפ"א

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטרסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיזוק פאר די

אידישע שטוב

212-444-9169

קול

ברסלב

212-444-9191

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי

טעלעפאון מעסידזשינג

347-630-2876

אימעיל

chizikyomi@gmail.com

ימוא. פרק ראשון – שבעת ימים דף בא עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – שטיינזליץ"
קלט רש"י תוספות

1 ויש אומרים אף רידיא – מלאך המזמנה על השקת הארץ ממטר השמים ממעל ומן
 2 התחום מתחת. וקרא לוק, שנאמר "תחום אל תחום קורא", כדאמרין במסכת תענית
 3 זכרא ובהגלה. והאומר תחום דרמי לעלא, ולכן נקרא רידיא לשון שור וחורש.
 4 מתרגומין "אל תחורש" אל תידיד (דברים פרק כב), ביותה רבי שילא – דאמר.
 5 קרוה הגב – קרא תרגולא. ודואב יודי

6 לידך דפו ראישו – מנפו המוקד, דפו ראישו
 7 – ען מותו על ראשו מוטל, שהוא המית
 8 עצמו. כדברגיל בנינו – שאשו ממחר קריאו
 9 ולא מאחר. צפופים – לשון עק מרוב העם היו
 10 נדחקים איש באחיו ואין לו מקום לנטות על
 11 צדו לכאן ולכאן חתוק בקורה, אף רגליו נטילים
 12 מעל הארץ. שסתהום רווחים – ובשסתהום
 13 נופלים נעשה להם נט המוקד מרחיב עד
 14 שיש ביניהם ארובת אמות שלא ישמעו איש וידי
 15 של חבירו, שלא יכלם. נמשכין אחת עשרה
 16 אמה אחורי בית הפורת – נמשכין מתוך
 17 דוחק, ומתפרזין על פני אורך כל אחת עשרה
 18 אמה על מקום דריסת רגלי ישראל לצפון
 19 ולדרום. ויוצאן נמקום דריסת רגליהם ונכנסין
 20 דרך בית החליפות בין צדי ההיכל לכותל
 21 העזרה לצפון ולדרום, ומשע נכנסין לעזרת.
 22 באחת עשרה אמה שיש ארזי אחורי בית
 23 הפורת עד כותל מערבי של עזרה. כדומן
 24 במסכת מדות (פרק מתייש משנה א) ואמרין
 25 לה לעיל בפרקין (טו"ב). מאי קאמר – מאד
 26 ששסתהום רווחים ונרחוהו המוקד על ידי
 27 דגם. אתה מוקד מתייש משנה א' ואמרין
 28 הפורת? הכי קאמר בו' – האי ומשמיים
 29 אחורי בו' ארישא קאי, קודם שסתהותהו, ויחי
 30 קאמר. אף על פי שנמשכין אחורי הפורת והיו
 31 צריכין לעמוד צפופים מרוב דוחק – אפילו
 32 הכי כשהיו כולם משסתהום ובאים למרחו
 33 המזבח מתוך העזרה, ומשסתהום לפני ההיכל
 34 ובירתי. לא החליט אשה – עברה, שסתהותה
 35 לאבול מבשר העזלי כשעמלה רית. בבית
 36 הפנים כלי זה חס חור, ומראה ונעה לו התינים שם חז והיה. סילוקו כבירווי –
 37 – שאם אירע בו פסול אין ארזי להביא תחתיו,
 38 שהוא נקצר בליל מוצאי יום טוב, ואין מרבין
 39 לקצר אלא בפי השיעור של עשרון מנפה
 40 בשלש עשרה חפי, וכן שתי הלחם נאפין מערב
 41 יום טוב ואין אפיתון ודחה יום טוב, ואם יפסל
 42 – לא יאפו אחרת ביום טוב. וכן אדם הפנים
 43 שנאפה עמרב שבה, ואם יפסל – לא יחליף.
 44 וחשלקן עמוד ריקם עד שנת הבאה. צ"ל הפנים – מנונית דחוקים, דרתי דחוקה. בקלנבו – שם מוקם. שב"י ח"ט – שמכשלים בהן קרשי קדשים, ובלעזר נאסרת משום
 45 נזרה, ועתקן שבידה. כדכתיב (ויקרא פרק ז) 'ובלי חרש אשר תבשל בו ישר'. ושבידתו במקום קודש, כדאמרין התם בובחים, בפרק 'דמ טהור' (ג"צ). ואם אין נבלעין – נמצאו
 46 אשפות של שברים בעזרה. מראה ונעה – של עלת העוק. וירשון מוכה הפנים וירשון המזרה – בכל כול נותן עם תרומת הירשן במזרה של כבש, כדתיב תרומת הירשן
 47 (תמיד פרק א משנה ד') הניעו לרצפה תפך פניו לצפון, והלך במזרחו של כבש כעשר אמות, מוקם שנתקן שם מוראה ונעה. וירשון מוכה הפנים והמזרה. וקרא נמי דמוראה ונעה
 48 וידיב בלי חס חור חור, ומראה ונעה לו התינים שם חז והיה. סילוקו כבירווי – כשמשלקן אותו עירין והם אותם. חוס ביום הלוקח – שהוא חס ביום שנקלק משום. וקרא ידאי
 49 בלחם הפנים כתיב, כפי שמואל. מקום ארזי אטו מן הרבה – ארזי תופס למעט ממדת החלל של בית כלום, דהניא. ארזן שעשה משה יד לו עשר אמות ארזי לכל חור בשנתן
 50 באמצע בית הפורת, ור"ל כל החלל לא היה אלא עשרים על עשרים, שנאמר (מלכים א פרק ז) 'ולפני הדביר עשרים אמה אורך ועשרים אמה רוחב' נמצא שאין מקום הארזן ממעט
 51 כלום. כדכתיב 'וכן בניו היו עומדין' – מפי הכרובים עשה שלמה עומדין בארץ אצל ארזן. אחד בצפון ואחד בדרום (שם) 'בכנפיהם עשרים אמה פרשנות מקר אל קר', כדכתיב 'כני
 52 הכרוב חגש אמות' נמצאו הנפנים מוחזקים את כל החלל, נמצא עובי התוף אטו מן המזרה. ובראי – מבחוץ, בעזרה. נסים הידועים לכל. מכלל שהוא פסא – שמקבל שומא.
 53 ענקי נשיי

1 תדורם היא חלש. היא כח גדול תורם – אם כן ליחשבתי לאה נמולה ודכיל בהדי חוש
 2 סבולות ועשרה קידושין שכתן גדול וסבל בו ביום. עכן וכן הפייט: והקמו מחצות רשן
 3 לעשרה, כפיים רשן הבערה, אלאא שהו מפייסין בידוכ מי תורם. ורבינו יצחק אומר ששפיר
 4 גרס כן גדול דלחבי נשקמוי לתרום ולסדר מערבה ולסלק האברים שלא נתעכלו ויד
 5 שינאם כתן גדול ממוון כל מה שפיר מיד
 6 כשעלה עמוד השדר קודם שירע גבה חלש.
 7 ודויה קודם שישע בשלש פריאות – תימה
 8 דלפני שלשית דחמיד (ל) תגן מירחי
 9 ודיו שומעין קול גבני כרח. ודויה עשר פריאות.
 10 ויש לומר דבעשרה פריאות לא היו מביעין אלא
 11 קול הברה בעלמא. וכן יש לפרש אתא דארמתי
 12 ריש פרק 'טרף בקלפי' (למט לעיל) דרציי דלתות
 13 היכל נשמעין בשמנתה תועמי שבת, ודתיס תגן
 14 מירחי.
 15 נבלעין במקומן – פירש הרב פורת: דהוא
 16 דתיך דישון מוכה הדיצין, ואין נראה
 17 לרבינו תם, דמנא לא היה אסרא? כיון דלא חביב
 18 ליה חדי תר. ועיה. דתא אמרין בפרק 'כל שעד
 19 (פסחים כ"א) ובשילאי מהדור (ל"א) ואפר
 20 הקדש לעולם אסור, באותן שטעונין גזיה.
 21 דברתי: 'זמור' – בנחת, 'זמור' – שלא יפור
 22 אלאא דלא הוי נבלע במקומן מדשעון גזיהו מידו
 23 ש' ימור קרא לאו אביאט סמוך דתי קאמר. אי
 24 לאו הוה נכנס אביאט נבלע במקומן – טען גזיה.
 25 אי נמי נראה לי, אם חפר שם והדיצא אותו קאמר
 26 דאפר הקדש לעולם אסור, וכן פירש רש"י בסוף
 27 המזרה.

כלי

1 **תרתיה אהתיניחא במקדש, תניא: מעולם לא כפו ישמיים איש של עצי המערכה, ועשו המערכה**
 2 **תרתיה פל החרוהו שבעולם פאות ומגשבות בו אין מויוות אותו במקומו. ותו ליכא? והתניא**
 3 **רב שבעה קלנבו: שכרי כלי חרס נבלעין במקומן, ואמר אב"י: מוראה ונעה וירשון מוכה**
 4 **הפנים וירשון המזרה נבלעין במקומן. פסולי תלחא הוה, חשביניהו בחד, אפיך תרי ועגיל**
 5 **תרי. אי הכי בלועין נמי תרי הוה, חשביניהו בחד – חסרו להו? איכא נמי אחרית, דאמר**
 6 **רבי יהושע בן לוי: גם גדול היה נעשה בלחם הפנים, סילוקו כסדורו, שנאמר 'ליתום להם**
 7 **חם ביום הלוקחו'.** ותו ליכא? והאמר רבי לוי: דבר זה כמזרת בדינו מאובחתינו, מקום ארזן
 8 אינו מן המזרה, ואמר רבנאי אמר שמואל: פרובים גגנס הוי עומדין! – ניסי דבראי – קא חשיב,
 9 ניסי דגנאי – לא קא חשיב. – אי הכי לחם הפנים נמי ניסי דגנאי הוא! – לחם הפנים ניסי
 10 דבראי הוא, דאמר ריש לקיש: מאי דכתיב "על השלחן המזרה", מזרה – מכלל שהוא מלא,
 11 כלי

עשוי לנתח – שאני מטלטל, וכל עין לעיני טומאה הוקש לשק, שנאמר ויקרא פרק א' "מכל בלי עין או בנד או ער או שק" וגי. מה שק מטלטל מלא וריק – אף בלי עין מטלטל מלא וריק, ואף על גב דשלחן מופנה בחוב – בטל ציפי לביה, כדאמרין בשילהי תיגתה שאני שלחן דקרייא רחמנא עין. שמנבדין אותו – ומראין אותו לחוץ, דיעש כלבטון פרוי – דיעש פרוי של ישראל כפרו הלבטון, אלמא יש פרוי בלבטון, ולבטון הוא בית המקדש, ומזה הרעש – כשדרוח נושבת וכן מקישין וזו לזה רועשים, ושמעו קולם, דקביעי – קבועים ועומדים תמיד במקומן, רבוצת כארי – נחלת שפנלה מן השמים בימי שלמה היתה על המזבח עד שבא מנשה וסילקה, היתה דומה לארי רובין, ויש בה פנש

בשלרבות שלה, כי קאמריין – זמיעלה עין
בדיוט קאמרין, באש הדיוט שהיו מביאין
אצלה, ואינה בו ואבכד – חסר היא, נבואת
חגי בתבאי ובבית שני משתעי קרא, איין
כפרות וברבנים – כולה חרא מילתא, ושכינה
לא שרתה בו, ורוח הקודש אל היתה נביאים
משנת שתיס לדריש ואילך, דחולין – מן
הקדוה, שהוא כאש, ונמא למי ואינו חפץ
לאמור, רוחא אש – ממוקמה לחין, דגריאל
שידד לחציל תנינה משאל ועזרה, שצנין
את הכבשן מנפנים והקדיש מבוזין לשרוף את
והוקדון לתוהו, כדאמרין בערבי פסחים
(קמא), חושב אבנני – כנסהדרין הוא, בפרק
"אחר דיני ממונות" (לחג), גבי כיתות של
מלאכים שאמרו לפנינו "מה אנש כי תוכשר",
מוציא יום טוב האדוןין של חג – שמאמתול
נתחנם גור דינם על גשמי שנה, בדתין, ברת
נדוןין על המים, נטה כלפי צפון – שרוח
דרומית נושבת, ופירותיהן מרקיבין, ואינו יוכלין
לארבעין, ופירותין ומזכרין אותן כול, הכל
שפחים – שרוח מערבית שקולה היא, ומביאה
עשמים לפי הראוי, לא הפירות מרקיבין,
ותובאת הורע מעלאת, אחת רעב בעולם הכל
עצבים – שהוא רוח המייבשת את הורעים,
כדאמרין במסכת גיטין (לכב), אפילו שפוח
בקפסא דטרא רפאי, האי ריבה דידה –
צפנית מגוללת וראיין לשלוח, הא לן ותא לחו
– מדרות יפה לארץ בבל, שהיא ארץ לחה
מחמת מימיה לעולם, ולארץ ישראל קשה,
הארץ תרים וקבועת, וממדת ליבש.

הדרן עלך שבעת ימים

להחזיקו, שנאמר "פרח הפרח ותגל אף גילת ורגן כבוד תלבטון נתן לה" – גיפי דקביעי
לא קא השיב – השתא דאיתת להכי – ארון וברוכים גמי גיפי דקביעי ניהו, אמר מר:
ועשן המערכה, וזי הוה עשן במערכה? והתניא: המשה דברים נאמרו באש של מערכה:
רבוצת פארי, וברה כפרה, ויש בה ממש, ואוכלת לחין פיבשין, ואינה מעלה עשן! – כי קא
אמרין – ברהדיוט, ותניא: "ותגנו בני אהרן הכהן אש על המזבח" – אף על פי שאש ודדת
מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט, רבוצת פארי? והתניא, אמר רבי חנינא סגן הכהנים:
אני ראיתיה, ורבוצת כפלבא – לא קשיא; כאן במקדש ראשון, כאן – במקדש שני, ובמקדש
שני מי הוא? והאמר רב שמואל בר איניא, מאי דכתיב "וארצה בו ואבכד", וקרינן
"ואבכדה" מאי שנא דמחוסר ה"א? אלו המשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש
שני, ואלו הן: ארון וכפרת וברוכים, אש ושכינה, ורוח הקודש, ואורים ותומים, אמרי: אין,
מיהוה הוה, פייעי לא מסייעא, תנו רבנן: שש אשות הן, יש אוכלת ואינה שותה, ויש שותה
ואינה אוכלת, ויש אוכלת ושותה, ויש אוכלת לחין פיבשין, ויש אש דחה אש, ויש אש אוכלת
אש, יש אש אוכלת ואינה שותה – הא דידן, שותה ואינה אוכלת – דחולין, אוכלת ושותה
– דאלהי, דכתיב "ואת המים אשר בתעלה להכה", אוכלת לחין פיבשין – דמערכה, יש אש
דוחה אש – דגבריאל, ויש אש אוכלת אש – דשכינה, דאמר מר: הושים אצבעו ביניהם
וישרן, ועשן המערכה, אפילו כל הרוחות שבעולם אין מיוזות אותו ממקומו? והאמר רבי
יצחק בר אבדימי: במוציא יום טוב האחרון של חג הכל צופין לעשן המערכה, נוטה כלפי צפון – עניים שמחין ובעלי בתים עצבין,
מפני שגשמו שנה מרובין ופירותיהן מרקיבין, נוטה כלפי דרום – עניים עצבין ובעלי בתים שמחין, מפני שגשמו שנה מועטין ופירותיהן
מושחמין, נוטה כלפי מזרח – הכל שמחין, כלפי מערב – הכל עצבין, – דאולי ואתי פדיקלי, ואבדווי לא הוה מכבד, אמר מר: כלפי
מזרח הכל שמחין, כלפי מערב – הכל עצבין, ורמינחו: מזרחית – לעולם יפה, מערבית – לעולם קשה, רוח צפונית – יפה לחסין
בשעה שהביאו שליש, וקשה לימים בזמן שהן חונטין, רוח דרומית קשה לחסין בשעה שהביאו שליש, ויפה לימים בזמן שהן
חונטין, ואמר רב יוסף, ואיתמיא מר וזמרא: וסמינדי: שלחן בצפון ומנחת פדרום, האי מרבה דידיה והאי מרבה דידיה! – לא קשיא:
הא – לך, והא – להו.

הדרן עלך שבעת ימים

הדרן עלך שבעת ימים

הדרן עלך שבעת ימים

מבנה בראשונה כל מי שרצה לתרום - כל כון שרצה מאותו בית ארצה לתרום
 הדשן שרית - תורם, ולא היה פוסק ליה. ובכון שון מרובין - הבאם
 לתרום, אז אמר ית תרום וזה אמרן יא תרום. זה היה משפטו. רצין ועולין כבבש -
 שדא שלשים ושתים אבך. וכל הקודם בך - לכנס לתוך ארבע אמות עליונת של
 כבש הסמוכות לראש המזבח - ובה לתרום,
 וזה גורלם. וזה ווא שנייה שים - בבנייתן,
 באן אחד מתן גורלם, ולתרום, אבל מעתה כולם
 באן לחטיל גורל, וזה גורלם. והמנוח אמר: - המנוחה על
 הפיטות אמר לביסל. הצניעין - הרציא
 אצבעותיהם, כל אחד יראה אצבעו. כדמפש
 לקמן פירשין: מקפין ועומדין בעגולה, בא
 המנוחה ונטול מצפת מעל ראש של אוד
 מן, ומננו פייס מתחיל לימננו. ומרציא כל
 אחד ואחד אצבע למנוק, והמנוחה אמר: כל
 שהמנין כלה בו - הוא זוכה. ומרציא מפיו
 מנין, או מנא, או ששים, דרבה יותר משלו
 שלם הכרעין. ומתחיל לנטות מנין שדול
 מראשו המצפת, וסובב הולך ומנה וחדר
 חלילה, עד סוף הענין. ומי שהמנין כלה בו -
 הוא הזוכה, וכן לכל הפיסות. אחת אר שנים
 - בגמרא פירי לה עלה. ואין מוציאין אגודל
 במקמש - בגמרא מפרש: מפני הרמאין,
 שהקרב המנין כלכות וביש למי יכלה. ויצא
 זה הדין מלפני שתי אצבעות כדי שימננו
 בשני בני אדם ויחד המנין כלכות בו.
 והמנוחה לא יבין, לפי שאדם יכול להרחיק
 אגודל מן האצבע הרבה, ויראין באצבעות שי
 בני אדם. אלא בפייס - זה שפרשנו. איבנ
 פיסות דרום - ארבע פעמים בינן גאספין
 לפייס - וזה - בעהרה בו של תרומת
 הדשן. מעיקרא - קודם שאירע תקלה
 במזרחות. מאי קמנא לא תקנו לה פייסא -
 ככל שער המזבח, ויראין באצבעות שי
 תחולתן בפייס הדתה. מעיקרא סבור - בני בית,
 כיון עבודת לילה היא - והואיל הוכבש
 בלילה - לא חשבו לא להכניסו - ולא אתו
 לאיצניו עלה. וזה הקשרת איביסא - שהוא
 כשר כל הלילה, ותנו בני פיסות דומחנין
 (לקמן כהא). מי מעלה איביסא לבבש, ומן
 הכבש למזבח. עוף הקשרת וריפא אחיב, - שהוא
 גמור של קרבן שנשחט ביום גורק דמו ביים
 לכך חשובה בעיני הכהנים לבא לריב עליה.
 למחר אין צריך לקדש - אם לא יזמן מן
 המקדש. ואפילו לרבי, דאמר בשחטת קדשים
 (זבחים טו.) ליה מועלת בקידוש דייס ורגלים
 - מודה הוא על הקדושת נבר עד צפרא לא מפלה
 ליה. מתחילת עבודה - אלאמה: תחילת עבודה קרי לה. אימא שכבר קדש מתחילה - נח לו לאדם לנדר שיה מעינו מלילין לישן
 עד סוף הלילה, מלחיות עומד משטחו שהכמה שראת תרומת הדשן. ותקנתא ליה ניסא הואי - קשיא הוא: וכו' מפני תקלה שאירעת נתקן לה פייסא ווא ליהא ניסא הואי
 בשביל סידור המערכה ושני גורדי עצים, שהתרום הוא המסדר. וכיון דכולן בכון אחד - יש כאן עבודת חשבוות, ומעיקרא בשו פייס. שני גורדי עצים - שני בקיעות עץ
 ארובים מבודד דרום המערכה ונתון אותן ממעל עצי המערכה. ומקרא ליה לקמן (ברב.) ובער עליה הותן עצים ובער על המערכת העצים שני גורדי עצים, דהא קרא מערכה
 משתעי ושייה קדרא וזאעא על המזבח תוקן בו וגו'. וכל 'מקדתי' כבענן - לשון מערכת מודרה היא. אביר פי יישר תרביתי - לא תחשבנו עליונה למישרה עלה מספיק.
 וריצא - ארבע אמות קרקע הסמוכות קודם עלות לכבש. קמיתא נמי לא - ארבע ראשונות שברגל הכבש. דביני בני - לבדור ארבע אמות בתוך שלשים ושתים לכך. כי
 פסיפין - לא יתא בון סימן. פסיפא ליה - דארבע דכבש בני מזבח נתן. מודה. הא מביעי ליה דקיימא לן בובחיים (בבב.) שהכבש פורח אמה על כניסת היסוד ואמה הסובב, ומנא
 ארבע הסמוכות לכבש לתחילת יסוד מזבח מלמטה הן שש לסמיכה גג המזבח, שהוא משוך מנגד היסוד (מזבח) הראשון שתי אמות. ומביעי ליה ארבע אמות דמתניחין לגג המזבח
 נקט לרו - דרדינו בדיח' יסוד יאמננו סובב.

מבנה בראשונה, כל מי שרצה לתרום את המזבח
 - תורם. ובכון שהן מרובין - רצין ועולין
 כבבש, כל הקודם את חבירו בארבע אמות - זכה.
 ואם היו שניהן שוין - המנוחה אמר להן: הצניעו.
 ומה הן מוציאין - אחת או שתים. ואין מוציאין אגודל
 במקדש. מעשה שהיו שניהם שוין ורצין ועולין כבבש,
 ודמה אחד מהן את חבירו ונפל ונשברה רגלו. ויבין
 שראוי בית דין שפאין ליה סכנה - התקינו שלא יהו
 תורמין את המזבח אלא בפייס. ארבע פיסות היו
 שם, וזה הפייס הראשון. גמרא והא מעיקרא מאי
 מנימא לא תקנו לה רבנן פייסא? - מעיקרא סבור:
 כיון עבודת לילה היא - לא חשבו להו, ולא אתה.
 כיון דהוון דקאחוו ואתו ליה סכנה - תקינו לה פייסא.
 והרי איברים ופדרים, ועבודת לילה היא, ותקינו לה
 רבנן פייסא! - סוף עבודה דיימא היא. - האי נמי
 תחלת עבודה דיימא היא, דאמר רבי יוחנן: קידש
 יהו לתרומת הדישן - למחר אין צריך לקדש, שכבר
 קדש מתחילת עבודה. - אימא: שכבר קדש מתחילה
 עבודתה. אימא דאמרי: מעיקרא סבור: כיון דאין
 אבנן שניה - לא אתו, כיון דהוון דאתו, וקאחו וי
 ליה סכנה - תקינו לה רבנן פייסא. - והרי איברים
 ופדרים דאימא אונס שיעה, ותקינו לה רבנן פייסא!
 שאני מנינא ממימא. ותקנתא להך ניסא הואי? תקנתא
 להאי ניסא הואי, דתניא: מי שיעה בתרומת הדישן
 (זבחה) בסידור מערכה ובשני גורדי עצים! - אמר רב
 אשי: שתי תקנות הוון; מעיקרא סבור לא אתו, כיון
 דהוון דקאחוו, ואתו נמי ליה סכנה - תקינו לה פייסא, כיון דתקינו לה פייסא - לא אתו.
 אבירי: מי יימר דתורמין לן? הדר תקינו לה: מי שיעה בתרומת הדישן וזכה בסידור מערכה,
 לא יעשו גורדי עצים, כי הוי כדני ונפייסו. - ובכון שהן מרובין' וכו'. ומה רב פפא: פשימא
 ל, ארבע אמות דארעא לא, רצין ועולין כבבש' תנו. קמיתא - נמי לא, רצין ועולין
 כבבש' תנו, והדר כל הקודם את חבירו. דביני בני נמי לא, דלא מסימא מיתא. פשימא
 ל, דביני מזבח תנו. פני רב פפא: ארבע אמות שאמרו, בדיחיה אמה יסוד ואמה סובב,
 ליה. מתחילת עבודה - אלאמה: תחילת עבודה קרי לה. אימא שכבר קדש מתחילה - נח לו לאדם לנדר שיה מעינו מלילין לישן
 עד סוף הלילה, מלחיות עומד משטחו שהכמה שראת תרומת הדשן. ותקנתא ליה ניסא הואי - קשיא הוא: וכו' מפני תקלה שאירעת נתקן לה פייסא ווא ליהא ניסא הואי
 בשביל סידור המערכה ושני גורדי עצים, שהתרום הוא המסדר. וכיון דכולן בכון אחד - יש כאן עבודת חשבוות, ומעיקרא בשו פייס. שני גורדי עצים - שני בקיעות עץ
 ארובים מבודד דרום המערכה ונתון אותן ממעל עצי המערכה. ומקרא ליה לקמן (ברב.) ובער עליה הותן עצים ובער על המערכת העצים שני גורדי עצים, דהא קרא מערכה
 משתעי ושייה קדרא וזאעא על המזבח תוקן בו וגו'. וכל 'מקדתי' כבענן - לשון מערכת מודרה היא. אביר פי יישר תרביתי - לא תחשבנו עליונה למישרה עלה מספיק.
 וריצא - ארבע אמות קרקע הסמוכות קודם עלות לכבש. קמיתא נמי לא - ארבע ראשונות שברגל הכבש. דביני בני - לבדור ארבע אמות בתוך שלשים ושתים לכך. כי
 פסיפין - לא יתא בון סימן. פסיפא ליה - דארבע דכבש בני מזבח נתן. מודה. הא מביעי ליה דקיימא לן בובחיים (בבב.) שהכבש פורח אמה על כניסת היסוד ואמה הסובב, ומנא
 ארבע הסמוכות לכבש לתחילת יסוד מזבח מלמטה הן שש לסמיכה גג המזבח, שהוא משוך מנגד היסוד (מזבח) הראשון שתי אמות. ומביעי ליה ארבע אמות דמתניחין לגג המזבח
 נקט לרו - דרדינו בדיח' יסוד יאמננו סובב.

מבנה בראשונה, כל מי שרצה לתרום את המזבח
 - תורם. ובכון שהן מרובין - רצין ועולין
 כבבש, כל הקודם את חבירו בארבע אמות - זכה.
 ואם היו שניהן שוין - המנוחה אמר להן: הצניעו.
 ומה הן מוציאין - אחת או שתים. ואין מוציאין אגודל
 במקדש. מעשה שהיו שניהם שוין ורצין ועולין כבבש,
 ודמה אחד מהן את חבירו ונפל ונשברה רגלו. ויבין
 שראוי בית דין שפאין ליה סכנה - התקינו שלא יהו
 תורמין את המזבח אלא בפייס. ארבע פיסות היו
 שם, וזה הפייס הראשון. גמרא והא מעיקרא מאי
 מנימא לא תקנו לה רבנן פייסא? - מעיקרא סבור:
 כיון עבודת לילה היא - לא חשבו להו, ולא אתה.
 כיון דהוון דקאחוו ואתו ליה סכנה - תקינו לה פייסא.
 והרי איברים ופדרים, ועבודת לילה היא, ותקינו לה
 רבנן פייסא! - סוף עבודה דיימא היא. - האי נמי
 תחלת עבודה דיימא היא, דאמר רבי יוחנן: קידש
 יהו לתרומת הדישן - למחר אין צריך לקדש, שכבר
 קדש מתחילת עבודה. - אימא: שכבר קדש מתחילה
 עבודתה. אימא דאמרי: מעיקרא סבור: כיון דאין
 אבנן שניה - לא אתו, כיון דהוון דאתו, וקאחו וי
 ליה סכנה - תקינו לה רבנן פייסא. - והרי איברים
 ופדרים דאימא אונס שיעה, ותקינו לה רבנן פייסא!
 שאני מנינא ממימא. ותקנתא להך ניסא הואי? תקנתא
 להאי ניסא הואי, דתניא: מי שיעה בתרומת הדישן
 (זבחה) בסידור מערכה ובשני גורדי עצים! - אמר רב
 אשי: שתי תקנות הוון; מעיקרא סבור לא אתו, כיון
 דהוון דקאחוו, ואתו נמי ליה סכנה - תקינו לה פייסא, כיון דתקינו לה פייסא - לא אתו.
 אבירי: מי יימר דתורמין לן? הדר תקינו לה: מי שיעה בתרומת הדישן וזכה בסידור מערכה,
 לא יעשו גורדי עצים, כי הוי כדני ונפייסו. - ובכון שהן מרובין' וכו'. ומה רב פפא: פשימא
 ל, ארבע אמות דארעא לא, רצין ועולין כבבש' תנו. קמיתא - נמי לא, רצין ועולין
 כבבש' תנו, והדר כל הקודם את חבירו. דביני בני נמי לא, דלא מסימא מיתא. פשימא
 ל, דביני מזבח תנו. פני רב פפא: ארבע אמות שאמרו, בדיחיה אמה יסוד ואמה סובב,
 ליה. מתחילת עבודה - אלאמה: תחילת עבודה קרי לה. אימא שכבר קדש מתחילה - נח לו לאדם לנדר שיה מעינו מלילין לישן
 עד סוף הלילה, מלחיות עומד משטחו שהכמה שראת תרומת הדשן. ותקנתא ליה ניסא הואי - קשיא הוא: וכו' מפני תקלה שאירעת נתקן לה פייסא ווא ליהא ניסא הואי
 בשביל סידור המערכה ושני גורדי עצים, שהתרום הוא המסדר. וכיון דכולן בכון אחד - יש כאן עבודת חשבוות, ומעיקרא בשו פייס. שני גורדי עצים - שני בקיעות עץ
 ארובים מבודד דרום המערכה ונתון אותן ממעל עצי המערכה. ומקרא ליה לקמן (ברב.) ובער עליה הותן עצים ובער על המערכת העצים שני גורדי עצים, דהא קרא מערכה
 משתעי ושייה קדרא וזאעא על המזבח תוקן בו וגו'. וכל 'מקדתי' כבענן - לשון מערכת מודרה היא. אביר פי יישר תרביתי - לא תחשבנו עליונה למישרה עלה מספיק.
 וריצא - ארבע אמות קרקע הסמוכות קודם עלות לכבש. קמיתא נמי לא - ארבע ראשונות שברגל הכבש. דביני בני - לבדור ארבע אמות בתוך שלשים ושתים לכך. כי
 פסיפין - לא יתא בון סימן. פסיפא ליה - דארבע דכבש בני מזבח נתן. מודה. הא מביעי ליה דקיימא לן בובחיים (בבב.) שהכבש פורח אמה על כניסת היסוד ואמה הסובב, ומנא
 ארבע הסמוכות לכבש לתחילת יסוד מזבח מלמטה הן שש לסמיכה גג המזבח, שהוא משוך מנגד היסוד (מזבח) הראשון שתי אמות. ומביעי ליה ארבע אמות דמתניחין לגג המזבח
 נקט לרו - דרדינו בדיח' יסוד יאמננו סובב.

מבנה בראשונה, כל מי שרצה לתרום את המזבח
 - תורם. ובכון שהן מרובין - רצין ועולין
 כבבש, כל הקודם את חבירו בארבע אמות - זכה.
 ואם היו שניהן שוין - המנוחה אמר להן: הצניעו.
 ומה הן מוציאין - אחת או שתים. ואין מוציאין אגודל
 במקדש. מעשה שהיו שניהם שוין ורצין ועולין כבבש,
 ודמה אחד מהן את חבירו ונפל ונשברה רגלו. ויבין
 שראוי בית דין שפאין ליה סכנה - התקינו שלא יהו
 תורמין את המזבח אלא בפייס. ארבע פיסות היו
 שם, וזה הפייס הראשון. גמרא והא מעיקרא מאי
 מנימא לא תקנו לה רבנן פייסא? - מעיקרא סבור:
 כיון עבודת לילה היא - לא חשבו להו, ולא אתה.
 כיון דהוון דקאחוו ואתו ליה סכנה - תקינו לה פייסא.
 והרי איברים ופדרים, ועבודת לילה היא, ותקינו לה
 רבנן פייסא! - סוף עבודה דיימא היא. - האי נמי
 תחלת עבודה דיימא היא, דאמר רבי יוחנן: קידש
 יהו לתרומת הדישן - למחר אין צריך לקדש, שכבר
 קדש מתחילת עבודה. - אימא: שכבר קדש מתחילה
 עבודתה. אימא דאמרי: מעיקרא סבור: כיון דאין
 אבנן שניה - לא אתו, כיון דהוון דאתו, וקאחו וי
 ליה סכנה - תקינו לה רבנן פייסא. - והרי איברים
 ופדרים דאימא אונס שיעה, ותקינו לה רבנן פייסא!
 שאני מנינא ממימא. ותקנתא להך ניסא הואי? תקנתא
 להאי ניסא הואי, דתניא: מי שיעה בתרומת הדישן
 (זבחה) בסידור מערכה ובשני גורדי עצים! - אמר רב
 אשי: שתי תקנות הוון; מעיקרא סבור לא אתו, כיון
 דהוון דקאחוו, ואתו נמי ליה סכנה - תקינו לה פייסא, כיון דתקינו לה פייסא - לא אתו.
 אבירי: מי יימר דתורמין לן? הדר תקינו לה: מי שיעה בתרומת הדישן וזכה בסידור מערכה,
 לא יעשו גורדי עצים, כי הוי כדני ונפייסו. - ובכון שהן מרובין' וכו'. ומה רב פפא: פשימא
 ל, ארבע אמות דארעא לא, רצין ועולין כבבש' תנו. קמיתא - נמי לא, רצין ועולין
 כבבש' תנו, והדר כל הקודם את חבירו. דביני בני נמי לא, דלא מסימא מיתא. פשימא
 ל, דביני מזבח תנו. פני רב פפא: ארבע אמות שאמרו, בדיחיה אמה יסוד ואמה סובב,
 ליה. מתחילת עבודה - אלאמה: תחילת עבודה קרי לה. אימא שכבר קדש מתחילה - נח לו לאדם לנדר שיה מעינו מלילין לישן
 עד סוף הלילה, מלחיות עומד משטחו שהכמה שראת תרומת הדשן. ותקנתא ליה ניסא הואי - קשיא הוא: וכו' מפני תקלה שאירעת נתקן לה פייסא ווא ליהא ניסא הואי
 בשביל סידור המערכה ושני גורדי עצים, שהתרום הוא המסדר. וכיון דכולן בכון אחד - יש כאן עבודת חשבוות, ומעיקרא בשו פייס. שני גורדי עצים - שני בקיעות עץ
 ארובים מבודד דרום המערכה ונתון אותן ממעל עצי המערכה. ומקרא ליה לקמן (ברב.) ובער עליה הותן עצים ובער על המערכת העצים שני גורדי עצים, דהא קרא מערכה
 משתעי ושייה קדרא וזאעא על המזבח תוקן בו וגו'. וכל 'מקדתי' כבענן - לשון מערכת מודרה היא. אביר פי יישר תרביתי - לא תחשבנו עליונה למישרה עלה מספיק.
 וריצא - ארבע אמות קרקע הסמוכות קודם עלות לכבש. קמיתא נמי לא - ארבע ראשונות שברגל הכבש. דביני בני - לבדור ארבע אמות בתוך שלשים ושתים לכך. כי
 פסיפין - לא יתא בון סימן. פסיפא ליה - דארבע דכבש בני מזבח נתן. מודה. הא מביעי ליה דקיימא לן בובחיים (בבב.) שהכבש פורח אמה על כניסת היסוד ואמה הסובב, ומנא
 ארבע הסמוכות לכבש לתחילת יסוד מזבח מלמטה הן שש לסמיכה גג המזבח, שהוא משוך מנגד היסוד (מזבח) הראשון שתי אמות. ומביעי ליה ארבע אמות דמתניחין לגג המזבח
 נקט לרו - דרדינו בדיח' יסוד יאמננו סובב.

1 **התם** אפרעו אפרעו מינה - תימה מנא כל דלא אתו פירען בני שבטל אוריה; יש לומר מולא כתיב אלא "זאת הבכשה שלם", ועוד דכתיב "ארבעתים" - היינו עבירה אחת דיינו וילוי עריות. דאי אתרתידי, אנגילוי עריות דבת שבע ואשפיכות דמים
2
3
4
5

6 **ששה** חדשים נגטרע דובי - תימה לי: א כן שלם ותר מארבעתים: ועוד: ודלמא
7 מאי דנגטרע - היינו בשביל מעשה דאריה. אי
8 נמי: אם נגטרע בשביל בת שבע - נמיא דוד
9 מאניך דילי אמנן ותר ואבשלום בשביל אוריה.
10 ומגן דלא נעש בשביל אוריה: ויש לומר:
11 מרבתי "ואתו הדרת בורח בני עמך ודרשין
12 בפרק שי קדרושין (מנא). אם דוד בני עמך אי
13 אתה נעשד עלוי - אף אוריה התייב אי אתה נעש
14 עלוי. ומה שקשיתי: אם כן היה ליה שפ
15 מארבעתים - דילמא דאמנן ותר בחד חשיב
16 להו. לא דמו לארתיי דילי דאמנן וראבשלום
17 שמתו, אבל דומי לא דוד מיתה. ועוד: רבת יפת
18 תואר היתה. ומה שנגטרע ששה חדשים, כיון
19 שתרפא - לא היה שקול כי הך, לחכי איבא
20 למטר דהך תרתי חד חשיב להו.
21 **והאמר** כב קיבל לוד שון הרע - אה דלא
22 פרך נמי מדיא דהאט שאמר שירד על
23 מבלתו של שאול, כראיתא פרק "אלו מלחין"
24 (מותר קט טו.ב). "שינוי לוד אשר שר לה על
25 דברי כוש בן מירי" ויש לומר: הדיא כשגנה חשיב
26 ליה, דכתיב "שינוי לוד", לפי שאין אדם נתפס
27 על צערו שהיה שאול רודם.
28 שתיים

1 או דילמא - לטמיכת רצפת תחנתה דמוכח נקט להו. לרב מיסוד וסובב, שהוא שש
2 קודם לטמיכת נגו. וינמיטתו ליריהו - ללגלגותם. בביק - לשון שברי חרסים, נטל כל
3 אחד ואחד חרס והשלך לפניו, ועמו החרסים. ויפקדים בטלאים - שם לקוח כל אחד
4 טלה ממאן המלך, וכאו למרדכו, ועמנו הטרלים. כתיב ויהי מפפני בני ישראל בחול דרם
5 - אלמא אתי לרז מנין. כתיב לא חיל ולא
6 מתייש נברא דמיא מייעה - כמה סמוך
7 מובטח, ואין צריך לחלות ולדאג מכל רעה, מי
8 שהקדושו ברוך הוא בעוה. שרדו מציעי שאול
9 ובשל באחת - ועלתה לו לרעה לקנות מיתה.
10 לבטל מלכותו. רודו ובשל בשתיים ולא עלתה
11 לו לרעה. דאוריית ודחפת - שהודעת למענת
12 את ישראל בסוף ימיו, וגרם לכא עליהם דבר.
13 דבת שבע - שבא עליה ילד - מנה דראשון.
14 לשון הרע - על מפיכותו, מפני ציבא. היא
15 אפרעי מניה - מדה בודה הוא הפסידו לחלק
16 נחלתו - והוא נפסד נחלת מלכות. חייבא -
17 מלאכי פחד מבהילים אותו. לא נמשכה -
18 לאורך ימים. שלא היה בו שום דופי - שמתפאה
19 ויתנאו המלכים הרוצעים מרודע על ישראל.
20 אבל בוד - מרות המואביה אתא. קופה של
21 שיצים - דופי ממשפחה. נעש שאול - לבוא
22 ליד רבד שעליו נטל מנעו מלכות. מפני -
23 שמתחילת מלכותו מול על כבודו, וגילה על
24 עצמו שאינו כדאי למלך. וכתיב ותל נחש
25 חקמיני - ומסקא דמילתא שאמר ישראל ימי
26 האומר שאול ימלך עלינו בתמימה יתנו (אח)
27 האנשים נבמיתם" ודאי אמר "לא יומת אש
28 דיום הוה".

1 או דילמא בר מאמה וסוד ואמה סובב? - תיסק. "ואם
2 היו שנינו שיון הממונה אמר להם הצביעו" וכו'. תנא:
3 הוציאו אנצבעותיכם למנין. וינמיטתו ליריהו! - מפייע
4 ליה לרבי יצחק, דאמר רבי יצחק: אסור למנות את
5 ישראל אפילו לרבי מנשה, דכתיב "ויפקדם בבגד". -
6 מתקנה לה רב אשי: ממאי דתייב בוק לישנא דמבוק
7 הוא? ודילמא שמא דמתא הוא, דכתיב "וינמיטו
8 אדני בוק"? - אלא מהכא, "וישמעו שאול את העם
9 ויפקדם בטלאים". אמר רבי אלעזר: כל תמונה את
10 ישראל עובר בלאו, שצאמר "ויהי מספר בני ישראל
11 בחול תים אשר לא ימד". רב נתןן בר יצחק אמר:
12 וכי שמואל בר נתנני, רבי יונתן רמי: כתיב: "ויהי
13 מספר בני ישראל בחול תים" וכתיב "אשר לא ימד
14 ולא יספר" - לא קשיא: פאן - בזמן שישאל עושין
15 רצונו של מקום, פאן - בזמן שאין עושין רצונו של
16 מקום. רבי אמר משום אבא יוסי בן דוחסאי: לא
17 קשיא; פאן - בידי אדם, פאן - בידי שמים. אמר רב
18 נחליא בר אידי אמר שמואל: כיון שנתמנה אדם פרנס
19 על הציבור - מתעשר. מעיקרא כתיב "ויפקדם בבגד"

20 שאתו

21 וילבאש כתיב "ויפקדם בטלאים" - ודילמא מוידהו? - אם פן מאי רבותא דמילתא? "וירב נחל", אמר רבי מני: על עסקי נחל.
22 בשעת שאמר לו הקדוש ברוך הוא לשאול: לך וחיבת את עמלק", אמר: ומה נפש אחת אמרה תורה הבא עגלה ערופה, כל הנפשות
23 תללו על אחת כמה וכמה! ואם אדם הטא - בהמה מה הטא? ואם גדולים הטאו - קטנים מה הטאו? יצאה בת קול ואמרה לו
24 "אל תהי צדיק הרבה", ובשעה שאמר לו שאול לדואג: "סב אתה ופגע בפתנים", יצאה בת קול ואמרה לו "אל תרשע הרבה". אמר
25 רב הונא: כמה לא חילי ולא מורגש גברא דמריה מייעיה; שאול באחת - ועלתה לו, דוד בשתיים - ולא עלתה לו. שאול באחת מאי
26 היא - מעשה דאג, והא איבא מעשה דנב עיר התהנים! - אפעשה דאגנ כתיב "נחמתי כי המלכתי את שאול למלך". דוד בשתיים,
27 מאי ניהו - דאוריית ודחפתה. והא איבא נמי מעשה דבת שבע! - התם אפרעו מיניה, דכתיב "ואת הפכשתי ישלם ארבעתים" -
28 ילד, אמנן, תמר, ואבשלום. - התם נמי אפרעו מיניה, דכתיב "ויהן חקול דבר (פגע מן הבקר) ועד עת מועד" - התם לא אפרעו
29 מנופיה. - התם נמי לא אפרעו מנופיה. - לאי, אפרעו מנופיה. דאמר רב יהודה אמר רב: ששה חדשים נגטרע דוד, ופרשו אמננו
30 סנהדרין, ונסתלקת חימונו שבתה, דכתיב "אשבו לי ידאי וידעי עדותיך", וכתיב "השיבה לי ששון ישעך". והא אמר רב: קבל דוד
31 לשון הרע! - כשמואל, דאמר: לא קבל דוד לשון הרע. - ולרב נמי, דאמר קבל דוד לשון הרע הא אפרעו מיניה, דאמר רב יהודה
32 אמר רב: בשעה שאמר לו דוד למפבושת "אמרתיו אתה וציקא תחלקו את השדה", יצאה בת קול ואמרה לו: הרבעם וירבעם
33 חלקו את המלכות. "כן שנה שאול במלכו". אמר רב הונא: כגון שנה, שלא מעם מעם חטא. מתקנה לה רב נתןן בר יצחק:
34 איבא כגון שנה שפולכך כמטי ובצואה? אתיבא ליה לרב נתןן סיפא דתלמידי. אמר: נעניתי לכם עצמות שאול בן קיש. תר
35 הוא סיפא דתלמידי. אמר: נעניתי לכם עצמות שאול בן קיש מלך ישראל. אמר רב יהודה אמר שמואל: מפני מה לא נמשכה
36 מלכות בית שאול - מפני שלא היה בו שום דופי. דאמר רבי יוחנן משום רבי יהודה: אין מעמדיו פרנס על הציבור
37 אלא אם פן קופה של שרצים מלחיה לו מאחוריו, שאם תוהו דעתו עליו - ואמרין לו: הוור לאחוריו. אמר רב יהודה אמר רב:
38 מפני מה נעש שאול על כבודו, שצאמר "כניו כליעל אמרי מה ישענו זה ויבטו ולא הביאו לו מנתה ויהי כמתהיש"
39 וכתיב "ועל נחש העמוני ויהן על יבש גלעז" וגו'. ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהודה: כל תלמידי חכם

שאתו

1 אינו נקם - נקמותו. ויטר - איבה נכחש בלבו. איני כמותך שלא השאלתי זו הא
 2 נגרה - שהדרב שמור בלבו. ולא הסירו מרעותי. נקיש בליבי - ואם בא אחר
 3 לנקם נקמות בקיום תעמשי - שיתוק. דפיסוי לוח - לבקש מחדלה. חולה - אינו
 4 יול לכלב אצבעותי, וכשמוריא אחת - יוצאה תיחרה עמה. ויחידים - בחולק,
 5 שכן יושבם עני אלא כסובין
 6 או יושבין לברם. אלא אחר - אין נגמה אלא
 7 איש אחו. אין מוציאין - אין מוציאין שומם. ואם
 8 שלש ולא גרל דאן מוציאין שומם. ואם
 9 הוציא שלש מונין לו - שאינו רמאי, לפי
 10 שהוא ניכר שאינו משני בני אדם בראשן אלא כול
 11 להרוקח לו מזה. גרל - אם הוציא גרל אין
 12 מנין לו כלל. אלא מוציאין אותו מביניהן.
 13 המנונה כפקיע - המנונה על ריעותה
 14 המלקות. שליש - אצבע שליש, אם הוציא
 15 שלש מונין לו. קא סלקא דעתיה מונין לו
 16 שנים. מפרקא דרשיני - רעעותה שמעאלים
 17 שהעדיה שוט לסיסה. דפסיק רישה - לכך
 18 קריה פקיעה, שאנה גבה בראש כשאי
 19 רעועת מלקות. אלא מפסקת בראשה
 20 להרעות דקות כדי שירגיש בה הסוס יותר.
 21 פקיע לשון פסיק וסדקס. כגון מבטלא מנסי
 22 הכותים מפקיעין - לשון קריעה. דתני -
 23 במסכת שו"ע (פרק א, ביבא - שם
 24 האיש. שלש פקיעין - לעשות פקיעה
 25 לשמחת בית השואבה כגון נגרא - רעועת
 26 מלקות על מעילת האולם - בדר הבית
 27 אלמות הרבה בנה שם הורדוס כמו שכתוב
 28 בספר יוסף בן גוריון על מעילת האולם בדר
 29 הבית. אלמות גרסין בתוספתא. על פי להבא
 30 משל מי תחלק מן הידועים בעיר או ב
 31 הכותים שומרי עורה נען - עעקו. הרי הוא
 32 כפרתכם - מיתתו תכפר עליכם. ארבע אמות
 33 מאי עבידתיהו - גבי מרצה שפכות דמים.
 34 עשרה דברים - כבבא קמא תחיל. א"ל בפרק
 35 'מרובה' (בבב).

1 **שְׁאִינוּ נוֹקֵם וְנוֹמְרֵם פְּנֻשׁ - אִינוּ תַלְמִידֵי חֵכֶם. -**
 2 **וְהַקְרִיב "לֹא תִקֵּם וְלֹא תוֹר" - תְּהִיָּה בְּמִוְנֵיךָ הוּא**
 3 **דְּכַתִּיב. וְהִתְנִיף: אִיזוּ הֵימָּה נִקְמָה וְאִיזוּ הֵימָּה נִמְנִיָּה?**
 4 **נִקְמָה, אָמַר לוֹ: הַשְּׂאֵלֶנִי מְנִלְךָ, - אָמַר לוֹ: לֹא.**
 5 **לְמָחָר אָמַר לוֹ הוּא: הַשְּׂאֵלֶנִי קְרִדְמוּדִי? - אָמַר לוֹ:**
 6 **אֵינִי מְשֻׁאלְךָ, בְּדָרְךָ שְׁלֵא הַשְּׂאֵלְתֵנִי - זוּ הוּא נִקְמָה.**
 7 **וְאִיזוּ הֵימָּה נִמְנִיָּה? אָמַר לוֹ: הַשְּׂאֵלֶנִי קְרִדְמוּדִי? - אָמַר**
 8 **לֵיה: לֹא. לְמָחָר אָמַר לוֹ: הַשְּׂאֵלֶנִי חִלּוּקִי? - אָמַר לוֹ:**
 9 **חִלְּךָ, אֵינִי כְּמוֹתְךָ, שְׁלֵא הַשְּׂאֵלְתֵנִי - זוּ הוּא נִמְנִיָּה. -**
 10 **וְצִעֲרָא דְנִדְפָא לֵא? וְהֵא תְנִיָּא: הַעֲלִיבִין וְאִינֵן עוֹלְבִין,**
 11 **שְׂמַעִינן חֲרַפְתָּן וְאִינֵן מְשִׁיבִין, עוֹשִׂין מֵאֲהֵבָה וְשִׂחְתִּין**
 12 **בִּישְׁוִין - עֲלִיתִן פְּתוּחַ אוֹמַר "וְאֲהֵבִי כִצְאֵת הַשְּׂמֵשׁ**
 13 **בְּנִבְרָתוֹ" - עוֹלְבִים דְּנִקְטִין לֵיה בְּלִיבֵיה. - וְהָאֲמַר**
 14 **דְּבָא: כָּל הַמַּעֲשֵׂיָן עַל מְדוּתוֹ - מְעַבְרִין לוֹ עַל כָּל**
 15 **פְּשָׁעוֹ - דְּמַפְיִסוּ לֵיה וּמַפְיִסִים. "יִבֵּה הֵן מוֹצִיאִין**
 16 **אֶחָד אוֹ שְׁתֵּים" וכו'. הַשְּׂמָא שְׁתֵּים מוֹצִיאִין, אֶחָת**
 17 **מְבַעֲרָא? אָמַר רַב חֲסָדָא: לֹא לְשָׂא; פֶּאן - בְּבְרִיא,**
 18 **פֶּאן בְּחֻלְיָה. וְהִתְנִיָּא: אֶחָת - מוֹצִיאִין, שְׁתֵּים - אֵין**
 19 **מוֹצִיאִין, פֶּמָּה דְּבָרִים אָמוּרִים - בְּבְרִיא, אָבֵל**
 20 **בְּחֻלְיָה - אִפִּילוּ שְׁתֵּים מוֹצִיאִין, וְהִתְיַדִין מוֹצִיאִין**
 21 **שְׁתֵּים, וְאֵין מוֹזֵין לָהֶן אֶלָּא אֶחָת. וְאֵין מוֹזֵין לוֹ**
 22 **אֶלָּא אֶחָת? וְהִתְנִיָּא: אֵין מוֹצִיאִין לֹא שְׁלִישׁ וְלֹא**
 23 **נִדְרָל מִפְּנֵי תְרַמְיָאם, וְאֵם הוּא שְׁלִישׁ מוֹזֵין לוֹ,**
 24 **נִדְרָל - אֵין מוֹזֵין לוֹ, וְלֹא עוֹד [אֶלָּא] שְׁלֹאקָה מִן**
 25 **הַמְמוּנָה בְּפִקְעוֹ - מֵאֵי מוֹזֵין לוֹ - נְמֵי אֶחָת. מֵאֵי**
 26 **פִקְעוֹ? - אָמַר רַב: מְדָרָא. - מֵאֵי מְדָרָא? - אָמַר**

איה

1 **רַב פֶּפָּא: מְדָרָא דְּמִיעֵי דְּפִסְקֵי רִישֵׁיה. אָמַר אַבְי: מְרִישׁ תְּהוּ אִמְיָנָא הָא דְּתַנֵּן "כֵּן**
 2 **בִּיבֵיא כְּמוּנָה עַל הַפִּקְעוֹ" - אִמְיָנָא פְתִילְתָּא, דְּתַנֵּן: מְבָלֵא מִכְּנֵסֵי הַתְּהִיָּם וּמִהַמְיָנִיָּתִין**
 3 **מִהֵן הֵי מִפְּקִיעוֹ, וְהֵן הֵי מְדִלְקִין. בִּין דְּשִׂמְעָנָא לְהָא דְּתַנֵּן: וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׁלֹאקָה**
 4 **מִן הַמְמוּנָה בְּפִקְעוֹ - אִמְיָנָא: מֵאֵי פִקְעוֹ - נְגִדָא. מְעֻשָׁה שְׁהֵי שְׁנִיתֵן שְׁוִין וְרִצִין וְעוֹלִין**
 5 **בְּכִבֵּשׁ". תְּנוּ רַגְנֵן: מְעֻשָׁה בְּשֵׁן כְּהִיָּם שְׁנִיתֵן שְׁוִין וְרִצִין וְעוֹלִין בְּכִבֵּשׁ, קְרָם אֶחָד**
 6 **מִהֵן לְחֹדֶר אֲרֵבֵיהּ אִמּוּתָּה שֶׁל כְּבִירוֹ - נְמֵל סְכִין וְתַקַּע לוֹ בְּלִבּוֹ. עֲמֹד רַבִּי צְדוֹק עַל מַעְלֵת הָאוֹלָם, וְאָמַר: אִתְּנוּ בֵית**
 7 **יִשְׂרָאֵל שְׂמַעוּ! הֲרִי הוּא אוֹמַר "כִּי יִצְאָה חֲלָל בְּאֲדָמָה וְצִאוּ וְקִנְיֹד וְשִׁפְטוּד", אָנוּ עַל מִי לְהִבִּיא עֲגֵלָה עֲרוּפָה? עַל הָעִיר**
 8 **אוֹ עַל הָעִירוֹת? יַעֲוּ כָּל הָעָם בְּכִבְיָהּ, בָּא אָבוֹי שֶׁל תִּינוּק וּמִצְאוּ פְּשֻׁהוּא מִפְּרַפְרָה. אָמַר: הֲרִי הוּא כְּפִרְתְּכֶם, וְעֲדִין בְּנֵי**
 9 **מִפְּרַפְרָה, וְלֹא נִמְמָאָה סְכִין. לְלִמְדוּךְ שֶׁשְׂשָׁה עֲלֵיהֶם כְּתוּרָת פְּלִים יוֹתֵר מִשְׁפִּיכוֹת דְּמִים. וְכֵן הוּא אוֹמַר "וְגַם דָּם נִקָּי שִׁפְךָ**
 10 **מִנְשָׂה [הַרְבֵּה מֵאֵד] עַד אֲשֶׁר מֵלֵא [אֵת] וְיִשְׁלִים פֶּה לְפִח". הִי מְעֻשָׂה קְרִים? אִילִימָא דְּשִׁפְכוֹת דְּמִים - הַשְּׂמָא אִינְפִיכוֹת**
 11 **דְּמִים לֹא תַקְנוּ פִּיּוּסָא, אֲנַשְׁבְּרָה רְגְלוֹ תַקִּינוּ? אֶלָּא דְּנַשְׁבְּרָה רְגְלוֹ קְרִים. וְכֵן דְּתַקְנוּ פִּיּוּסָא - אֲרַבַּע אִמּוּת מֵאֵי עֲבִידְתִּיהוּ?**
 12 **אֶלָּא, עוֹלָם דְּשִׁפְכוֹת דְּמִים קְרִים. וּמְעֻשָׂא קְרִים: אֶקְרִיא בְּעֻלְמָא הוּא, בִּין דְּהוּ אִפִּילוּ מְמִילָא אֶתּוֹ לִידֵי סִקְנָה - תַקְנוּ רַגְנֵן**
 13 **פִּיּוּסָא, הָעִיר רַבִּי צְדוֹק עַל מַעְלֵת הָאוֹלָם וְאָמַר אִתְּנוּ בֵית יִשְׂרָאֵל שְׂמַעוּ הֲרִי הוּא אוֹמַר "כִּי יִצְאָה חֲלָל בְּאֲדָמָה" - אָנוּ עַל מִי**
 14 **לְהִבִּיא עַל הָעִירוֹת". וְיִשְׁלִים בֵּית אֹתוֹי עֲגֵלָה עֲרוּפָה שֶׁלָּהּ, וְהִתְנִיָּא: עֲשֵׂרֵה דְּבָרִים נְאֻמָּו בְּיִרְשָׁלַיִם, וְזוּ אֶחָת מֵהֵן:**

איה

1 **שְׁתֵּים מְרִישָׁא אֶחָת מְבַעֲרָא - אָף עַל גַּב דְּכַמְכָּה דְּחִתִּי קַתְּנֵי לֹא אוֹ אָף,וּ מְכַל מְקוּם הַכֵּא**
 2 **דְּאִיבָא שְׁוִיָא אֲרוּרָגָא - קְאָמוֹר לֵיה. וְעַה דְּהִכָּה דְּהוּי וְזוּ בְּכַלְל וְזוּ לְמַגְרִי - אֵל**
 3 **הַה לֵיה לְמַתְנִיָּה. הוּא אֵל פִּרְךָ הַבִּי בְרִישׁ פִּרְךָ קְמַת דְּעִירוּבִין (בבב), וּבְרִישׁ פִּרְךָ קְמַת**
 4 **דְּסוּכָה (בבב) דְּקְאָמוֹר רַבִּי יְהוּדָה מְכַשֵׁר עַל אַרְבַּעִים וְחֲמִישִׁים אַמָּה. הַשְּׂמָא חֲמִישִׁים מְכַשֵׁר**
 5 **אֲרַבְעִים מְבַעֲרָא? יֵשׁ לְמוֹר: דְּכַל הַכֵּא לֹא הוּי דְּהוּ**
 6 **רוּקָא, אֵלָּא הוּא הַרְיָ יוֹתֵר - לֹא פִרְךָ הַבִּי.**
 7 **כְּדִשְׁמֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן: פְּרִיָּין (שַׁבַּת קַמָּה) אֲרַבְבַּ חֲשַׁב**
 8 **קוֹפֹת - אֲרַבְעָה וְחֲמִישִׁים כְּדִמְרָא אֲרַבְבַּ אֲרַבְבַּ**
 9 **הַמְקַשָּׁה שְׁקַשְׁתָּהּ תַּחֲתֵּי: חֲמֵשׁ מַפְנִין אֲרַבְבַּ**
 10 **מִבַּעֲרָא, הוּא סְלִקָא דְּעִירָתָה דְּרוּקָא הַה, וּמַגְרִי**
 11 **לֵיה, דְּלֵאָו רוּקָא הוּי. וּבְפִרְךָ "בְּנוֹת מְדוּתָה (נְדָה)**
 12 **(לז) דְּקִישׁ מְדוּתָה אֲרַבְבַּ חֲמִישִׁים יוֹם פִּרְךָ**
 13 **לֵיה, מְשוּם דְּרוּקָא הוּא. אֵין דְּקִישׁ מְדוּתָה לְעֵלְמֵם.**
 14 **וּבְפִרְךָ "אֲלַמְנָה יְחִוּיָּה" (תְּרִבּוּת צוּא), דְּקְאָמוֹר**
 15 **הַמְקַשָּׁה שְׁתַּחֲתָה שְׁתֵּים וְשִׁלְשׁ שְׁנֵים אֶל כּוּבָא. וּבְרִישׁ**
 16 **מְזוֹתְתָה אִבְרָהָ מְזוֹתְתָהּ. וּפִרְךָ לֵיה, אָף עַל גַּב**
 17 **דְּהַתָּם לֹא רוּקָא - וְכַד שְׂכָן אֵם שְׂתַתָּה יוֹתֵר**
 18 **דְּאִבְיָהוּ שׁ לְמוֹר: מְשוּם דְּהַתָּם הוּי שְׁתֵּים וְשִׁלְשׁ**
 19 **וְזוּ אֵין צִרְךָ לְמוֹר זוּ. וְהַלְכִין פִּרְךָ לֵיה. וְכֵן סוּקוֹ**
 20 **כְּבָא קְמַת (קִרְתָּה) גְבִי לְקוּק מִן הַרְעִים אֵין רוּקָא**
 21 **וְחֲתֻשׁ צֶאֱן, לְבַל לֹא שְׁתֵּים וְשִׁלְשׁ, וּפִרְךָ. הַשְּׂמָא**
 22 **אֲרַבְבַּ נְבִינִין, חֲמֵשׁ מִבַּעֲרָא. הַתָּם נְמֵי הוּי זוּ וְאֵין**
 23 **נְטוּל לְמוֹר זוּ. וּבְפִרְךָ "בְּנוֹת אִשְׁה" (שַׁבַּת סב), גְבִי**
 24 **נְטוּל דְּקוּסְמוֹר פִּרְךָ לֵיה, מְשוּם דְּפִישְׁטָא לֵיה**
 25 **דְּהוּ רוּקָא אֲרַבְבַּ אֵין חֲמֵשׁ אֲבַל לֹא כּוּבָא. וּבְרִישׁ**
 26 **פִּרְךָ "אָף עַל פִּי" (תְּרִבּוּת נא), מְשַׁחָה אֲדָם אִשְׁתוּ**
 27 **שְׁתֵּים וְשִׁלְשׁ שְׁנֵים, גְבִי תִינוּק יוֹנָק וְיוֹנָק אֲרַבְבַּ**
 28 **וְחֲתֻשׁ שְׁנֵים (שם סב). - אִיכֵם לְמוֹרָה דְּפִישְׁטָא**
 29 **לֵיה דְּהוּ רוּקָא כּוּבָא. הַלְכִין לֹא פִרְךָ לֵיה. אֵין נְמֵי**
 30 **בְּרִישָׁא דְּתִינוּק יוֹנָק אֲרַבְבַּ חֲמִישִׁים - שׁ לְמוֹר**
 31 **דְּרוּקָא קְאָמוֹר: אֲרַבְבַּ וְחֲמִישִׁים וְחֲמֵשׁ לְכַתּוּ.**
 32 **וְיִרְוּשָׁלַיִם אֵינֵה מִבֵּיאָה עֲלֵיה עֲרוּפָה כִּי**
 33 **הַתְּנִיָּא כִּי - תִּמְנַע לִי מֵאֵי פִרְךָ**
 34 **לִימָא דְּכַרְבִּי יְהוּדָה מְסִירָא לֵיה, דְּאֲמַר לַעֲלֵל**
 35 **בְּפִרְךָ קְמַת (בבב) וְיִרְוּשָׁלַיִם נִתְחַלְקָה לְשִׁבְטִים**
 36 **וְאִפְּלוּ עִירוֹת אִיבָא לְטָאָן דְּאֲמַר הַתָּם נִתְחַלְקָן**
 37 **לְשִׁבְטֵיהֶם שׁ לְמוֹר: דְּבִלְאָו הַבִּי צִרְךָ לְשִׁנְיֵי כִּי**
 38 **לְחִרְבוֹת סְבִיבָה, דְּהוּ לֵא שִׁיךְ עֲגֵלָה עֲרוּפָה אֵלָּא**
 39 **הַכֵּא לֹא נִרְעֵי מִבְּהוּ - הַכֵּא הֲרִי נִרְעֵי וְעַה:**
 40 **דְּקָמוֹר עַל הָעִיר אוֹ עַל הָעוֹרָה, פִּישְׁטָא דַעַל**
 41 **הָעוֹרָה לֹא מִיִּתְנֵן, דְּהוּ "הָעִיר הַקְּרוּבִים" כְּתוּב**
 42 **וְעוֹרָה לֵא עוֹד דְּהוּ, אֵלָּא לְאִפְשֵׁי צִעֲרָא בַעֲלֵטָא**
 43 **דְּהוּ דְּקָמוֹר הַבִּי.**

1 יש עבודה בשבועה בשבוע כלים - אבל אפיאב לא חקשי לך, יש לך דבר שאינו עבודה
 2 תוענה בגדי כותנה כלל - ודא לא קשה, גמרת הכתוב הוא לחזינה, שדרי אין בזה
 3 אסור אם לובש בגדי כותנה של עבודה. ומסקינן לקמן בריש פרק "בא לר' (ט.ס.א.)
 4 דבגדי כותנה בגדי כותנה בזה, ונחלה מוז אמריןן לרבי יוחנן, דבין הוצאת בין הרמה
 5 בארבעה כלים, בין ניתנו קמא בין לרבי אליעזר.

6 הרחיבו מרדו ומקיש בגדים שלובש לבגדים
 7 שפטיש, ואפילו הכי, לרבי אליעזר בעלי מומין
 8 כשרים להוצאה - ולא עבודה היא, אף על גב
 9 ודענה ארבעה כלים, וקשה לר' לרש לקישט,
 10 דמובח ולא עבודה היא, מדלא ארבעה קרא
 11 ארבעה כלים - אם כן למה לר' קרא לרבי אליעזר
 12 להכשיר בעלי מומין? ומאי טעמא דתנא קמא
 13 דפסל בעלי מומין להוציאה ויש לומר: משום
 14 דבעל מום נשכיב כמון ו', וסלקא דעתך אמינא וכו'
 15 תעלה על דעתך שור ובעל מום קריבים לגבי
 16 המזבח ולהכי צריך קרא לרבי אליעזר, והיני
 17 טעמא דתנא קמא דפסל "מניין" שיל יאה דבר
 18 קודם כו' - אף על גב דבגדי כותן גדול גמרי כתיב
 19 בפרשת אחרי מות ומנכסין כד ילביש על בגדי -
 20 אצטרך למהדר ולמתיבאי בבית הדיוט, ולא
 21 היה ילביש לתוך מחדרו, כיון ודחוקים הם לבגדי
 22 ענינים.

23 ילביש לרבות ממצפה ואבגט לחרמה - פירוש:
 24 דהכי קאמר קרא לרבות לבישה אחרת
 25 כיוצא בה, והדיא לבישה דקרא דכתיב "ולבש
 26 הבתן מרדו גב" וכו' והיני שני בגדים אחרים,
 27 וקשה לר' בגי רובא עובד נעלי דבגדי ארבעה בגדים
 28 כיון דבגדי הרמה לא נפקא לן אלא מדיקשא - אם
 29 כן הדרגין מוסקין לבישה דהוצאה לפשיעה
 30 הרמה, כדלעיל, ואמריןן בפרק "איהוה מקומן
 31 (זבחים ט.ט.ב.) דבמקשה דבר הלמך בחייה
 32 אינו חוזר ומלמד היקשה וכו' לומר: דשטא לא
 33 מיקרי חרשין אלא שפי הקרובות, אבל בגדי
 34 כותנה - צדיקין ומלמדין בחוקש, אי נמי: "לבש
 35 - ריביא הוא, ודאי הדיקש אלא אחא לרבות
 36 לבישה אחרת, וכיון דלא פירש כמה בגדים הוא
 37 מרבה אלא אחא או שנים - אן זה אלא גמרי
 38 מילתא בעלמא דשני בגדים קאמר, כדכתיב
 39 כ.קרא. אי נמי בנאן דאמר בפרק "איהוה מקומן
 40 (שם) הימנו דאמר אחי - לא הוי היקש, דכיון
 41 דגרמינן הוצאה מדחמה לטאי דכתיב וכו' גרמינן
 42 נמי מניה מאי דאיתא ליה מתקשא.
 מתרומת

32 כד ילביש על בגדיו" - וריש לקיש: "מרו" כמדתו - מדאפקיה רחמנא בלשון "מרו".
 33 שלא יהא דבר קודם למכנסים מ'על בגדיו" נפקא, וינא מתנאי: "על בגדיו" מה תלמוד
 34 לומר "ילביש" - להביא ענינות ואבגטו להרמה, דבגי רבי יהודה, רבי וסאק אומר: לרבות
 35 בגדי כותן גדול כיום הכפורים, שפשיורין לכהן הידום. אמר רבי: שתי תשובות פריך;
 36 קדא: דאבגטו של כותן גדול לא זה הוא אבגטו של כותן הידום, ועוד: פגרים שגשגתפשיט
 37 כותן קרדישה תמורה השתמשו כותן קרדישה קלה? אלא, מה תלמוד לומר "ילביש"
 לרבות

תלמוד לומר שוב "ילביש במכנסים - לרבות על לבישה כיוצא בה, ומרבה שני בגדים החסרים כאן מכותנת הידום. רבי וסאק אומר - לחביא ארבעה בגדי לבן שמשמך שני
 כותן גדול כיום הכפורים כששורין להדיוט כל השנה ואיתא "ילביש" ו"לבש" מהתם, ולא תימא "והיה שם" כתיב בה, לומר ששענין גזירה. דסבירא ליה לר' וסאק: "והיה שם"
 - שלא ישתמש כותן ליום הכפורים אלא כדאמריןן בפרק קמא (ז.ב.ג.) אבגטו של כותן גדול - כיום הכפורים, שהוא של כותן - לא אהו אבגטו של כותן הידום לעולם, לפי שאינו
 משמש אלא בשל כלאים.

אינה מביאה ענלה ערופה. ועוד: "לא נודע מי
 הקהו" קתיב - והא נודע מי הקהו. אלא כד
 לתרבות מפקיה. "בא אבוי של תינוק ומצאו
 כשהוא בפרך, אמר הרי הוא פתחתם ועדיין
 בני קנים [כו'] ללמוד שקשה עליהם מהרת כלים
 יותר משפכות דמים", איבעיא להו: שפכות דמים
 הוא דול, אבל מהרת כלים פדקיימא קיימא, או
 הילקא שפכות דמים פדקיימא קיימא אבל מהרת
 כלים היא דקיימא? - תא שמע: מוקדא נסיב לה
 תלמודא "ונם דם נקן שפך מנשה" - שמע מיהא:
 שפכות דמים הוא דול, ומהרת כלים פדקיימא
 קיימא. תנו רבנן: "ופשט... ולבש בגדים אחרים
 והוציא את הרשע" - שומעני פריך יום הכפורים,
 שפויטם בגדי קודש ולובש כותן חולו. תלמוד לומר:
 "ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים" - מקיש
 בגדים שלובש לבגדים שפויטם, מה לתקן בגדי
 קודש - אף כן אבוי בגדי קודש. אם כן מה תלמוד
 לומר "אחרים" - פתוחין מהן. רבי אליעזר אומר:
 "אחרים והוציא" - לימוד על הפתנים בעלי מומין
 שפשיורין והוציא הרשע. אמר ר' "אחרים" - פתוחין
 מהן, פתוחין דבי רבי יאשמעאל. דתנא דבי רבי
 יהושע: "בגדים שבלש כותן קודה ידום" - לא ימוגז
 כותן מום לרבו. אמר ריש לקיש: פתחולת כותןא
 - כף מהחולת פתרה. ורבי יוחנן אמר: פתחולת
 כותןא, אבל פתרה - דבגי תכל עבודה היא.
 מאי טעמא דריש לקיש? - אמר לך: אי סלקא
 דעתך עבודה היא יש לך עבודה שפשיוריה בלשני
 כלים? - ורבי יוחנן: גלי רחמנא פתוחת ומכנסים -
 והוא רחין למננת ואבגטו. ומאי טעמא הני? - מנן
 כד, "מרו" - כמדתו, "מכנסים כד" - לכתנאי: מנן
 שלא יהא דבר קודם למכנסים - שנאמר "ומכנסים
 כמדתו" - "מרו" כמדתו - מדאפקיה רחמנא בלשון "מרו".
 וינא מתנאי: "על בגדיו" נפקא, וינא מתנאי: "על בגדיו" מה תלמוד
 לומר "ילביש" - להביא ענינות ואבגטו להרמה, דבגי רבי יהודה, רבי וסאק אומר: לרבות
 בגדי כותן גדול כיום הכפורים, שפשיורין לכהן הידום. אמר רבי: שתי תשובות פריך;
 קדא: דאבגטו של כותן גדול לא זה הוא אבגטו של כותן הידום, ועוד: פגרים שגשגתפשיט
 כותן קרדישה תמורה השתמשו כותן קרדישה קלה? אלא, מה תלמוד לומר "ילביש"
 לרבות

תלמוד לומר שוב "ילביש במכנסים - לרבות על לבישה כיוצא בה, ומרבה שני בגדים החסרים כאן מכותנת הידום. רבי וסאק אומר - לחביא ארבעה בגדי לבן שמשמך שני
 כותן גדול כיום הכפורים כששורין להדיוט כל השנה ואיתא "ילביש" ו"לבש" מהתם, ולא תימא "והיה שם" כתיב בה, לומר ששענין גזירה. דסבירא ליה לר' וסאק: "והיה שם"
 - שלא ישתמש כותן ליום הכפורים אלא כדאמריןן בפרק קמא (ז.ב.ג.) אבגטו של כותן גדול - כיום הכפורים, שהוא של כותן - לא אהו אבגטו של כותן הידום לעולם, לפי שאינו
 משמש אלא בשל כלאים.

אינה מביאה ענלה ערופה - דכתיב (דברים פרק בא) יכי ימצא חלל באדמה וכו'
 לרשתה - ואין ירושלים ירושה, דקסבר לא נתחלה לשבטים. תלמודא - ראייה. הכי
 נרסין בתורת כותנים: "ופשט ולבש" יכול מצותה יום הכפורים, תלמוד לומר בגדי כותנים.
 וריסא שבתלמוד האריכה כלשונה: שומעני דרך יום הכפורים שפטיש בגדי קודש ולבש
 בגדי חול, תלמוד לומר כו', והוה פירושא: ופשיט
 ולבש האמר בוצרנא הרשע שכחפשו אל
 מחין למתנה הכתוב אחר תרומת הרשע ופשיט
 את בגדיו ולבש בגדים וכו' יכול שמשול עליו
 חבה לשנת בגדיו כן תרומה להוצאה אם בא
 להכשיר דען שעל התפוח אחר החרמה מיד,
 דדריש שהיא חובה על כותן גדול בחמש עבודות
 שביים הכפורים, שמשנה בגדיו בכל העבודה
 ולבש הבגד מרדו בדי יפושט אותם ולבש בגדי
 שלישות בשל זה. רביעיית הבגד בלבן - אף זה
 ישנה, וזה שאין לו לשנת מבגדי לבן לבגדי זהב
 - שדרי הידום הוא ואינו משמש בגדיו זהב -
 וישנה בגדיו קודש שדריים בהן, כמו שנאמר
 וישנה הבגד מרדו בדי יפושט אותם ולבש בגדי
 חול שלו, וריצא הרשע, תלמוד לומר: בגדיו -
 בגדים, ומה תלמוד לומר אחרים - פתוחין מהן
 כותן חקשוק, או נפשות שאינו מרבה און
 דמיום יקרים, שהאפי מלככם כשנטאו חץ
 למתה. גאי תלמן שדא משש כותן על
 המזבח בעבודת אביה. אחרים והוציא ליבש
 על הכתנים בעלי מומין - האי אחרים אבון
 קאי, כלומר כותנים שני אחרים, מרחיקים
 מטא עבודת - כשדרי לרבותה וכו' אל ימות
 כותן לרבו - לפי שנתעשה ונתכלבו בבישול
 קודש, אף כאן, לענין הוצאת הרשע - אן
 כבוד המלך לשרת כותן שירות אחר - כמחולקת
 בוצרנא - בשם שרבי אליעזר משכיר בעלי
 מומין להוצאה, כך כמכשירן להרמה. כשבישה
 בשני כלים - והבא "מרדו גב" ומכנסים בר'
 והבא: "וישן על שנים" גלי רחמנא בכותנת ומכנסים
 ולמודך שאינה כשידה בגדי חול שלו, ומאלף
 אחא לכו שדא עבודה, וריכיה אן מצפת
 ואבגטו. מאי שנא הני - דנקט, מאדו שריבין
 כלן - לשתוק מנייהו, ואנא ידענא מדכתיב
 בזו כותן - עבודה היא. מרדו כפתי - כאן
 לימוד שדא כותנת כותנת כותנת קומתו, לא
 נדרות ולא מסולקת והכי אמריןן בובחים
 (ז.ת.א.) ילביש על בגדיו - משמע שלובש
 בעודו ערום, שאין עליו אלא כשהו. דאי לא
 תימא דה"ע "על בגדיו" לטאי כתביה? ולרבי
 שמעון כן קיש - דאמר דחוקא בתבינה,
 ולממרא דאיהו עריכה ארבעה - נפקא לה,
 וכן תרתי דרשות מלשון המקרא שיהיה
 בלשונה, שלא כתיב "כותנת" לממרא מרדו
 מחדו, ועלא יקיים דבר מכנסים מעל
 שדרי ותימא נפקא ליה. על בגדיו מה תלמוד
 לומר - גבי הימנ הרשע כתיב "ולבש הכותן
 וכו' והיה ליה למכתב ומכנסים על כו', שיהו
 ונחדר מן "אלביש" דהימנן קראי - מה
 תלמוד לומר שוב "ילביש במכנסים - לרבות על לבישה כיוצא בה, ומרבה שני בגדים החסרים כאן מכותנת הידום. רבי וסאק אומר - לחביא ארבעה בגדי לבן שמשמך שני
 כותן גדול כיום הכפורים כששורין להדיוט כל השנה ואיתא "ילביש" ו"לבש" מהתם, ולא תימא "והיה שם" כתיב בה, לומר ששענין גזירה. דסבירא ליה לר' וסאק: "והיה שם"
 - שלא ישתמש כותן ליום הכפורים אלא כדאמריןן בפרק קמא (ז.ב.ג.) אבגטו של כותן גדול - כיום הכפורים, שהוא של כותן - לא אהו אבגטו של כותן הידום לעולם, לפי שאינו
 משמש אלא בשל כלאים.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41

לרבות שהקים - שבושין לכל עבודה, ובלבד שלא יזי מקרעין והכי קאמר בובזב (ת.א.) ואודא ר' דוסא לטעמיה - לא שייך הכא למימר, דהא כותב מלתא אנב גרוא
 נכתב סא לאו - ר' יהודה ור' דוסא הוא פליגי, דר' יהודה דריש 'לכבש' לדיבא
 מצעפת ואבנט - רבי עבודה היא, וזבט עמופת ואבנט, ור' דוסא סבר לא עבודה היא,
 ולא זבט מצעפת ואבנט. צריבא קריא ליה
 דלא תימא דני דוקא, ולמימרא דלאו במרדה
 ופר סבר לא תימא דלכוני לה מקרא - דכיון
 גדלי בה 'בביתא בר קיש ומנסי קיש'
 אשמעין דעבודה היא ובעיא כוללה, וכי אתא
 קרא לרביי - לבגדי יום הפדורים אתא.
 מטרומא מעשר יליפני לה - דהא 'והרים'
 כתיב, לשון 'והרומתו ממנו' (בבמדר פרק יח)
 דהיא אבומי, דהא אבומי משריה בישן המערכת, ויהא
 מטרומא מין - דכתיב (שם לא) 'והרומתו מכם'
 לה וגו' אחד נפש ממש המאות. הא שמע -
 דמטרומא קמני לילפני לה. לא יפחות מאומה
 מלא הקמני. ואם רבה להדיק - יוסף, דהא
 ליבא למימר דוקא קאמר, דהא לא אפשר
 ללשט ברמיץ חלים תרותות דיון לקמני. אומי
 עבודה בו' - אף עק פי שכולן מחדרי עליהן. ור'
 אין חוב מיתה אלא בארבע אהלו, בדומפיש
 אוילו. ואהא ונבך אתי וגו' - סיפה דקרא
 'והוה יריבא יומת' עבודה מתנה - שאתה נותן
 על המזבח, ולא עבודה סילוק אהא מסילק רבי
 מעל המזבח, כגון תרומת הדישין, עבודה תמה -
 עבודה שיהא שומרת תוממת את הדבר, ולא
 שיש אחריה עבודה. כגון שריטת הקבלה
 והולכה שיש אחריה זריקה, אבל זריקה -
 עבודה אחרונה שבהם, וכן הקטרה באומן מנהח
 ובאברים פורים, וכן ניסוך דיון בכל חשנה, וכן
 המיש בכל. וכל דבר המזבח - לרבות עבודת
 סילוק אם עבודה תמה היא, כגון תרומת הדישין,
 שבע האות שכתבנים - שמחה על הפריכות מפי
 העלם דבר ופר מישח ושל יום הפדורים,
 ושכמזערע שגוה מלוג שכן בדחילו, כדכתיב
 (ויקרא פרק יד) 'והוה חן וחסן באיבער וגו'
 דסלקא דעתך דתרא אמנא לאו דבר המזבח הוא
 להכי רבי לכל, ולוי נפקא להו - כולדה מניה
 מדרב' 'לכל דבר' - דהא 'דבר המזבח' עפיה
 ויתיר הוא, ונגמני מעיק תרומת הדישין,
 ומיריבא ד'לכל' ריש היה הוא הפנימית
 ולמבית

מטרומת מעשר יליפני לה בו - תימה ליה! אמאי לא מספקא ליה נמי אי מטרומה
 גדולה יליפני לה? יש לומר: משום דבתרומת הדישין כתיב 'והרים' ובתרומת
 מעשר נמי כתיב 'והרומתו' ובתרומת מין נמי כתיב 'והרומתו מכם' אבל תרומה גזולה
 לא כתיב במצות עזרה לשון תרומה, אלא כתיב 'ראשית חורן וגו' דש תתן להו דכתיב
 'בתרומת חורן' כן 'בתרומת חורן' כן תרימו אותה
 תרימו דכתיב - בזהל כתיב, אבל תאמר: אמאי
 לא במעיא ליה אי יליפני מזהל? יש לומר:
 'והרים' מ'והרומתו' אי 'והרומתו' אבלי יליפני, אבל
 'והרים' מ'חירום' - לא לילפני, דלא דמו כולי
 היא לחדו, אי נמי יש לומר: דילפני תרומה
 קמייתא מטרומה קמייתא, דנהי תרומת מעשר
 יש תרומה גדולה קודם לה - מכל מקום בליים
 משמעתי ק"ו היא תרומה גדולה דהייבזו
 קרא, לאפוקי זלה שיש תרומה גדולה דרומת, אי
 נמי יש לומר: כיון דתרומה גדולה הוהא אין להם
 שיעור מפרש - למה סתומ כן ומפרשי, דהיינו
 מטרומת מעשר או מטרומת מין, ואין להקשות:
 תרומה גדולה חלה עפיהו אמאי לא נגמרינן
 בהיא גירדה שוה דהיא להם שיעור דיש לומר:
 כיון דכתיב בהי 'ראשית דגןך' - ואפילו דגן
 אתה, וכן בזהל נמי כתיב 'ראשית עיסותיכם',
 ומה שפירש רש"י מטרומת מין אחד מהמש
 אמאי, אף על גב דהוה נמי מהם אחד מהמש
 נהיאלו על מהמש מנא לילפני, משום דכתיב
 אצל 'והרומי', ולי היה נראה יתרה ללמד ממין
 אחד מהמש, כדרישין בירושלמי בגינות
 אחד מהמש - דכתיב 'אחד אחוץ מן
 החמישי', כל שאתה אוזו ממקום אחר - היא
 תומה. ותימה ליה: אמאי מספקא ליה אי נגמרינן
 בהיא מטרומת מעשר או ממין? פישא דיתור סברא
 הוא ללמוד מטרומת מעשר, דרות מדרות,
 מללמוד ממין, דרות משעת ולפי מה שפירש
 דמאחד אחוץ מן החמישי נגמרינן - ניהא,
 דמשמע כל שאתה אוזו ממקום אחר אתה כותב,
 ואפילו לפרוש רש"י דל 'והרים' שהוא מלשון
 יחיד מ'והרומת' שגם הוא לוח חודי נגמרינן,
 אבל מ'והרומתו' - שמנא לא ניהא ליה למילף.
 אי נמי: תרומת הדישין שהיא מצות עבודת ציבור
 מטרומת מין שריבא בכל ישראל - נגמרינן,
 אבל תרומת מעשר בליים נאמרה, אבל תימה ליה:

מאי שנא דלא מספקא אי מדרים ממנו בקומצו נגמרינן, דרמאי ליה טפי מכולדו דבאידו ואידו כתיב 'והרים' יש לומר: משום
 דלא מציעו למימר לגמרי כי הוה, שיתרום תרומת הדישין בקומצו מן יוכה, כמו שפירש רש"י. להכי לא דהה לטעק דמילף
 מניה, ואפילו אפי' חביש דגמרינן מניה, כיון דרמי ליה, דבאידו ואידו 'והרים' כתיב. ולוי רבי חזמנא ליכל דבר המזבח - הבא להו מצי למיפרך. ומה ראתה לרבות עבודת סילוק
 ולמעט עבודה שאינה תמה - דיש לומר דעבודת סילוק דבר המזבח היא, אבל עבודה שאין תמה - אינה כמבית. אבל קשה ליה: אמ כן ליידיב אסורין מערבה נמי, דהא עבודת מזבח
 נמי היא, ומה ראתה למעט אותה ולרבות עבודת סילוק? אלא יש לומר: תרומת הדישין ערפא, שקודמת לכל. ל'אתווי' שבע האות שכתבנים ושכמזערע - תימה הוא דקא חשיב ארבע
 עבודות שור חביב עליהם, דקא חשיב היין וניסוך המים בתרתי, ולא חשיב הוא דהווא דשמן לטעמי נמי בתרתי ויש לומר: דניסוך המים היין חשיבי, ומשבת לוח שון באן
 עצמא - דלכי חשיבתי באנפי נפשויה. אבל האות שהיא, באות בגלל ובהי שיש עמח מני דמיס, ולדכי הוה ככלל וריקא, א"ן ככלל אלא מה שפרש - תימה ליה: אמ כן ל'כל'
 דבר המזבח? למה ליה בקראנן 'דבר' 'לכל דבר' ואפילו אם תמצא לומר ד'לכל' מרבה האות שכתבנים ושכמזערע - מכל מקום קשיא, כיון ד'לכל' משמע כולל, אורבה, לפרוך לאריך
 ניסא: דהוה לן למימר ד'לכל דבר המזבח' הוה לוח שון עילת המזבח וזה לוח השול פטל ביהוה 'וערבתם עבודת מנהח' ודומם ככלל ופטל וכל. 'ולכל' משמע כולל, כמו 'בכל' בדרושין
 'בכל אשר שאלך נפוך' כלל, והכי אמרינן בפרק 'שור שנתה את הפודה' קמא אבא (ג.ו.ג.), ובריש פרק 'זרוב' (שם ס.ד.) בכל כולל, ואם כן רבי מבעין ופטי אפילו רבי שאין עבודה
 תמה ואפילו עבודת סילוק ואף עק נה דלא דמי כולל בתרא לכללא קמא - הא דיינינן ביאלו טריפות' (תולין ס.א.) כי האי גזונא ותיאה דשמא 'ככל' רכל' לחויה - לא חשיב כולל
 אלא בשל שם חביב מטרומת מאוזו עין אצלו, כמו דהם, דכתיב 'בכל אשר תאה נפוך בשר ובגאן ובין וכושר' וכן בברכות דכתיב 'וכל בתומך', והוא דפרש 'שילשע מין' (מיר
 תל), 'אזמור או שור או שד' - פט, 'וכל' כלל, 'בתומך' - חז ופרש, יש לומר הוהא רבי אלישר הוא, אי נמי: שאנא מהם דכתיב ברישא 'אזמור או שור' הוה ד'כלל' אבל כתיב
 דכתיב ברישא דעניא 'לכל' - הוה ליה כלל שאינו מלא, ואי דין ארוח ככלל ופרש, והכי רבי גזונא אמרינן בריש פרק קמא דבחים (ג.ו.ג.) אימא יעשה - כלל, ובה - פרט ומשני: אי

הוה כתיב יעשה שלמים ובה - בראקמור, השאת דכתיב יעשה ובה שלמים - הוה ליה כלל שאין מלא וכו'.

אלא מעתה דר שסידר את המערכה לייחייב - לא ידענא למאן פריך. ומאי יא אמרת
בלשמיא יש באך? ונראה ליה דפריך הואא דקאמור לעיל דאורייתא מייחייב. אף על גב
דאיבא בתריה הקטורה - ומכל מקום מייחייב עלה כיון דברם מידת עבודה תמה היא -
אם כן אסידור מערכה לייחייב, דליכא תורה בעיורו עדי מערכה מידי. ומשני: איבא סידור
שני מוירין. וכן שי לפרש כל הסוגיא. והא דפריך

לעיל גבי דר שסידר את השלוק לייחייב - ש
לפרש, כן וקל להבין. ומשני: איבא בויבין, הני
חשיבי כמלווה כותה, ולא דעו לזרזיקה והקטרה.
דהקטרה לא מעבבא.
והזמה כחצאת העוף - משום דלא דמיא
לאורייתא. שאין לו בעלה בכלל, אלא
אוחו וברגן ונפש זמה. ועוד: שאין למנוח אלא
ל"כ. ולכדי נקטה באפי נפש.

והמקטיר בעלת העוף - תימה ליה: אמאי
לא קאמור נמי להמצה בעלת
העוף? ועד קשיא ליה: ליתני המקטיר בכל
הקדשים. ובתוספתא דרובים עייניו וקתני סהמא
המקטיר. וקתני בה נמי והמצה בעוף. ותוספתא
שלי משמע היא, ודאי עין וקתני בתוספתא אדורי.
ולפי הספרים שלי נראה לי הכי פירושו:
המקטיר בעלת העוף, ואף המקטיר אף בעלת
העוף. ומשום דברסאת העוף לא מייחייב אלא
בחצאת רמה. דליה בה הקטרה מה שאין כן בכל
הקדשים. קאמר דבעלת העוף חייב אף המקטיר.

דלא מיבעיא במצויי רמה - דאיבא נמי בחצאת
העוף. אלא אפילו בהקטרה דליכא דבוחתה
בחצאת העוף. ואף מיבעיא לייחייב דשאר
זבחים - דשדרי בכל זבוחים, אלא אפילו בעוף
דאיבא כחצאת העוף. לית בה תקטרה - אפילו
חבי בעלת העוף חייב.

וריקת דם בין לפנים בין לפני ולפנים והמה
מקטיר בעלת העוף - כחד חשיב ליה.
ומקטיר בעלת העוף - הרי תרי, ומסקר היין
ודמים - הרי ארבע.
והמעלה על בני המזבח אין דבר כשר בו -
ככלל זה ושיריקה הואת הקטירה?
ומסקר היין ודמים, שדרי כולן שלוק על גבי
המזבח.

לגוין תניא גנותיה דלוי, עבודות שגור תיב עליהן מיתה: תפריס את הדישן, ושבע
הזאות שפפנים ושפמפורים, והמעלה על גבי המזבח בין דרך קשר בין דרך פסול. למה
מפסיין? למה מפסיין? - כדאמרן! אלא: למה מפסיין וחזוין ומפסיין. - אמר רבי יוחנן:
כדי להרגיש כל העוה, שזאמר "אשר יהיו נמותים סוד בבית אלהים יחלף ברגש". במה
מפסיין? רב נחמן אמר: בכנדי חול, ורב ששת אמר: בכנדי קדש. רב נחמן אמר: בכנדי חול,
דאי אמתה בכנדי קדש - איבא פגיל ורועות דהמסו ועבדי. רב ששת אמר: בכנדי קדש, דאי
אמתה בכנדי חול - אגב תביכותיה מקיחו ועבדי. אמר רב נחמן: מאנ אמנא לה - דתנן:
מסוין לחזינו, והיו מפמפסוין אותה את בגדיהן ולא היו מוחות עליהן אלא מכנסים בלבד.

ואילו תרומת הדישן לא קתני, והיינו כרב. בין דבר פסול - בתרן פסולין שפסולין בקודש, דאם עלו לא ירדו, משום הכי חשיבא הקטרה. כראמרן - שהיו באים לירי מחלוקת,
למש פסוין וחזוין ופסיין - למה נאספין לפיסי ארבעה פעמים ביום ברתנן במתניתין? יפסו על כולן באסיפיה אראשנה, מי יזכה לזה ומי לזו. להרעיש - להשמע קול
המזעזע, רב כמה פעמים, שהאב כבוד למלך. שאמר "בבית אלוהים וגו'. כמה מפסיין - מה הוה לובשין אותה הנאספין לפיסי, בגדי חול או בגדי קדש בכנדי חול -
החובה לעבודה פרשת ולבש בגדי קדש. והספי ועבדי - אף על פי שלא נזכר בגורל. מקרו ועבדי - עבודה בכנדי חול, אותן שוכו לפיסי. לחזינ - שמשין, באותם

ולמבית לפריכת - אפסיק בין כללא לפרטא. מבית לפריכת הוא עבודת מתנה - כגון
הזאות שבין הברים דיום הכפורים, ונתינת קטורה על האש. ולא עבודת סילוק - כגון
הזרצאת כף ומחטה, שחבון גדול מנכנס שם לקטורה ונתינת בין הברים.
ואחר כך חזר ומציאן, אי חבי ועקבהם נמי פריכת לפריכת תמה - כגון נתינת
קטורה על האש. ולא שיש אחריה נביחה -

הזבלת כף ומחטה. שיש אחריה פתנה והקטרה.
ועקבהם חדי עקביה - לענין עבודה תמה.
שהוריו מוסף לענין ארבעה, אבל עבודת מתנה
לא מיהדר אלא אמיתיה לפריכת ולקמה,
דלא כתיב כיה וירי. עבודת סילוק בחיבל -
והיא עבודה תמה, כגון דישון מזבח הפנימי
והמנורה. ללוי מדוי: פריכת לפריכת הוא ליה
לשיבת - ובכתיב "ולמבית לפריכת". לעשות
היכל כרשי הקדשים. ופסול על עבודת

סילוק. אלא מעתה - ועבודת מתנה מייחייב
דחיבל זה, ומרבייה ולמבית, זו שפיר -
לחם, לייחייב מיתה, ואמאי אמרין לעיל ארבע
עבודות ותו לא? איבא בויבין - בתריה,
דכתיב ויקרא פתך כדו "נתנת על המערכת
לבנה וזהו ולא עבודה תמה היא. איבא סילוק
והקטרה - ערין לא נמורה עבודתה עד שבת
הבאה, שסלפנה וקטיר ובכין, שסידר את
המזבח - בבוקר היו מלסקין את הטרות של
הגורו כל הנהדרה לקבץ אפרין יפה. וחזרו וקובעין
אותם בה, והרי עבודה תמה. הצית אליהם
את העזר קסמיס דקיס, אם עזרין הצית
על המזבח באחת מן המערכות, כגון שקרבה
מערכה לכלות, ששפופה כל המהדרה, ובכלי
שית - שיהא לובש בגדי כוונה, ארבעה
אם כן חדיט הוא, ואם כן גדול הוא -

שנומה, שדרי נאמר כאן "ובתים וכל מקום
שנאמר בני ארץ הכותים" - כדכונם משמע,
בגדי כוונתם. שסידר המערכת - עצים. איבא
בתרין סידור שני גוויין - דילפנין לזו לקמן
(בג). מקראי איבא סידור אברים - דתמיד
בתריה. וכל זה מעבודת הסידור הוא. כדא
פליגי - רב ר' יוחנן, ר' יוחנן, ר' יוחנן, סידור
שני גוויין עבודה תמה היא, שסידור מערכת
עצים תמה ונמרת היא, כי הסידור האברים
תחזלת סידור אדר הוא, רב סבר, לאו

עבודה תמה, דעס דסוד אחד הוא. ויריקת
דם - המזבח בתוך. בין לפנים - שזעל בין
הברים פריכת, בין לפני המזבח - שזעל בין
הברים דיום הכפורים. בחצאת העוף - כתיב
הואה "והזה מדם החצאת על קר המזבח"
(ויקרא פרק ה). בעולת העוף - כתיב מצוי
"ומלך את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו
על קוד המזבח" (ויקרא פרק א). והמקטיר -
שהעלה לילול היא. והמנכף שלשת לוגין -
שחזיה פותח שטכנסים חזרו לקבש.

והמנכף שלשת לוגין - שהיו באים לירי מחלוקת,
למש פסוין וחזוין ופסיין - למה נאספין לפיסי ארבעה פעמים ביום ברתנן במתניתין? יפסו על כולן באסיפיה אראשנה, מי יזכה לזה ומי לזו. להרעיש - להשמע קול
המזעזע, רב כמה פעמים, שהאב כבוד למלך. שאמר "בבית אלוהים וגו'. כמה מפסיין - מה הוה לובשין אותה הנאספין לפיסי, בגדי חול או בגדי קדש בכנדי חול -
החובה לעבודה פרשת ולבש בגדי קדש. והספי ועבדי - אף על פי שלא נזכר בגורל. מקרו ועבדי - עבודה בכנדי חול, אותן שוכו לפיסי. לחזינ - שמשין, באותם

שחזיה פותח שטכנסים חזרו לקבש.
והמנכף שלשת לוגין - שהיו באים לירי מחלוקת,
למש פסוין וחזוין ופסיין - למה נאספין לפיסי ארבעה פעמים ביום ברתנן במתניתין? יפסו על כולן באסיפיה אראשנה, מי יזכה לזה ומי לזו. להרעיש - להשמע קול
המזעזע, רב כמה פעמים, שהאב כבוד למלך. שאמר "בבית אלוהים וגו'. כמה מפסיין - מה הוה לובשין אותה הנאספין לפיסי, בגדי חול או בגדי קדש בכנדי חול -
החובה לעבודה פרשת ולבש בגדי קדש. והספי ועבדי - אף על פי שלא נזכר בגורל. מקרו ועבדי - עבודה בכנדי חול, אותן שוכו לפיסי. לחזינ - שמשין, באותם

שחזיה פותח שטכנסים חזרו לקבש.
והמנכף שלשת לוגין - שהיו באים לירי מחלוקת,
למש פסוין וחזוין ופסיין - למה נאספין לפיסי ארבעה פעמים ביום ברתנן במתניתין? יפסו על כולן באסיפיה אראשנה, מי יזכה לזה ומי לזו. להרעיש - להשמע קול
המזעזע, רב כמה פעמים, שהאב כבוד למלך. שאמר "בבית אלוהים וגו'. כמה מפסיין - מה הוה לובשין אותה הנאספין לפיסי, בגדי חול או בגדי קדש בכנדי חול -
החובה לעבודה פרשת ולבש בגדי קדש. והספי ועבדי - אף על פי שלא נזכר בגורל. מקרו ועבדי - עבודה בכנדי חול, אותן שוכו לפיסי. לחזינ - שמשין, באותם

שחזיה פותח שטכנסים חזרו לקבש.
והמנכף שלשת לוגין - שהיו באים לירי מחלוקת,
למש פסוין וחזוין ופסיין - למה נאספין לפיסי ארבעה פעמים ביום ברתנן במתניתין? יפסו על כולן באסיפיה אראשנה, מי יזכה לזה ומי לזו. להרעיש - להשמע קול
המזעזע, רב כמה פעמים, שהאב כבוד למלך. שאמר "בבית אלוהים וגו'. כמה מפסיין - מה הוה לובשין אותה הנאספין לפיסי, בגדי חול או בגדי קדש בכנדי חול -
החובה לעבודה פרשת ולבש בגדי קדש. והספי ועבדי - אף על פי שלא נזכר בגורל. מקרו ועבדי - עבודה בכנדי חול, אותן שוכו לפיסי. לחזינ - שמשין, באותם

שחזיה פותח שטכנסים חזרו לקבש.
והמנכף שלשת לוגין - שהיו באים לירי מחלוקת,
למש פסוין וחזוין ופסיין - למה נאספין לפיסי ארבעה פעמים ביום ברתנן במתניתין? יפסו על כולן באסיפיה אראשנה, מי יזכה לזה ומי לזו. להרעיש - להשמע קול
המזעזע, רב כמה פעמים, שהאב כבוד למלך. שאמר "בבית אלוהים וגו'. כמה מפסיין - מה הוה לובשין אותה הנאספין לפיסי, בגדי חול או בגדי קדש בכנדי חול -
החובה לעבודה פרשת ולבש בגדי קדש. והספי ועבדי - אף על פי שלא נזכר בגורל. מקרו ועבדי - עבודה בכנדי חול, אותן שוכו לפיסי. לחזינ - שמשין, באותם

יומא. פרק שני - בראשונה דף כה עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)" תוספות

1 שלא זכו לפיים - היו ממשטיין בגדי קדש שהפסיקו בהן. און סלקא דעתך באותן שזכו
2 - והפשוטו זה בגדי חול, ולדבריש בגדי קדש, וקתני לא היו מניחין עליהן אלא מנכסי
3 חול - אלא מלבישין אותן בגדי קדש על מנכסי חול, ואחר כך פושטין מנכסי חול
4 ולובשין למנכסי קדש, והניחין כהן מלבישין אותן מנכסי קדש - כדי שלא יעמוד ערומים
5 כשהפשוטו. שבת גימ' - ששש וז"ל מפיסין.

6 בבליק - בית גבה בעל עליה. מים במורה
7 - בקצרת הדק המפיסין במורה חיתה, וקח -
8 של בית דין, המורה לזון סדר מפיסין, וישב
9 במערבה. כבולאיר - עגול, שקורין נושקיא.
10 שפגמו מחיל - מניח חשבון הפייס, כמו
11 שפירשו בראש הפרק. ברקתני רב שמואל כי
12 יהודה - לקמן פרק שלשי (להב). שהו
13 אמרתין על כהנים עשות הבהמה משלום
14 בזמן בגדי כהונה. לזרדות תפירת עשרון עני
15 מלאכתן, ומהן חן מזהרות מנות. דקתני כהן
16 שעשה לו אמו כהנת לובשת ועבד בה
17 עבודת ייחוד. אין ישיבה בעודה - שנאמר
18 (דברים פרק ד') 'לעמוד לשרת' 'ועומדים על
19 לפני ה' אלא למלכי בית דוד - שנוצנו כהן
20 ישיבה, שנאמר (שמואל ב פרק ז') זיבא המלך
21 דוד וישב לפני ה' ואמר מי אנכי ומה ביתי וגו'.
22 ואת בעיני בית אלהים נחף ברש - אלטא
23 פייס ערף לזרדות בבית אלהים. משנה מי שהו
24 את התמיד, חזן ותישל - של ימין בבית
25 אהרן, ושני הידים בבית כהן. העוקן - הוא
26 הגבוה, והרגל של שמואל בבית שלשי. החוח -
27 הוא השמן הראה את הקדוק, וחרובין אותו
28 מנא וכוונן בלא ראשי צלעות. ותרב - הוא
29 הצואר, וכו מותר הקנה והכבד והלב הוזהר
30 והגרה בבית רביעי. ושני היפנות - בחמישי.
31 קרי ותרבין - בחולות - עשרון למנות
32 נטבו של פתחי, והחתיים - חצי עשרתו של
33 כהן גדול שקרב עם התמידין בכל יום, שנאמר
34 (ויקרא ו) 'מוחזיתו בכך ומוחזיתו בערב'
35 וסמך ליה 'על מחבת בשמן תעשה' - לכך
36 לכבש התמיד. שלשת עשר בתים וזבין בו
37 בפייס זה והאחר, שלש עשרה בתים כהנים
38 תמיות כאן, בדרך הילובי - בחייו, היה קרב
39 התמיד, ובגמרא נמשך לה. גמרא לעבודה אהת
40 פסייני - בזמן מי שחוט, ולבשיבה מי שזבח
41 לטחיטת - שוב אין פייס לשאר שתיים עשרה
42 בעודה, אלא כהנים שמוקפין לימנו נמשכין
43 אחריו כפי סדר משהו. מי שזבח, מי שזבח, מי שזבח
44 לישון מזבח הפתמי. רביעי למערה, וכו כולו.
45 או דילמא לכל קברה ועברה - זהו חזון
46 ומוציאן אצבעותיהן למנין, והזכוב זבב.
47 לא

1 מא' לא באותן שזכו לפיים - תימה: הוא מאי מיייתר רב תמן מוכבא כיון דרב ששת מני
2 דוד לה. ואדרבה, טפי יש ראה לרב ששת מכאן, בריקאמר: וכוני נמי מסברא, ורב
3 תמן איצטריך לשניי ברוחקו ויש לומר: משום לדלעל מינה איירי בוכין בעבודה, דקתני רבי
4 אילעוין כן יעקב אומר: העמלה אברים העמלה על גב המזבח, וחדר קתני מן
5 לתונית - היינו נמי דקאמר על ששת בכמון סרו

6 אמאי לא, ולא מניח מיהו מיד דבדא, דקאמר אהו
7 גופיה הכי נמי מסבירא. אלא מהא ליבא למשמע
8 גמרא, ודייקא נמי וכו'.
9 נומל - מצנפת של אחד מהם - מכאן קשה
10 לפירוש רבינו יצחק בן אשר דפירש דשל
11 כהן הייט קריה מצנפת לפי שחזא, ועל
12 כהן גדול מצנפת שהיא קצרה, לפי שהיה צורך
13 להניח תפילין וציצית, ויש לומר: לשון תורה לחד
14 ולשון מצנפת לחד. ובלשון תורה קרי לשל כהן
15 גדול מצנפת בכל דוכתא, וכו' הידיא דאמריין
16 בפרק קמא דגיטין (ק"ו) ידער המצנפת הדים
17 העטרה בזמן מצנפת בראש כהן גדול - ישנה
18 לעשרה בראש כל אהרן, נסתלק מצנפת מראש
19 כהן גדול - נסתלקו עשרה מראש כל אהרן.
20 אין ישיבה בעודה - תימה: דאמר בפרק פי
21 רובוס (מ"ז) ומה יושב שאובל, אם עבד
22 חלל וכו'. והכי אבלי? והא אין ישיבה בעודה
23 ויש לומר: שאובל בקדשים אלים האובל בכל
24 העני. אין נמנ, אומר רבינו יעקב ר' אבהים: דאן
25 על גב דאין ישיבה בעודה אלא למלכי בית דוד -
26 ותי מילי לזכרים ולאו צורך בעודה. אבל אביה
27 ברוך עבודה היא, דכתיב 'ואבלי אותם שני'
28 בפרק הדים - שהדברים אכילים ובעלים מתחייבים
29 משרא שרי, ואני שפיר נמי הא דפריך בפרק
30 שני רובוסים (ט"ב) גבי קדוש
31 דיס והגלמי סג' הכיור, דפריך: וליחייב מיתוב, אן
32 על גב דבעודה הוה - צורך עבודה שרי. אבל
33 פייס אביס - לא חשיב צורך עבודה, דאפשר
34 בלא פייס. אי נמי יש לומר: היינו טעמא דמתור
35 לישב ולאביל קדשים - דבאבילת קדשים כתיב
36 ברו 'למשוח' - לגוללה בדרך שהמלכים
37 אובלין - והינו מושבם, אבל אין לתריך דמתור
38 לאביל מוישב בלשכות הגבויות בחול ופתוחות
39 לקדש, שהן בעודה לאבילת קדשי קדשים -
40 דתורה רבתה חצרות דרבה, ולשבש עם מותר,
41 כמו שאין חושבין בעודה לתחייבם עלידם משום
42 טומאה בדאייתא ב'איווח קומין' (מכסם ז"ט) -
43 דהא בשעתהן משמע דלישב מי הוי בעודה
44 עצמה, ואסור לישב בה.
45 והא בעינן בית אלהים נחף ברש - תימה
46 כיון דבעינן פייס בקדש, אמאי לא הו
47 מפיסין בעודה עצמה, דקדוש טפי ואומר רבינו
48 חם: כיון דנטול מצנפתו של אחד מן גנאי היה
49 לשמו בלא מצנפת בעודה, ורבי רבי יעקב ר' ברוך
50 פירש: משום דהוי קיימי בבבליא, ואם הו
51 מפיסין בעודה - היה אחוריים אל היכל ה.

36 כן גנאי לפני רבי עקיבא משום רבי יהושע: דרך הילובי היה קרב. גמרא איפניא
37 להו: פשהו מפיסין, לעבודה אחת מפיסין, או דילמא לכל עבודה ועבודה הן מפיסין?
38 הא שמעו: ארבע פייסות היו שם, ואי סלקא דעתך לכל עבודה הן מפיסין - ומבא
39 הווי? אמו רב נתןן בר יצחק, הכי קאמר: איבע פעימי נכנסין להפיס, וסלקא

1 תא שמע רבי יהודה אמר לא היה פייס למתנה בו - תמנה: מאי מיתוי מרבי יהודה:
 2 ליתו מתנא קנא איפכא וש' לומר דרבי מיתוי: דאפילו תנא קנא לא פליג עליה אלא
 3 בקטרת, משום דלא שכיחא ומתנה אלא בעלמא - מודה, אי נמי צריך לומר: ולרבי
 4 יהודה הוהב במתנה לא היה וכן בל מלכ פייס, ממונת שוכה זה בקטרת וכהו זה שאצלו
 5 ליתוי במתנה. אלא ברעוה דרבה כוונה פייס,

6 תליא מילתא. אי בעיא - אידו עביד הבל שקיל
 7 קטורת שקיל מתנה. דראשבוין יום בהפייס
 8 דרבה גדול לתורה: עביד לכולהו אילמא. אף על
 9 גב דההם טריותא מילתא טובא, דרבי לאתויי
 10 בחפני, כבשולא ליקן בפרק 'הוציא לוי' (מו.א)
 11 - כל שכן הכא דלא מיריחא מילתא. דרמי עביד
 12 לה לכולי מילתא לתורה. מידו, משום טריותא
 13 מילתא קצת - אורחא ומילתא הוה שדיה אמר
 14 לאתויי וכה עמי במתנה, ורגיל היה לומר לאתוי
 15 שעתמו אצלו ליעיני, משום איבה שלא יקפידו
 16 האחרים עליו. ומהו, אם ירבה לשונת - הרשות
 17 בידו לעשות הוא בעצמו הבל, או לומר למי
 18 שעתמו כבשולא או לאתר שאינו עומד אצלו
 19 כלל 'ובה עמי'. וכן משמע הלשון. כהן שוכה
 20 במתנה אמר רבי, אלא קאמר העומד אצלו נשכח
 21 עמו, ומקבילא כסבור שנים עשר אחי בהתם
 22 נמשכין עמו. וכן משמע בחוספרא (פ.א.ק) דהני
 23 בתר מילתא דרבי יהודה ורבה 'דברי רבי יקפידו
 24 כן יעקב' דמיתוי משוקף. לא היה פייס לאברי
 25 אלא המעלה אותן לכבש מעלה אותן למזבח
 26 אלמא דומיא דרבי אליעזר בן יעקב איירי רבי
 27 יהודה, ולא היה שום דג זכית פייס במתנה.
 28 חששו מיתוי שפיר מרבי יהודה. דעל כרחך לא
 29 פליגי בנה עולא אלא דלא כסבירא ליה דברעת
 30 הכהן הוהב בקטורת תליא מילתא. מידו, מוד
 31 דאן חורין מפיסין, אלא הדעומד ליעיני וכהו
 32 מנח פייס. ועל כרחך לא פליגי רבי אליעזר בן
 33 יעקב עליה לקמן סבירא ליה שחור ומפיס
 34 לעורך מתנה - אלא כדו להשלים ארבעה
 35 פייסות. כי שום טעם יש שאין לפחות מארבעה
 36 פייסות. ומדקא פריך לקמן (מו.א) כמה זמינא אב
 37 כן בערי לוח פייס, ואם כן פייס שחור כולי עלמא
 38 מודו, הוון ברעפם אותם מפיסין - דלא לכל
 39 עבודה מפיסין. מננין לראש ופדו שקודמים בו
 40 - תמנה ליה אם כן אמאי לא חשיב במתניתין פדו
 41 בחרי ראש: וש' לומר. כי כן ידא אפשר ליהודי
 42 הראש בלא פדו, והוה דרך כבוד - בכלל הראש
 43 הוא.

44 **גויתן** פדו על בית השחיטה ומעללו - ואם
 45 תאמר: מהאי קרא תפוק לן שהפדו קודם
 46 לכל הנתינים, דרין הראש קודם - פדו שעליו
 47 נמי קודמו יש לומר: ולסקא דעתן אמנא חופה
 48 הפדו על בית השחיטה עד שמתעלה לראש של
 49 מזבח, ואז מסיח הפדו ממנו, ומקטיר הראש בני
 50 עצמו והפדו מפיסין עם הקרבנים. אי נמי כי לומר:
 51 אי לא תבך דרך קרא - לא היה רשעין לאי אלא
 52 לומר שראש ופדו קודמין לכל הנתינים, ובפרק
 53 'השחט' (חולין כו.א) כתבתי ותר, ובאן וכן
 54 ש"ך.

יהודה

1 **תא שמע, רבי יהודה אמר: לא היה פייס למתנה,**
 2 **אלא כהן שוכה בקטרת אמר ליה שעמנו "ובה עמי**
 3 **במתנה" - שאני מחתה וקטרת דהרא עבודה היא.**
 4 **איכא דאמרין: דהקא מחתה וקטרת דהרא עבודה**
 5 **היא, אבל שאר עבודות - בעי פייס. - מחתה**
 6 **אמריבא ליה, סלקא דעתך אמינא: הואיל ולא**
 7 **שכיחא, ומשתרא - נתקין לה פייס בפני עצמה, קא**
 8 **משמע לן. תא שמע, דתני רבי חיאי: לא לכל עבודה**
 9 **ועבודה מפייסין, אלא כהן שכיחא - הקטרת.**
 10 **ואיכא דאמרין: דהקא מחתה וקטרת דהרא עבודה**
 11 **היא, אבל שאר עבודות - בעי פייס. - מחתה**
 12 **אמריבא ליה, סלקא דעתך אמינא: הואיל ולא**
 13 **שכיחא, ומשתרא - נתקין לה פייס בפני עצמה, קא**
 14 **משמע לן. תא שמע, דתני רבי חיאי: לא לכל עבודה**
 15 **ועבודה מפייסין, אלא כהן שכיחא - הקטרת.**
 16 **ואיכא דאמרין: דהקא מחתה וקטרת דהרא עבודה**
 17 **היא, אבל שאר עבודות - בעי פייס. - מחתה**
 18 **אמריבא ליה, סלקא דעתך אמינא: הואיל ולא**
 19 **שכיחא, ומשתרא - נתקין לה פייס בפני עצמה, קא**
 20 **משמע לן. תא שמע, דתני רבי חיאי: לא לכל עבודה**
 21 **ועבודה מפייסין, אלא כהן שכיחא - הקטרת.**
 22 **ואיכא דאמרין: דהקא מחתה וקטרת דהרא עבודה**
 23 **היא, אבל שאר עבודות - בעי פייס. - מחתה**
 24 **אמריבא ליה, סלקא דעתך אמינא: הואיל ולא**
 25 **שכיחא, ומשתרא - נתקין לה פייס בפני עצמה, קא**
 26 **משמע לן. תא שמע, דתני רבי חיאי: לא לכל עבודה**
 27 **ועבודה מפייסין, אלא כהן שכיחא - הקטרת.**
 28 **ואיכא דאמרין: דהקא מחתה וקטרת דהרא עבודה**
 29 **היא, אבל שאר עבודות - בעי פייס. - מחתה**
 30 **אמריבא ליה, סלקא דעתך אמינא: הואיל ולא**
 31 **שכיחא, ומשתרא - נתקין לה פייס בפני עצמה, קא**
 32 **משמע לן. תא שמע, דתני רבי חיאי: לא לכל עבודה**
 33 **ועבודה מפייסין, אלא כהן שכיחא - הקטרת.**
 34 **ואיכא דאמרין: דהקא מחתה וקטרת דהרא עבודה**
 35 **היא, אבל שאר עבודות - בעי פייס. - מחתה**
 36 **אמריבא ליה, סלקא דעתך אמינא: הואיל ולא**
 37 **שכיחא, ומשתרא - נתקין לה פייס בפני עצמה, קא**
 38 **משמע לן. תא שמע, דתני רבי חיאי: לא לכל עבודה**
 39 **ועבודה מפייסין, אלא כהן שכיחא - הקטרת.**
 40 **ואיכא דאמרין: דהקא מחתה וקטרת דהרא עבודה**

למאי

1 לא היה פייס למתנה - כשהו מפיסין לקטרת, כדתנן מתניתין: חדשים לקטרת באו
 2 הפייסין. והקטרת גרידא שני כוונתם. אחד שכולן הקטרת להדיח ומקטיר, ואחד
 3 שנתנה נתינים מעל המזבח החדשין ומכניס להדיח, ונתון על מזבח הצמיח להקטיר את
 4 הקטרת עליון, דליקון, כדליפני לקמן (מו.א) מקרא: שגמלי יומם הצמיח מניחו
 5 החדשין בכל יום. וקאמר רבי יהודה לאו
 6 מפיסין מי שוכה במתנה, אלא מי יזכה
 7 בקטרת, מי שוכה בה אמר ליה שמיני -
 8 וכה עמי במתנה. אלמא: לאו לכל עבודה
 9 ועבודה מפיסין, הואיל ולא שכיחא - הקטרת,
 10 אלא פעמיים ליום, שאין הקטרת באה גרבה
 11 ונתקראת - ומעשרת את העוסקת בה,
 12 כדאמרין לקמן בפרקין (כו.א) מי מקבל - דם
 13 התמיד, כהן דלא מנה לה במתניתין כהן -
 14 שזמנו ענה חז' דתני עביד ליה, אבא הכיביתא
 15 - דריקא, שהיא עבודת מזבח - לא מקבל
 16 ליה לכולהו דם. ואמרין לקמן (תמא) צריך
 17 שיקבל את כל דהם, שנאמר (ויקרא ד) 'ואת כל
 18 דם הפרו ישפך', ויפנין דשחים זי -
 19 שהשחיטה כשרה בור והקבלה ספולה בו,
 20 שנאמר (ויקרא א) 'ושחט את כן בהקף והקריבו
 21 הכהנים - והדם' - מקבלה וילקן מנת
 22 כהונה, לימד על השחיטה שכשרה בור. כן
 23 קאין - כהן גדול היה. שנים עשר דרים -
 24 שהוא יוצא בהן מים. תליסר יודי - עשר שלש
 25 עשרה עבודות נמנו במשנתו בעבודות פייס
 26 התמיד. אילו שהשחיטה אינה טענה קדוש
 27 ידים ורגלים אפילו כשהוא כהן, לפי שהיא
 28 עבודה שהיא כשרה בור, ואי אמרת שחט
 29 מקבל - נמצא שהוא צריך לקדש ידיו ורגליו
 30 בשביל הקבלה. אף אן נמי תניא - במסכת
 31 תביר. ובהו וכלו לורוק גרסינן. דרן הלכו -
 32 עד הראש קודמין, הקדום קודם. הראש והרגל
 33 - של ימין לדברי הבל קדומה, ומקרא יליף
 34 לה לקמן, דרך הפשטו - מצד הרגלים לעד
 35 הראש. דרך ניתוחו - כסדר שמתחנן אותו
 36 לאתר הפשטו, הוא אחר אבר. אחר יסודו ותחתו
 37 מפורש במסכת מבי (ת.א.כ) כזו שהוא סודר
 38 כאן, כיצד דרך ניתוחו וכי כשהוא מנתח נתון
 39 כל לבד ואבר למי שוכה בו, ובולן עומדים שם
 40 עד שיקבלו שם כולן, והדליכין ומליכין אותו
 41 לכבש את אתר זה. ובסוד ומליכין פליגי נתי
 42 גנאי, מר אמר הכי ומר אמר הכי. הכי גרסינן
 43 כיצד דרך ניתוחו הראש והרגל ושתי ידיו
 44 והתוחו והגרה ושתי הרגשות עוקן והרגל. דרן
 45 עילוי - דרך מיטב שלו ומבשר נתוחו,
 46 המבשר קודם. הכי גרסינן כיצד דרך עילוי
 47 הראש והרגל הוחו והגרה ושתי הרגשות
 48 והשקן והרגל ושתי ידים. והכתיב כל נתח
 49 טוב דרן וכתף - אלמא: דרן מעלי מבחף
 50 בכחושה - דרן מעלי, דאלימא ארין -
 51 תנא דמתניתין לא אמר כחד מניהו. מר אויל
 52 בתר איבא - תנא דרן הולך אתר עילוי
 53 גדול איבא, ורבי יוסי הולך אתר עילוי
 54 השמן. ואידך פיר - קרא ארתיא מבח' את
 55 דנתחם את הראש ואת הפדו.

למאי

1 הווי'א דלא כרבי אליעזר בן יעקב דלא כרבי יודנה - כי דא הנייהא בכלל הספרים. אבל
2 רש"י מוקשה, ונראה: אלא כרבי יודנה. ונראה הספרים ודלא כרבי יודנה נראה לי
3 לפרש: והוא תניא שבעה עשר, פירוש בכל בוקר היה שבעה עשר לכל הפחות. ולא משבתת
4 לה אלא אם כן חשבת כל הכהנים הוחיבן בכל הפסוקים. היינו שלשה עשר הוחיבן בתמיד,
5 וחד בתרומת הדין, וחד המעלה איברים מבכש

6 למנות, והרי ודקדוקה ודומתה - הרי שבעה
7 עשר. היינו דלא כרבי אליעזר בן יעקב ודלא
8 כרבי יודנה. ולרבי אליעזר בן יעקב בעיר לחד וחד
9 המעלה איברים מבכש למנות, ולרבי יודנה בעיר
10 לחד וחד תומחת. ומה שדקדקה רש"י: אמאי קאמר
11 דלא כרבי יודנה, דמי דלא הוה פייס למחתה -
12 כן מיהא הוה, ואם כן איבא שבעה עשרו נראה
13 לי דפשיטא ליה לתלמוד דרשע דרשע קאמר
14 ודאי - והינו אותם שוחיבן על ידי קאמר, דרבי
15 אבתי טובא הוה: המפשיט, ודומתה, והולכת עינים
16 למעברה, ואי משום דבשריבין בור לא חשיב להו
17 - ודא קא חשיב שוחט. אלא על כרוך לא קא
18 חשיב אלא הך שוחיבן על ידי פייס. ובמחנה לרבי
19 יודנה לא הוה פייס ככלל כדפשיטא לעיל.
20 ונראה שבספרים היא כפירוש רבינו תנאל. ואין
21 לתקשה מהא דאמר לעיל אי משבתת ונא
22 דאית לה תנש - משמע דהתלמוד לא הוה
23 משבת ונא דאית לה תנש מפייס, והוא תנא
24 דהבא דאית לה שבעה עשר, אית לה תנש
25 פייסין. דיש לומר לעיל אבתי לא ידע להא
26 ברייתא דרבא.

27 פ' קרב בעשרים וארבעה הראש והרגל כן -
28 קשה לי. דהבא לא חשיב לא כרוך הילוכו
29 ולא כרוך ניתוחו. ולא כרוך עליה, ולא כרוך
30 הפשוט. ואני יודע אחר סדר תפס לו ונראה לי -
31 משום דמביעא ליה למיתני דראש והרגל
32 ברישא, וקתני בזה הרגל בשנים - נקט נמי הרגל
33 של שמואל בשנים, וקתני העוקץ בהריה ואקדמה
34 - משום דברישא נמי בני טלה נתניו ביה הדי
35 לעוקץ רגלו ומכיל. וכן דבא לתר לא טלי לה
36 כרוך ביה - גנא נמי הוה שווא בשלש' וכוין
37 דבעי למיתני הגדה - תנא בהריה הוה
38 ואקדמה כן הדי דקתני גבי טלה. והדר תנא הך
39 דלית לכל חד וחד אלא חד כרוך, וקתני לחד
40 כסדרא דירשא שית ידות ושתו דפנות.
והקריבו בני

41 איל קרב באחד עשר, הכשר בחמשה, הקריבים והסולת ותינו בשנים שנים. פר קרב בעשרים
42 וארבעה: הראש והרגל; הראש - באחד, והרגל - בשנים. העוקץ והרגל; העוקץ - בשנים,
43 והרגל - בשנים. החזה והקרן; החזה - באחד, והקרן - בשלשה. שתי ידים בשנים, ושתי
44 דפנות בשנים. הקריבים והסולת ותינו בשלשה שלשה. כפה דברים אמורים - בקרבנות ציבור,
45 אבל בקרבן יחיד - אם רצה להקריבו מקריבו. הפשיטין וניתוחין של אלו ואלו שוין. גמרא תנא:
46 הפשיטין וניתוחין שוין - בור. אמר חוקיה: מניין להפשיט וניתוחין ששות בור - שצאמר וניתוחו
47 בני אהרן הכהן אש על המזבח? וניתוח אש פגועה כהונה, הפשיט וניתוח - לא פגועה כהונה.
48 ויא

49 שנהלעם לכבש היו מעלין למזבח. משנה הכשר בחמשה - ככבש התמיד. הסולת - שני עשוריה הוה ושני כותנים. כמה דברים אמורים - בדעתי כל דעי כותנים לכל בהם
50 ובעיני פיס. אם רצה להקריבו כהן - יחיד את הדבלי. ובלא פייס. השמיטין וניתוחן - של צבור ולה שתי ידות שתי ידות כשרין בור. והכי מפרש בגמרא.

1 דלא כרבי אליעזר בן יעקב ודלא כרבי יודנה - חדשי פייס למנותה דלא כרבי יודנה,
2 ופייס דמן הכבש למנותה דלא כרבי אליעזר בן יעקב. משנה חמדי קרב - משעת
3 והולכת איברים ואילך קא חשיב עצמו - בכל יום בתשעה תשעה איברים. ואחד
4 לקריבים, ואחד לסולת ואחד לתבתיך, ואחד ליון. ודא כרבי אליעזר בן יעקב. דלית
5 ליה חד תולדות מבכש למנותה. בתג - שצריך

6 שני שניכא, אחרי של יין בחדא של מימ. כיד -
7 כן אחר צלוחית אחת של מים. בין הערבים
8 ושכלל אם - שנים בידים שני גזירי עינים
9 להספק על עצי המעברה להכרותם. ובגמרא -
10 לוף לה מקרא שבין הערבים צורך התמיד שני
11 גזירין בשני כותנים. אבל שחזית לא בעי סידור
12 שני גזירין אלא אחד כהן דכתיב 'ובער עליה'
13 הבקר. ובשבת שבתוך וכו' וכו' - הרי שנים
14 עשר. גמרא מטיא מוקמינא ומבטח וכו' -
15 מכלל דרשאר ימות החג לא מצא שיטעון שנים
16 עשר. ואי אמרת אף בין הערבים מנכסין מים
17 בעול של כל ימות החג - משבתת לה שנים
18 בחד של בין הערבים. עצמו בתשעה, ושנים בין
19 שני גזירין, ואחד כידו צלוחית של מים. ולמנכסין
20 את המים אוסר לו הנזה ידך - ונראה שתערה
21 הצלוחית לתוך ספל של ספק של המזבח
22 שהוא נקוב כמין חוטם דך שחין מקלח ורואה
23 בו, וחד גזירין. שפעם אחת נכר על גזילי -
24 לא עזרה הצלוחית לתוך הספל. ושכך המים
25 על גזיליו. לפי שהיה צדוקי, ואינו מודה בניסוך
26 המים. באיתרונא - למעו לו למינא
27 באיתרונא אף לא לא ללמדו שניסוך קרב
28 אינו אלא בשעת נטילת לולב. [ואימא] הנכרי
29 [ת] - כהן אחד יסרה שני גזירין בבקר, דכתיב
30 'ובער עליה הבקר' ונעבד תרי, שוב יביאו שני
31 כותנים לעשות שני גזירות חד בבקר. דכתיב
32 'וצרכו - שנים. ובעך ובעזי - כיתוב שרון
33 בלשון אחר. פקמים שלשה עשר - כותנים
34 עוסקין בעבודת התמיד, כדורגן במיתותין בפייס
35 שני שלשה עשר כותנים וכוון. כן פקמים ארבעה
36 עשר - כהן. כיד אחרי צלוחית של מים. פקמים
37 המשטה עשר - בשבת. פקמים ששה עשר -
38 בשבת שבתוך החג. הכי גרסינן: והא תנא
39 בעקה עשר תהוא דלא כרבי אליעזר בן יעקב
40 אלא כרבי יודנה - והוא תנא אית ליה עד
41 כן אחר המעלה איברים מן הכבש למנותה
42 והרי כאן שבעה עשר דלא כרבי אליעזר בן יעקב
43 אלא כרבי יודנה, דאמר לא היה פייס למחתה.
44 ועל כרוך לית ליה דר' אליעזר בן יעקב - דאם
45 כן בעיר לה פייסיה. כדאמרינן לעיל, והצריך
46 לו כהן מן הכבש למנות. ואני שמעתיא
47 בלשונות אחרות. ואי שחזית להמנחה, ויא
48 שמועתי ליה דרבי יודנה לא היה פייס למחתה
49 - לא שמועתי ליה דאמר לא היה פייס למחתה
50 אלא רבי הוא אמר: כהן שחזיב כקמיתא אמר
51 לה שמועתי אצלו וכה עמי במחתה. אבל רבי
52 אליעזר בן יעקב שמועתי ליה דאמר לא היה פייס
53 לצלוחית איברים מבכש למנותה. אבל כן עצמם
54 שנהלעם לכבש היו מעלין למזבח. משנה הכשר בחמשה - ככבש התמיד. הסולת - שני עשוריה הוה ושני כותנים. כמה דברים אמורים - בדעתי כל דעי כותנים לכל בהם
55 ובעיני פיס. אם רצה להקריבו כהן - יחיד את הדבלי. ובלא פייס. השמיטין וניתוחן - של צבור ולה שתי ידות שתי ידות כשרין בור. והכי מפרש בגמרא.

56 משנה הכשר בחמשה - ככבש התמיד. הסולת - שני עשוריה הוה ושני כותנים. כמה דברים אמורים - בדעתי כל דעי כותנים לכל בהם
57 ובעיני פיס. אם רצה להקריבו כהן - יחיד את הדבלי. ובלא פייס. השמיטין וניתוחן - של צבור ולה שתי ידות שתי ידות כשרין בור. והכי מפרש בגמרא.

יומא. פרק שני – בראשונה דף כז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
קבא
רש"י
רש"י

1 **גמרא** האי מבטיא ליה לטיפה – תיבעי כהן, מיטשא מנא לן להפשט ניתוח. הוה
2 מסבר ליה לבריח – את דרוקיה, וזכי מסבר ליה נחליה: דתיא בתורת כותים, ושטח
3 – שחיטה בור בשירה, וכי מאן באת – לישנא דמתניתא: האי: וכי מאן באת לומר
4 פסולה שנוקקת להביא מקרא להבשריה. מכלל שנאמר ב' – ומתוך כחול אתו כלי הייתי
5 בא שפסולת: תלמוד לומר: ושטח ורוקיה:
6 הבהנים – ומדכתיב כהן בקבלה, ובשחיטה לא
7 כתיב: מכלל דרושטח: אבעליהו קאי, ושמן דר
8 ושטח: לימד על השחיטה בשחיטה בור. ע
9 כאן לשון משנה. ומנה הוה מסבר אבי לבריה
10 את דרוקיה. האי כפי – למדנו כאן דמקבלה
11 ואילך מצות כהונה. ודך ניתת אש בתר קבלה
12 כתיבה, למען לא למטבח בה בחינתו למעט
13 הפשט ניתוח – דלא כתיב בה כהן, ותילק
14 מתבא דרוקא כתיב כתיב. ואי לא ונתנה הוה
15 אמנא אלא ברם. אלא מתבא כהן בחפשט ניתוח –
16 משום דלא אצטרך. האי דגלי ליה דבעי כהונה
17 מקבלה ואילך. דלא מתבא כפרה – דאין
18 כפרה אלא ברם. אלא מתבא: וערכו בני אהרן
19 הבהנים – הרי למדנו מקבלה שאין צריך
20 כהונה אלא למעט הפשט ניתוח. ונתנה
21 למעט סידור משני טורי עצים – דכין הערכים
22 דלא כתיב ביה "ובהנים". אבל בצפרא הדייא
23 כתיב "ועבר עליה הבהן". לא סלקא דעתך –
24 דלא ניבעי סידור גזירין כהונה, מדאיצטרך
25 למעט הולכת עצים – מכלל סידורין בע
26 כהן. הולכת עצים לא בני כהונה – דהאי כהן
27 כתיב הולכת אברים על כרחך למעט
28 הולכת אחרת בעי. דאי לגופיה – לא איצטרך.
29 ודאי אשמעך. מקבלה ואילך מצות כהונה
30 ועבר למה לי? – דכתיב כהן כהונה. למעט
31 הפשט ניתוח – וכתבה דריתנו: לגופיה:
32 כדאמרין, דלא תימא כיון דלא מיטבא כפרה
33 לא תיבעי כהונה. ומדגלי הא דבעיא כהונה –
34 האי איצטרך לייחד לפשט כהונה בתרתי:
35 נתחין, ואף על גב דלא מיטבא. כהן כרחך
36 למעט בתבית. שמעון ששה – הדשר בתמישה
37 דרוקיהם באתר. ונחא ליה – חייב מיה ליה
38 הכי: על העצים אשר על האש: קרא יתיד
39 הוא. דהכי: ותנו אש, ותרבו עצים, וערכו
40 נתחים. למען לא תו"ע העצים אשר על האש:
41 וכו' – למירוש ביה דרבי ששה כותים ודורכו:
42 דבר שנאמר בא ש עצים ומזבח ואיזו דבר
43 שחוקקת ליתך לישנא דלעיל. דמפיש טעמא משום אנוש שניה. דלהווא לישנא לא משכשין מילתא דרבי יוחנן ואמרין קודש שחיטה, למעבר. ובמסך. דפרקי: האי תורת
44 שחוקקת לכל למערה לסוד עצים ואש
45 למזבח כהנא?
46 הו
47 **על העצים אשר על האש אשר על המזבח** איזוהו דבר שנאמר בו עצים אש ומזבח
48 הו

אברים לכבש. ומשני: והכא דגלי – גלי. ואם כן, כיון דאיצטרך לגופיה – אם כן סידור שני גזירין מנלן דבעי כהונה: ותירך לו רבי: דבעי שני טעמי, דקאמר לקמן סוף פרק רביעי
(מבא) גבי תחת אלתא דלא צריך קרא שאל תהא אלא בכך, משום דכי תעלה על דעתך שור קרב אצל המזבח. דלית ליה סברא דרבי יתודה דאמר שאר דקאי ארעא ועבד במפוחא
והוא חרץ סידור שני גזירין. דלא מצי קאי ארעא ועבד ברויקה. ולרבי יתודה דאית ליה אפשר במפוחא – איכא למימר דרבי נתי לא פשט רוחין גזירין לראש המזבח
ואפילו הבני פקא ליה שפיך דבעי כהונה מדכתיב כהן הולכת אברים. ולגופיה לא איצטרך. דכתיבא ליה אף על גב דאפשר לבטלה עבודה ודא. אלא לגלוי אמרין דבעין כהונה
כדאמרן במשעתין. **תהלת** עבודה דימנא היא דאמר רבי יוחנן וכו' – אף על גב דבריש פירקא אמר שכבר קודש תחלה לעבודה, ומסקין דלעולם עבודת לילה היא זו: לומר: דרוקיה
דחא הקשה ליתך לישנא דלעיל. דמפיש טעמא משום אנוש שניה. דלהווא לישנא לא משכשין מילתא דרבי יוחנן ואמרין קודש שחיטה, למעבר. ובמסך. דפרקי: האי תורת
הדשן ועבודת לילה היא ובעי פיס, ופירש שם: דפרך לישנא קמא דלעיל. אין לתמוה שבכאן פירש דסמאן התלמוד פריך לאיכא דאמרי דלעיל, ודואר כן הוא, ובין הבא ובין מסך
רצה ליישב לכל השלושת דלעיל.

למימרא עבדות יום בני פייס וכו' עד ודרי תרומת הדשן - תימה לה מאי קפירי? אמאי לא משני תחילת עבודת יום היא, כרשננין לעיל! ויש לומר: דהבא אתי למימר דבענין תרוויח, עבודת יום מתיחה בור, דלכאורה משמע ליה דרבא דפריך 'אלא מעתה דבני קאריה, אלא מעתה דקארייתא בור - תיבעי פייס, ומשמע נמי אלא מעתה

קריית ליה עבודת יום. אלמא דבענין תרוויח לענין פייס, דרי אברים ופודים דהני דור חייב עליהם - מכל מקום עבודת לילה היא, והדר פריך תרומות תרוויח, אמריא ליה ברב דלא מתיידיב דא עבודת סילוק - אלמא אף על גב דלא מתיידיב דור עלה בניו פייס, כון פירש רש"י: למימרא עבדות יום חזוב מיתה בור בעיא פייס. ולא נהירא מה שפירש דברוך אב המנא לומר דסבר ברב, דהא בירושלמי יש לו שטרות, רבי יוחנן אמר: חייב אלא שי למר דפריך לילישנא קמא דלעיל, דקאמר עבודת לילה היא. אמר דור חייב מיתה לא בעיא פייס - ואם האמר: דרי שני מנחם תחילת עבודתו יש לומר: כדמשני דרשנייה תחילת עבודתו היא - וכו' נמי נימא דישנן מנחם תפנימי תחילת עבודתו דקאמר היא, ודישנן מנחם תחילת הדלקה היא, ואם האמר: דרבנן דורו אלישנן יום עיקש, דאמר המעלה אברים לכבש - אין מעלה אחרם למונחם אבן כן אין זו חייב עליהן מיתה, כון דיש ארתי עבודה, ואבן כן למח פספסין? ושם מפרש: דהיא דאמר דהובא דאין זו חייב עליה דאין פספסין - היינו בני פייס בענין עמנו, אבל הני - עיקר פייס, היינו בשביל השחיטה, וענינם עשר שתי הכרתיים נמשכים עמו, ולא נהירא לו שטרות. כיון דאין אחריון עבודת אלא מענין גמר הולכת אברים - אין לו נתיב כאלו לענין פייס. איכא דאמר: מנקה לה רבי דריא וכו' - נראה לי לפרש דארילעיל קאי, דאמר רבי יוחנן דו ססידר את המערכת חייב וכו', ואקשי רבי דריא: וכו' וכי שלך עבודה משכירה בלילה ופסולה בבור? והא חמתא קאמר איכא דאמר דהבי אקשי רבי רבי יורא: וכי שלך עבודה שיש אחריה עבודה כי היא שיש אחריה סידור שני גזירין ופסולה בבור? ותמנשה הגמרא אאתקפת דרבי יורא: ולא ודרי אברים כו'. פירוש: אטו כל כתיב: גונא לא עבודת המה היא? דרי אברים ופודים, אף על גב דיש

הווי אומר זה טהלה. אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: דר שפירי את המערכת חייב. כיצד הוא עושה פוהקה וחוזר וסודרה. - מאי אהני ליה - אלא פוהקה ור, וסודרה פהן. - מתקוף לה רבי יורא: וכו' יש לך עבודה שפשרה בלילה ופסולה בור? - ולא? והרי אברים ופודים! - סוף עבודה דימנא היא. - והרי תרומת הדישן! - תחלת עבודה דימנא היא, דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: קודש ידיו לתרומת הדישן - לקחור אינו צריך לקדש, שכבר קודש מתחלת עבודה. - ולא קשיאו - אלא כי אימור - הכי אימור אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: דר שפירי שני גזירי עצים - חילא, הואיל ועבודתו זבם היא. - מתקוף לה רבא: אלא מקפתה ימני פייס! - אשתמיטתיה הא דתניא: מי שזכה בתרומת הדישן - וכה בסידור מערכת, ובסידור שני גזירי עצים. למימרא דעבודת יום פגיא פייס, עבודת לילה לא פגיא פייס? והרי אברים ופודים! - סוף עבודה דימנא היא, - והרי תרומת הדישן! - משום מעשה שנהיה. למימרא דעבודת יום, ושנה תיב עליה מיתה - פגיא פייס, אלא רבי חייב עליה מיתה קאמר רבי יוחנן: דתחלת עבודה היא. - אמר רבי יוחנן: רב אשי: והא אגן לא תגן הכי? אמר להם הממונה: צאון וראו אם הגיע זמן השחיטה. ואילו זמן שני גזירי עצים - לא קתני! - תק דלית לה תקנתא דאמר, מתקוף לה רבי יורא: וכו' יש לך עבודה?

דרי אסי זה טהלה - תמיד של שחר, דהוקף הכותב בו למערכת עצי חרשה בכל בוקר ואש על המנחם תוקי בו. ודך מוקדה - סידור המערכת היא, כדנתיא לקמן בפרק שלישי: 'ובער עליה הכותב עציים בבוקר עדו עליה תעלה' ואמר 'זה עולה ראשונה. אבל שאר קרבנות לא דהוקף וחדוש מערכת. והנך עציים אלא דכתיב: כן

בקר - יאלו לאצרוי סידור עמנו, אלא משום דעיקר אל נאמרה פירשת סידור המערכת הכותב ב'צו את אורחך' וכאן התחיל לדרב בעצרת עולה, והדורך לומר האך תיחנן בחדל כן כאן 'זננתו' ואש וערכו עציים' דאסידור מערכת דשדתיא קאי. חייב - מיתה, פוהקה - חזר, אין חילא, תחלת עבודה, והדורך לומר האך תיחנן בחדל כן עריך כותב לטורח סידורה אלא חזר בעצמו. והרי אברים ופודים - הקטר חלבים שהוא כל חילא, ושהנינו לעיל (ברא) מוארע עבודת שחרו חייב עליהן מיתה. והרי תרומת הדישן - דכתיב כוונה. אלא קשיא - וכו' יש לך עבודה משכירה בלילה שפסולה בור? ועבודת יום היא - דכתיב 'ובער עליה הכותב עציים בבקר בבקר', אלא עקת - דהשיבא כולי האי, שהיא עבודת יום, ודך חייב עליה. למימרא דעבודת יום בני פייס - מלתא דאמר רבא אלא מעתה תבעי פייס כדמכלל דאמר רבי יוחנן: חייב היא. והא אגן לא תגן - שהיא סידור שני גזירין עבודת יום. אם תגיע זמן השחיטה - ואם אחריה מותרת, ועת לישוטות את הממין, שהשחיטה פסולה בלילה. דכתיב (ויקרא טו) 'ביום ובחכם' דלית ליה תקנתא - אלא נשטות בלילה. דאית לה תקנתא אלא כד עידון בלילה - פוהקה, וחזר וסודרן ביזם. לכך לא תרתיבו לעלות לגג ולראות אבן הנניע, שאותו וסודרן לא תרתיבו אלא שבפנים וחת עלה מנאר הלכנה רוממו שהארי המזרח ושתת עלה תרומי, כדכתיב 'ולא תפיש בקשר' (בכזא). אבל סדר גזירין - סידורו בקרקע עורה משדארי המזרח, ואם טעה במנאר הלבנה - לא לא יאכפת לה, שדרי ש תקנה דבר. שיש אחריה - סידור עבודה, סידור שני גזירין, ופסולה בור לחתויבי מיתה. ודרי

אחריותם תרומת הדשן, שהיא זקקה לעיכול אברים ופודים. וכתיב בתריה 'והריים את הדשן אשר תאכל האש את העולה', אלמא: אף על גב דתרומת הדשן זקקה לה, ונפר עבודת עיכול אברים היא - אפילו הכי חשיבא עבודה תמה דו חייב עליה, כיון דאברים ופודים זננן מנתילי מבעוד יום, ואי בעי מקטר להו אטמול, אף על גב דתרומת הדשן זננא אלא בלילה, ותרומת הדשן זננא אלא בלילה, כדאמר לעיל (ברא) 'כל הלילה הריים'. כל שכן סידור מערכת, כון דרמנה רך בלילה, כדכתיב 'על מוקדה על המנחם כל הלילה', ומנה נפקא לן לקמן בפרק שלישי (גאג) סידור מערכת סידור שני גזירי עציים לא חייב אלא בימנא. דארתבה העילא אברים עמנו בעצמה נפקא לן לקמן בפרק שלישי (שס) סידור שני גזירין דוקא עבודת יום שיש אחריה עבודת יום לא חשיב תמה. כגון בקלה והולכת שיש אחריה וזקקה, ואידי ארידי עבודת יום נתינה. אבל חרא בלילה חרא ביום - נמיא שפיר דעבודה תמה היא. ומשני: סוף עבודה דימנא. לעולם סידור מערכת אלא עבודת תמה, כיון שיש אחריה סידור שני גזירין, דהווי גמר הסידור. ואף על גב דחא חייב בלילה חרא הוא חייב בימנא. חייב אף על גב דחא חייב בתרומת הדשן לא שייכא לה, ואנהי גמר עבודתה ונתיפלה לה, דארתיבה העילא אברים עמנו בעצמה נפקא לן לקמן בפרק שלישי (שס) סידור שני גזירין דוקא עבודת יום לא חשיב תמה. והרי תרומת הדשן, שיש אחריה עבודה תמה, חייב אף על גב דחא חייב בתרומת הדשן לא שייכא לה, כלומר, תרומת הדשן היא תרומת הדשן היא תחילת עבודת יום, דאי בעי לא עבדי שום עבודה אחריה. אלא עבודת יום היא עבודת יום, אלא כשהו יצרכים. דאמר בפרק שני דהמנדר: וברגלים לא חו משתני אורח מפני שהוא נוי למנחם תוקף את רבא ותבעי פייס. אלא חו מתיא דאמר לעיל, איכא דאמר לישנא אחריא, אנתקפתא דרבא. חייב לילישנא קמא לא פריך כי הבא יפישו לא בעני עמנו - היינו ששטות דהוקף באש משמע לן דקאמר מפני שהיא עבודה תמה שאין אחריה עבודה לעולם, וקא דלעך דעוקף עבודת דרומה לה שאין אחריה עבודה בשום פעם בו ביום. ולהכי פריך: כיון דרשונה כל כך - יפישו לה בפני עמנו. דהיינו רבא קא פריך למימרא דעבודה תמה, משמעול אן עבודה אחריה בני פייס - הא לאו הכי - לא, ודרי אברים ופודים, דזננן כשעששין בלילה שי אחריון תרומת הדשן

[דף מ"ה ע"ב]

כזה באת מעשה באחד שראו אותו נותן את פיו על פיה שלה אתא עובדא קומי רבי יוסי אמר תיפוק בלא פרו והניין קריביה עררין ואמרין אין שומטה היא תיפוק בלא פרו ואין לית שומטה היא תיסב פרו שלים אמר לון רבי מנא אייתון פרוה נקריניה אייתון פרוה ואשכחון פתוב בנתוב בגוזה אין הדא פלגית תסכי להדין פלוני בעלה ולא תיצבי בשור פותיה - תהוי נסבה פלגות פרו. אמר רבי אבין: מפיון שקבלה עליה שיתן את פיו על פיה שלה - במאן דשנאת ולית לה אלא פלגות פרו. היא גו חוכה והוא גו חוכה - סוטה. מנפפין - סוטה. מנשקין - סוטה. תרעה טריד - סוטה. מוגף - צריכה.

הלכה ז מתני' - המקדש את האשה על מנת שאין עליה נדרים ונמצאו עליה נדרים - אינה מקדשת. כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים, תצא שלא בכתבה. על מנת שאין בה מומין ונמצאו בה מומין, אינה מקדשת. כנסה סתם ונמצאו בה מומין, תצא שלא בכתבה. כל המומין הפוסלין בפנהנים, פוסלין בגשים; היו בה מומין ועודה בבית אביה, האב צריך להביא ראיה שמשנתארסה נולדו בה מומין הללו ונסתתפה שדהו. כנסה לרשות הפעל, הפעל צריך להביא ראיה שעד שלא נתארסה היו בה מומין אלו והיה מקוה מקוה טעות, דברי רבי מאיר. והכמים אומרים, כפה דברים אמורים, במומין שבפותר. אבל במומין שבגלוי, אינו יכול למעוז. ואם יש מרחץ באותה העיר, אף מומין שבפותר אינו יכול למעוז, מפני שהוא בודקה על יד קרובותיו.

גמ' תנינא מומין באילו נדרים אמר רבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יוצדק נדרה שלא לזכר בשר ושללא לשמות יין ושללא ללבש בגדי צבעונין אמר רבי זעירא פלי פשתן הדמין הבאים מבית שן ככלי צבעונין הן אמר רבי יוסי מתניתא בשאמר לה על מנת שאין עליה נדרים אבל אם אמר על מנת שאין עליה כל נדר אפילו נדרה שלא לזכר חרובין נדר היא הלכה אצל הוהן והתיר לה הרי זו מקדשת אצל הרופא ורפאה אינה מקדשת מה בין זמן ומה בין רופא זמן עוקר את הנדר מעקרו רופא אינו מרפא אלא מיבן ולהבא אית תניי תניי אפילו הלכה אצל הוהן והתיר לה אינה מקדשת מתניתא דרבי אלעזר דתני תמן אמר רבי לעזר לא אסרו זה אלא מפני זה מה טעמא דרבי לעזר בדין היה נדר שהוא צריך חקירת חכם יחזיר מפני מה אסרו מפני נדר שאינו צריך

[דף מ"ו ע"א]

חקירת חכם אית תניי תני מותרת להנשא בלא גט אית תניי תני אסורה להנשא בלא גט הוון בעיי מימר מאן דמר מותרת להנשא בלא גט רבי לעזר ומאן דמר אסורה להנשא בלא גט רבנין כולה

דרבינו ומאן דמר מותרת להנשא בלא גט שמתוך שהיא יודעת שאם הולכת היא אצל הנזק והוא מתיר לה את נדרה והיא אינה הולכת לפום בן מותרת להנשא בלא גט ומאן דמר אסורה להנשא בלא גט שלא תלך אצל הנזק ומתיר לה את נדרה וקדושיה חליז עליה למפרע ונמצאו בנים באין לידי מקורות לפום בן אסורה להנשא בלא גט ר' שמעון בן לקיש אמר מתניתא אמרה בשקידישה על תנאי וכנסה סתם אבל אם קידשה סתם וכנסה סתם יש לה כתובה ר' יוחנן אמר אפילו קידשה סתם וכנסה סתם אין לה כתובה אמר רבי חייה בשם רבי יוחנן וצריכה ממונו גט אפילו קידשה על תנאי וכנסה סתם ר' זעירא בעא קומי רבי מנא קידשה סתם וגרשה מן האירוסין מה אמר בה רבי שמעון בן לקיש נישמעניה מן הדא היו בה מומין ועודה בבית אביה האב צריך להביא ראיה הא אם הביא האב ראיה יש לה כתובה מה המית למימר בשקידישה סתם וגרשה מן האירוסין מה אנו קיימין מן דבתרה בפה דברים אמורים במומין שפסתר אבל במומין שבגלוי אינו יכול לטעון ואין אף במומין שבגלוי טוען הא אמרין חבריא קומי רבי יוסי אמר דבתרה ותהא פליגא על רבי שמעון בן לקיש נכנסה לרשות הפעל - הפעל צריך להביא ראיה הא אם הביא ראיה אין לה כתובה ותו רבי שמעון בן לקיש יש לה כתובה רבי ביה בשם רבינו דקיסרין מתניתא בשפנס ולא בעל מאן דמר רבי שמעון בן לקיש בשפנס ובעל אני אומר נתרצה לה בעעילה: שבל המומין הפוסלין בכהנין פוסלין בפנשים

[דף מ"ז ע"ב]

הוסיפו עליהן באשה ריח הפה ריח הנזעה שואין בה שער רבי אמי בר עוקבה בשם רבי יוסי בר חנינה בעור הפנים שנו והא תנינן בפה דברים אמורים במומין שפסתר אבל במומין שבגלוי אינו יכול לטעון וזה מן המומין שבגלוי הוא תיפתר היא דמטמרא לה תחת קלסתיה דראשה תני שואין שיש לה שער בין בגדולה בין בקטנה בין בגוף בין בפנים תרי זה מום שאין בה שער בפנים - מום, בגוף - אינו מום, בפה דברים אמורים בקטנה אבל בגדולה בין בגוף בין בפנים תרי זה מום עד בפה גדולה רבן שמעון בן גמליאל אומר עד באיטר האטלקי רבי אלעזר בר חנינה אמר בגון תדן דיגרא קורדיינא שיערו בהצי וזה כל שהוא ר' רדיפה רבי יונה רבי ירמיה שאיל אשה קרחה ושיטה של שיער מקפת מאזן לאזן בעיי משמע מן הדא הוסיפו עליהן באשה ריח הפה וריח הנזעה שואין בה שיער ולא אדפרון קרחה סברין מימר שאינה מום אתא ר' שמואל בריה דרבי יוסי בי רבי בון אמר רבי נסה מום הוא לא מתני אלא דבר שהוא פאור בזה ובזה מום בזה ואינו מום בזה אבל דבר שהוא נוי בזה ומום בזה בגון הדא קרחת אף על גב דהוא מום לא תנינא תדע לה שהוא בן תרי זקן תרי נוי באיש ומום באשה ולא תנינן ותר עליהן באשה זקן תרי דדים תרי נוי באשה ומום באיש ולא

תנינן יותר עליהם באיש ידיים מתניתין במומין שאין דרכן להוולד אבל במומין שדרכן להוולד אפילו משנכנסה לרשות הפעל צריכה להביא ראיה ולומר התנית עמה:

הלכה ח' מתני' האיש שנולדו בו מומין אין בופין אותו להוציא אמר רבן שמעון בן גמליאל בפה דברים אמורים במומין הקטנים אבל במומין הגדולים בופין אותו להוציא:

גמרא רבי יהודה בשם רב ביני מתניתא בשתיו בו אבל נולדו בו בופין אותו להוציא רבי בא בר כהנא בשם רבי יוחנן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל אתא עובדא קומי רבי ירמיה בפופיה

[דף מ"ז ע"א]

וכפפו ואתייה דרב בשאין בו ודרבן שמעון בן גמליאל בשנולדו בו אמר ר' זעירא אתייה דרבן שמעון בן גמליאל ברבי מאיר היי דין רבי מאיר בקדמייא באחרייא אין בקדמייא עד שיתנה אין באחרייא אפילו התנה לא כלום אלא סלקת מתניתין כרבן שמעון בן גמליאל ואילו הן בופין אותו להוציא כרבנן נשמעינה מן הדא רבי שמעון בן גמליאל אמר אם היה מום גדול כגון סומא באחת מעיניו קיטע באחד מידיו היגר באחד מרגליו מיד יוציא ויתן פתובה הדא אמרה סלקת מתניתא כרבן שמעון בן גמליאל ואילו שכופין אותו להוציא כרבנן:

הלכה ט מתני' ואילו שכופין אותו להוציא מוכי שהין ובעל פולפוס והמקמין והמצרף נחושט והבורסי בין שהיו עד שלא נשאו בין משנשאו נולדו ובכולן אמר רבי מאיר אף על פי שהתנה עמה יכולה היא שתאמר סבורה הייתי שאני יכולה לקבל עכשו איני יכולה לקבל והכמים אמרים מקבלת היא על פרהה חוין ממוכי שהין מפני שממיקתו. מעשה בצידן בבורסי שפות והיה לו אה בורסי אמרו חכמים יכולה היא שתאמר לאחיד הייתי יכולה לקבל וקל איני יכולה לקבל:

גמ' המקמין זה המקמין צואה ויש אמרים זה הבורסי אמר רבי זעירא מתניתא אמרה בן זה המקמין צואה דתנינן והמקמין והבורסי וצורף נחושט שמואל אמר מתיה נחושט מעיקרו תני אמר רבן שמעון בן גמליאל פגע בי זמן אחד מופה שהין מצופורין אמר ליה כ"ד מיני שהין הן ואין לה קשה מכולם ושהאשה רעה לו אלא ראתן בלבד רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יוחנן ובו לקה פרהה הרשע הדא הוא דכתיב (בראשית יב, יז) ויננע ה' את פרהה ננעיים גדלים ואת ביתו וגו'. אמר ר' כרביה: עלה דמלמסן למקרב למסאנא דמטרונא ארבעה ועשרים מיני ארוזים הן ומבולן לא פירש הכתוב אלא שבע בלבד הדא הוא דכתיב (ישעיה מא, יט): "אתן כמדבר ארוז שפה ותדם ועין שמן

אָשִׁים בְּעֶרְכָּה בְּרוּשׁ תִּדְהֵר וּתְאָשׁוּר יַחְדָּו. בְּרוּשׁ – בְּרֵתָא. תִּדְהֵר – אֲדָרָא. וּתְאָשׁוּר – פִּיקְסִינָה.
הוֹסִיפוּ עָלֶיהֶן: אֵלּוּנִים, עֲרֻמוֹנִים, אֶלְמוֹנִים. אֵלּוּנִים – בְּלוּטִים. עֲרֻמוֹנִים – הוֹלְבֵי אֶלְמוֹנִים – אֵלּוּנִים.

[דף מ"ז ע"ב]

פרק ח'

הלכה א מתני' האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתארכ מודין בית שמאי ובית הלל שאם מוכרת ונתנת קיים נפלו לה משנתארכה בית שמאי אומרים תמכור ובית הלל אומרים לא תמכור אילו ואילו מודין שאם מכרה ונתנה קיים אומר רבי יהודה אמרו לרבן גמליאל הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים אמר להן על החדשים אנו בושים אלא שאתם מגלגלין עלינו את הישנים:

גמ' ביני מתניתא עד שלא נתארכה מה בין עד שלא נתארכה מה בין משנתארכה עד שלא נתארכה לזכותה נפלו משנתארכה לזכותה ולזכותו נפלו ר' פינחס בעא קומי ר' יוסי ולמה לא תניתה מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל אמר ליה לא אתינן מיתני אלא דכר חמור משני צדדין וקל משני צדדין ברם חכא חומר הוא מצד אחד וקל מצד אחד והא תנינן בית שמאי אומרים הבקר לעניים הרי הוא קל לעניים וחומר הוא לבעל הבית ותניתה אמר ליה קל הוא לעניים ואינו חומר לבעל הבית שמודעתו הבקירו אמר ליה והא תנינן העומר שהיא סמוך לנפה ולגדיש ולבקר ולכלים ושכחו הרי הוא קל לבעל הבית וחומר הוא לעניים אמר ליה קל הוא לבעל הבית ואינו חומר לעניים שאדין לא זכו בו ואמור אף חכא קל הוא לאשה ואינו חומר לבעל שאדין לא זכה בה אמר ליה מפיון שקדשה לזכותה ולזכותו נפלו אמר רבי יודא אמרו רבנן גמליאל הואיל והארכה אשתו היא והנשואה אשתו היא מה זה מכרה בטל אף זה מכרה בטל אמר להן בחדשים אנו בושים אלא שאתם מגלגלין חדשים על הישנים אילו הן חדשים משנישאת ואילו הן ישנים עד שלא נישאת ונישאת:

הלכה ב מתני' נפלו לה נכסים משנישאת אילו ואילו מודין שאם מכרה ונתנה הפעל מוציא מיד הלוקחות עד שלא נישאת ונשאת רבן גמליאל אומר אם מכרה ונתנה קיים אמר ר' הנינא בן עקיבה אמרו לפני רבן גמליאל הואיל וזכה באשה לא זכה בנכסים אמר להן על החדשים אנו בושים אלא שאתם מגלגלין עלינו את הישנים:

גמ' אַנְן תְּנִינן מוֹכֵרֵת וְנִתְּנָתָּהּ קָיָים תְּנִי רַבִּי חֵייה לֹא תִמְכֹּר וְלֹא תִתֵּן וְאִם מְכָרָה וְנִתְּנָה קָיָים אָמַר ר' חֲנִינְיָה בֶן עֲקִיבָה

[דף מ"ח ע"א]

לא כן השיב רבן גמליאל אלא כן השיב לא אם אמרת בארוסה שאינו זכאי לא במציאתה ולא במעשה ידיה ולא בהפר נדריה תאמר בנשואה שהוא זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפר נדריה אמרו לו הרי עד שלא נשאת ונשאת תוכיח שהוא זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפר נדריה ואת מודה לנו שלא תמכור ולא תתן אמר להן כן אני מודה לכם שלא תמכור ולא תתן ואם מכרה ונתנה מכרה קיים אתא עובדא קומי רבי אמי אמר לא רבן גמליאל יחיד הוא לא סמכון עלוי מתניתא מסייעא ליה ופליג עלוי רבותינו חזרו נמנו והורו בנכסים שנפלו לה עד שלא נשאת ונשאת שלא תמכור ושלא תתן ואם מכרה ונתנה מכרה בטל מסייעא ליה מכרה בטל פליגא עלוי רבותינו חזרו והורו ונמנו שעד שלא נמנו לא היו חולקין עלוי:

הלכה ג מתני' ר' שמעון חולק בין נכסים לנכסים הנכסים הידועים לבעל לא תמכור ואם מכרה ונתנה בטל ושאין ידועין לבעל לא תמכור ואם מכרה ונתנה קיים:

גמ' אמר ר' יוחנן נכסים הידועין לבעל אילו הפרקעות ושאין ידועין לבעל אלו מטלטלין רבי יוסי כן חנינה אמר נכסים הידועין לבעל אלו שנפלו לה ברשות הבעל ושאין ידועים לבעל אילו שנפלו לה ובעלה נתון במדינת הים מתניתא מסייעא לר' יוסי כן חנינה אילו הן נכסים שאין ידועין לבעל אילו שנפלו לה ובעלה נתון במדינת הים:

הלכה ד מתני' נפלו לה כספים ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות תלושין מן הקרקע ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות המהוברין אמר רבי מאיר שמין אותן כמה הן ופין בפרות וכמה הן ופין בלא פירות ומוטר ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וחקמים אומרים פירות המהוברין בקרקע שלו והתלושין מן הקרקע שלה ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות:

גמ' אמר ר' ירמיה דרבי מאיר היא דר' מאיר עבד מהוברין בתלושין אמר רבי יוסי ולא שמיע דמר רבי יוסי כן חנינה לא אמר ר' מאיר אלא בקמה העומדת להיצר וגפנים עומדות להיצר הוא שחת לא ברם הכא אפילו שחת רבי ירמיה בעא מחלפא שיטתיה דר' מאיר תמן לא עבד מהוברין בתלושין והכא עבד מהוברין בתלושין אמר רבי יוחנן לא דרבי מאיר עבד מהוברין בתלושין אלא אם אתה רואה קמה קצורה את מיפה כוהו של איש מספק שמין אותה כמה היתה יפה עד שלא

[דף מ"ח ע"ב]

נזרעה וכמה היא יפה משנזרעה עד שלא נזרעה היא טבה חד דינר משנזרעה היא יפה תרין דינרין
אותו הדינר וילקח בו קרקע והוא אוכל פירות:

הלכה ה' מתני' ר' שמעון אומר מקום שייפה פוחו בכניסתה הורע פוחו ביציאתה מקום שהורע
פוחו בכניסתה ייפה פוחו ביציאתה המחויבין לקרקע בכניסתה שלו ביציאתה שלה והתלושין מן
הקרקע בכניסתה שלה וביציאתה שלו:

גמ' את אמר בכניסתה שלו מכרה אותן אינן מכורין נתנתן לארים הוא משתפה מפניו עשת אותן
ביבורים לא קדשו את אמר ביציאתה שלה מכר אותן אינן מכורין נתנן לארים היא משתפה מפניו
עשה אותן ביבורים תפלוגתא דר' יוחנן ורבי שמעון בן לקיש דאיתפלגין (דברים כו, יא): "ושמחת
בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלהיך ולביתך"; מלמד שאדם מביא בבורים מנכסי אשתו ר' שמעון בן
לקיש אמר לאחר מיתה הא בחיים לא אמר רבי יוחנן לא שנייה היא בחיים היא לאחר מיתה ר'
שמעון בן לקיש דעתיה דאמר אין אדם יורש את אשתו מדבר תורה על דעתיה דרבי שמעון בן
לקיש לא קדשו על דעתיה דר' יוחנן קדשו ופקעת מינייהו קדשתן:

הלכה ו' מתני' נפלו לה עבדים ושפחות זקנים וימכרו וילקח בהם קרקע והוא אוכל פירות רבי שמעון
בן גמליאל אומר לא תמכור מפני שבח בית אביה:

גמ' מתניתא בשאינן עושין כדי טפילתן אכל אם היו עושין

[דף מ"ט ע"א]

כדי טפילתן לא תמכור שעדיין כבוד בית אביה קיים:

הלכה ז' מתני' נפלו לה זיתים וגפנים זקנים וימכרו לעצים וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות רבי
יהודה אומר לא תמכור מפני שהן שבח בית אביה:

גמ' רבי אבון בשם רבנין דתמון מתניתא בשנפלו לה זיתים ולא קרקע גפנים ולא קרקעו אכל אם
נפלו לה זיתים וקרקעו גפנים וקרקעו לא תקיפו שעדין שבח בית אביה קיים ורבנין דהקא אמרין אפילו
נפלו לה זיתים וקרקעו גפנים וקרקעו לא דמי בית זיתא דנפלו ולא דמי בית פרמא דנפלו מתניתא

מסייעא לרבנין דתמר פרמא אני מוכר לך אף על פי שאין בו גפנים הרי זה מכור שלא מכר לו אלא שמו פרדיסא אני מוכר לך אף על פי שאין בו אילנות הרי זה מכור שלא מכר לו אלא שמו:

הלכה ח' מתני' המוציא יציאות על נכסי אשתו הוציא הרבה ואכל קמעא קמעא ואכל הרבה מה שהוציא הוציא ומה שאכל אכל הוציא ולא אכל ישבע בפה הוציא ויפול:

גמ' רבי בא בשם רבי חייה בר אשי אפילו לא אכל אלא מלא חותלה אפי אמר והוא שתהא הוצאה ותרע על השבח אכל אם השבח יתר על ההוצאה נותן לו את השבח מתניתא פליגא על אפי וכולהם שמיין לה בעדית מתניתא בנטיעה מאן דמר אפי בכניין מתניתא בנטיעה לא כן אמר רבי בא בשם רב חייה בר אשי אפילו לא אכל אלא מלא חותלה אמר ליה פאן בשאכל פאן בשלא אכל:

הלכה ט' מתני' שומרת יבם שנפלו לה נכסים מודין בית שמאי ובית הלל שאם מוכרת ונותנת קיים מתה מה יעשה בכנותה

[דף מ"ט ע"ב]

ובנכסים הנכנסין והיוצאין עמה בית שמאי אומרים יחלקו יורשי האב עם יורשי הבעל ובית הלל אומרים נכסים בהזקתן ובתובה בהזקת יורשי הבעל ונכסים הנכנסין והיוצאין עמה בהזקת יורשי האב:

גמ' הכא את מר מוכרת ונותנת וקיים והכא את מר יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב אמר רבי יוסי בן חנינה הן דאת אמר מוכרת ונותנת וקיים בשנפלו לה עד שלא נעשית שומרת יבם והן דאת אמר יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב בשנפלו לה משנעשית שומרת יבם ונפלו לה עד שנעשית שומרת יבם ועשו פירות משנעשית שומרת יבם כמו שנפלו לה משנעשית שומרת יבם אמר רבי זעירא הוה יבם דהכא צריד לבית שמאי כבעל הוא או אינו כבעל אם הוא כבעל יורש את הכל אם אינו כבעל לא יורש כלום מספק יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב דבית הלל פשיטא לון שהוה כבעל ויורש את הכל שכן אפילו אח אין לו עליה אלא אכילת פירות בלבד תני ר' הושעיה יורשיה הירושין בתובתה חייבין בקבורתה אמר רבי יוסי אי לאו דתניננה רבי הושעיה הוות צריכא לן מאחר שאין לה בתובה אין לה קבורה וקשיא אילו אשה שאין לה בתובה שמה אין לה קבורה אשה אף על פי שאין לה בתובה יש לה קבורה ברם הכא אם יש לה בתובה יש לה קבורה ואם אין לה בתובה אין לה קבורה:

הלכה י מתני' הניח לו אחיו מעות וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות פירות התלושין מן הקרקע וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות פירות המהוגרין בקרקע אמר רבי מאיר שמיין אותן כמה הן יפין בפירות וכמה הן יפין בלא פירות והמותר וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות והכמים אומרים פירות המהוגרין לקרקע שלו והתלושין מן הקרקע כל הקודם וכה קדם הוא וכה קדמה היא וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות כנסה הרי היא כאשתו לכל דבר ובלבד שתהא פתובתה על נכסי בעלה הראשון:

גמ' ר' אבהו בשם רבי יוחנן לכן צריכא במופקדים אצלו שלא תאמר הואיל ואני הוא היורש שלי הן ר' אבהו בשם רבי יוחנן לית פאן שאלו אלא להיידא מילה שאם קדם היורש ותפס אין מוציאין מידו

[דף נ' ע"א]

אף בכעל חוב בן לא בן תני יורש ובעל חוב שקדם אחד מהן ותפס מוציאין מידו אמר רבי אהא בר עזילא נישמעניה מן הדא הקדיש תשעים מנה והיה חובו מאה מנה מוסף עוד דינר ופודה נכסים הללו ולא סוף דבר דינר אלא אפילו כל שהוא שלא יהא הקדיש נראה יוצא בלא פדיון רבי אבהו בשם רבי יוחנן מועלין מעילה גמורה וקשיא אם מועלין בה מעילה גמורה והא נפדה בשווה אם אינו נפדה בשווה לא ימעלו בו מעילה גמורה מה אנו קיימין אם במקבר לקרקע וכי יש מעילה בקרקע אלא בן אנו קיימין בקמה מאחר שאלו עבר הגזבר ותפס אין מוציאין מידו הוא גזבר הוא יורש מה גזבר עבר הגזבר ותפס אין מוציאין מידו אף יורש עבר היורש ותפס אין מוציאין מידו רבי שמואל רבי אבהו בשם רבי יוחנן אף בשור בן אית לך מימר שור קרקע רבי תנחום בר כרי בשם רבי יוסי שור עשו אותו בהקדש שהזיל הכא את אמר מוציאין מידו וכא את אמר אין מוציאין מידו לפי שהירעתה כחה של אשה שלא תהא פתובתה אלא על נכסי בעלה הראשון ויפיתה כוחה בדבר הזה שאם קדם היורש ותפס מוציאין מידו ותני בן

[דף נ' ע"ב]

אילנות וקצצות וקנים ונערים מוציאין מידו:

הלכה יא מתני' לא יאמר לה הרי פתבתיך מנחת ליה על השלחן אלא כל נכסי אהראין לכתבתיך גרשה אין לה אלא פתובה החזירה הרי היא בכל הנשים ויש לה פתובה:

גמ' ביצד הוא עושה כונס ומגרש ומחזיר והיא שוכרת לה פתובתה אמר רבי יוסה לצדין היא מתניתא או שוכרת לו פתובתה ר' זעירא בשם רב המנונא כנסה וגרשה והחזירה אם חדש לה

פתובה פתובתה על נכסיו ואם לאו פתובתה על נכסי בעלה הראשון רבי יוסי בי רבי בון בשם רב חסדא מתניתא אמרה בן המגרש את האשה והחזירה על מנת פתובתה הראשונה החזירה סוף דבר עד שיכנס ויגרש ויחזור דרבא אתא מימר לה אפילו בנסה וגרשה והחזירה אם חידש לה פתובה פתובתה על נכסיו ואם לאו פתובתה על נכסי בעלה הראשון רבי זעירא בשם רב המנינא ארוסה שפיתה אין לה פתובה שלא התרה להנשא לשוק שלא תאמר יעשה כמי שגירש ויהא לה פתובה לפום בן צריך מימר אין לה פתובה בראשונה היתה מנחת פתובתה אצל אבותיה והיתה קלה בעיניו לגרשה וחזרו והתקינו שתהא פתובתה אצל בעלה אף על פי בן היתה קלה בעיניו לגרשה וחזרו והתקינו שיהא אדם לוקח בכתובת אשתו כוסות וקערות ותמחויים תדא דתנינן לא יאמר לה הרי פתבתיך מנחת על השלחן אלא כל נכסיו אחריו לכתבתה חזרו והתקינו שהיא אדם נושא ונותן בכתובת אשתו שפיתוה שאדם נושא ונותן בכתובת אשתו והוא מאבדה היא קשה בעיניו לגרשה והוא התקין שמעון בן שטח שלשה דברים שיהא אדם נושא ונותן בכתובת אשתו ושיהו התינוקות הולכין לבית הספר והוא התקין טמאה לכלי וכוכות לא בן אמר רבי זעירא ר' אבונא בשם ר' ירמיה יוסי בן יעזר איש צרידה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים גזרו טמאה על ארזי העמים ועל כלי וכוכות רבי יוסי אמר רבי יהודה בר טבי רבי יונה אמר יהודה בר טבי ושמעון בן שטח גזרו על כלי מתכות והלל ושמאי גזרו על טהרת ידיו רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי לוי כה היתה הלכה בידם ושכחוה ועמדו השניים והסכימו על דעת הראשונים ללמדך כל דבר שבית דין נותנין את נפשם עליו

[דף נ"א ע"א]

סוף שהוא מתקנים בידם כמה שנאמר למשה מפיני ואתייא כמאן דמר רבי מנא (דברים לב) כי לא דבר רק הוא מכס כי הוא חייבם ואם רק הוא מכס למה שאין אתם יגיעין בו כי הוא חייבם אימתי הוא חייבם בשעה שאתם יגיעין בו:

הלכה א' מתני' הפותב לאשתו דין ודברים אין לי בנכסייך הרי זה אוכל פירות ואם מתה יורשה אם בן למה כתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך שאם מכרה ונתנה קנס כתב לה דין ודברים אין לי עליך ובפירותיהן אין אוכל פירות בתייה ואם מתה יורשה רבי יהודה אומר לעולם הוא אוכל פירי פירות עד שיקתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן ובפירי פירותיהן עד עולם כתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן ובפירי פירותיהן ובמותרה אינו אוכל פירות בתייה ואם מתה אינה יורשה רבן שמעון בן גמליאל אומר מתה יורשה מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל:

גמ' רבי יוחנן בשם רבי ינאי בשלא פנם אכל אם פנם אין אדם מאבד את זכותו בלשון הזה אמר רבי יוסי בי רבי בון מלתיה דרבי הויה האומר ידי מסלקות מן השדה הוה ורגליי מסלקות מן השדה הוה לא אמר ולא פלום אמר רבי אבון פר הויה קומי ר' זעירא מתניתא אמרה פן שאין אדם מאבד את זכותו בלשון הזה דתנינן תמן מי שהיה נשוי שתי נשים ומכר את שדהו וכתבה הראשונה לזקח דין ודברים אין לי עמו השניה מוציאה מיד הלוקח הא הראשונה לא אמר ליה כל גרמא אמרה שאין אדם מאבד את זכותו בלשון הזה אלא פאן אפילו השנייה לא תוציא מיד הראשונה ולמה אין הראשונה מוציאה מיד הלוקח

[דף נ"א ע"ב]

שפן היא פותבת לו כל ערר שיש לי בשדה זו אל יהי לי עמו פלום כתב לה וכתבתה לו בשם שאינו מאבד זכותו פה אשה אינה מאבדת זכותה כתב לה מן האירוסין ומן הנשואין פלוגתא דבית שמאי ובית הלל על דעתון דבית שמאי תמכור על דעתון דבית הלל לא תמכור רבי ורמיה בעא קומי רבי זעירא כתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ונפלו לה לאחר מיכן מהו ויש אדם מתנה על דבר שאינו ברשותו אמר רבי בון פר הויה קומי רבי זעירא מוזכותו את למד חיובו אלא לא כתב לה שנייה אין לו אכילת פירות הוי מוזכותו את למד חיובו רבי לוי פר הויה בעא כתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך העתידין לפול ליה מה הו ויש אדם מתנה על דבר שאינו בעולם מקרה פירות מחוברין לקרקע רבי אחא אמר כמזכרת פירות תלושין אמר רבי יוסי כמזכרת אחד מעשרה בקרקע רבי זעירא רב יהודה בשם רב הכותב שדה מתנה לאשתו אינה מזכרת פירות אמר ר' זעירא

[דף נ"ב ע"א]

מתניתא אמרה פן אילו הן פירי פירות מוכר פירות ולוקח קרקע והוא אוכל פירות רבי אימי בעא אילו אחר פותב לה יש לו אכילת פירות הוא שכתב לה לא כל שפן לא אמר אלא פותב אוכל מוכר לא מה בין פותב מה בין מוכר עילה הויה רוצה להכריח מוזנות מן האשה ניקח על דעתיה דר' וודה בשכתב דין ודברים אין לי בנכסייך ובפרות אין לו אכילת פירות אפילו כתב דין ודברים אין לי בשדה זו ובפירותיה אין לו אכילת פירות ניקח על דעתיה דרבנין בשכתב דין ודברים אין לי בשדה זו ובפירותיה יש לו אכילת פירות אפילו כתב דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן יש לו אכילת פירות נישמעניה מן הדא דמר רב זעירא רב יהודה בשם רב הכותב שדה מתנה לאשתו אין לו אכילת פירות אמר רבי זעירא מתניתא אמרה פן ואילו הן פירי פירות מוכר פירות ולוקח קרקע ואוכל פירות מפיון שכתב דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן לא ככותב שדה מתנה לאשתו הוא

את אמר לא פירות ולא פירי פירות הוי לא שגנייה על דעתיה דרבי יודה בשכתב דין ודברים אין לי על שדה זו ובפירותיהן בשכתב דין ודברים אין לי בנכסיה ובפירותיהן בין שכתב דין ודברים אין לי בשדה זו ובפירותיהן יש לו אכילת פירות רבי ירמיה בשם רב הלכה כרבי שמעון בן גמליאל

[דף נ"ב ע"ב]

אבל לא לעניין דברים הלכה כרבי שמעון בן גמליאל דאמר אם מתה יורשה אבל דברים שהתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על הכתוב בתורה תנאו בטל בתנאי גוף אבל בתנאי ממוז תנאו קיים וזה תנאי ממוז הוא ולמה אמרו תנאו בטל שבסוף הוא זכה כהן ר' אימי בשם רבי יוחנן בדין היה שאם מכרה ונתנה שיהא מכרה קיים שבסוף הוא זכה כהן ולמה אמרו בטל שלא תהא אשה מוכרת נכסים משל בעלה ואומרת שלי הן רבי יוסמינה הוה ליה עובדא ושאל לרבניו אמרין ליה: פוק מנכסיה. שאל לרבי שמעון בן לקיש. אמר ליה: עיל בנכסיה. ר' ירמיה בעא קומי רבי זעירא הי לזן רבניו הא רב הא רבי יוחנן הא רבי שמעון בן לקיש אמר ליה רבניו דר' יוסמינה בעון קומי ר' יוחנן דברי חכמים מתה מי יורשה אלון אחיה יורשין אותה רבי ירמיה בעא קומי רבי זעירא האהין שחלקו אלמנה נזנת משלהן שלא תאמר יעשו כמו שמכרו ולא תהא נזנת משלהן פשיטא מכרו שלהן מכרו רבי ירמיה בעא קומי רבי אבהו כתיב (במדבר לו) אם יהיה היובל לבני ישראל בשעה שהיובל נהג הנחלות חוזרות ובשעה שאין היובל נהג אין הנחלות חוזרות אדרבה אתא מימר לה אפילו בשעה שהיובל נהג והנחלות חוזרות ירושת תורה אינה חוזרת ר' הלל בר פזי בעא קומי ר' יחי

[דף נ"ג ע"א]

מכר הוא ומתה היא אמר לו מכרה בטל. לאב שמכר בחיי בנו ומת בנו, מכרה היא ומת הוא. אמר ליה מכרה קיים לאב שמכר בחיי בנו ומת בנו רבי הויה בר מריה בעא קומי רבי יונה מכרה לבעלה מהו אמר ליה מדאמר חזקיה הלכה כרבי יודה הדיא אמרה מכרה מכר תני האומר ונתנו נכסי לפלוני מת פלוני ללפלוני מת הראשון ונתנו לשני מת השני ונתנו לשלישי מת השני בחיי הראשון מפיון שלא זכה בהן השני לא זכה בהן השלישי אמר ליה כהן פרש ר' הושעיה אבי המשנה אחריו לפלוני ואחריו לפלוני אילו אמר מת השלישי בחיי שני מפיון שלא זכה בהן השני לא זכו היורשין ואות אשכחתי אמר אחריו לפלוני אחריו לפלוני תני הראשון מוכר קרקע ולקחה פירות דברי רבי רבי שמעון בן גמליאל אמר אין לו אלא אכילת פירות בלבד חזקיה אמר הלכה כרבי אמר רבי מנא מן מה דאמר חזקיה הלכה כרבי הדיא אמרה שאין נותנין לו במתנת שכיב מרע הכא אמר רבי מנא

מסכת טהרות פרק שלישי

א. הגפת והזגין שנעשו בטְהָרָה, והלכו עליהן טמאים ומצו מהן משקין - טהורין. וּשְׁנַעְשׂוּ בְטִמְאָה, ומצו מהן משקין - טמאים. רבי שמעון מטהר. אמר להם רבי שמעון: מה לי כשנעשו בטמאה ומה לי כשנעשו בטְהָרָה? אמרו לו: כשנעשו בטמאה, משקין קבוצין מתחת הקורה, וכשהוא מגביה את הקורה - חוזרין ונבלעין בגפת. אמר להם: אף כשנעשו בטְהָרָה, בא הזב ודרס עליהן, משקין קבוצין מתחת הזב, וכשהוא מגביה את רגליו חוזרין ונבלעין בגפת. אמרו לו: אינו דומה משקה היוצא לרצון, למשקה היוצא שלא לרצון. אמר להם: זה וזה לא נקרא עליהן שם טמאה לעולם:

ב. ענבים המבקעות מן העבט, נפלו לתנור טהור - טמא. זיתים המבקעין מן המעטן, ונפלו לאויר תנור טהור - טהור. וזה וזה אם יש עליהן משקה טופח - תנור טמא. לפסין טמאין שנפלו לאויר התנור, בין שלמות ובין שבורות, בשעת היסקן - טמא, שלא בשעת היסקן - טהור. ושנשתמש בהן בטְהָרָה ונטמאו ונפלו לאויר התנור, בשעת היסקן - טמא, שלא בשעת היסקן - טהור. ושבורות, אפלו בשעת היסקן - טהור, שאין למשקין במה שיטמא:

ג. כל הטמאות כשעת מציאתן ובמקום מציאתן. אבד מחט שיפה ובא ומצאה מלאה חלודה - הרי היא בחזקת שיפה, עד שיאמר: ברי לי שהעלה חלודה. אבד מלאה חלודה, בא ומצאה שיפה - הרי זו טמאה, עד שיאמר: ברי לי שהיתה מלאה חלודה. וכן בשרץ, וכן במטלית. הניח טמאה בזוית זו, ובא ומצאה בזוית אחרת - נטמאת זוית ראשונה, עד שיאמר: ברי לי שנעקרה מכאן. ונטמאה הזוית שניה עד שיאמר: ברי לי שלא באת לכאן. אבד כזוית מן המת בתוך הבית, בקשו ולא מצאו - הבית טהור, לכשימצא - הבית טמא למפרע. האשה

גובבת גבבא בחצר ונמצא שרץ בתוך גבבא - טהורה, על גבי גבבא - טמאה. היתה כוכרת חטין בכברה, ונמצא שרץ בתוך כברה - טהורה, על גבי כברה - טמאה:

ד. תינוק שהיה תופס בידו של אביו, או שהיה רכוב על גבי כתפו של אביו - ספקו טמא, מפני שאביו נשאל עליו. חרש שוטת וקטן - ספקו טהור, מפני שאין בהן דעת לשאל. אמר רבי שמעון: בזו מדת הדין לוקה:

ה. ארבעה ספקות אמרו חכמים בתינוק, הניחתו אמו ובאה ומצאתו כמו שהיא - טהור. אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים? בזמן שהניחתו מלכלך, אבל הניחתו נקי - טמא, מפני שהנשים מגפפות אותו ומנשקות אותו. אמר לו: כדבריהם אפלו הניחתו מלכלך מפני רגלי אדם ומפני רגלי בהמה. התחיל יוצא ונכנס - בגדיו טהורים, ולא נמנעו ישראל מהן ואין עושין על גביו טהרות. יש בו דעת לשאול, ספקו ברשות היחיד טמא, ברשות הרבים טהור. היה יודע לשמור את גופו - אוכלין על גבי גופו טהרות. לשמור את ידיו - אוכלים על גבי ידיו טהרות. וכיצד בודקין אותו? מטבילים ונותנין לו חלין לשם תרומה, אם היה יודע לשמור את גופו - אוכלין על גבי גופו. לשמור את ידיו - אוכלין על גבי ידיו טהרות:

ו. הסומא והישן והמהלך בלילה - ספקו טמא, מפני שיש בהן דעת לשאול. חמור שהיה עומד במקום טְהָרָה, ואפשר לו לעבור במקום טמאה - כלים שעל גביו טהורין:

ז. תינוק שנמצא עומד בצד כופת של בצק או בצד חבית של משקין, רבי מאיר מטהר, וחכמים מטמאין, שדרך תינוק לטפח. רבי יוסי אומר: אם יכול לפשט ידיו וליגע - טמא, ואם לאו - טהור. יתר על כן אמר רבי יוסי: נמצא רחוק מן העסה, אף על פי שבצק בידו - טהור, שאני אומי: אחר נטל

ונתן לו. ואם אמר: בריא לי שלא בא אדם לכאן - טמא. רבי אלעאי אמר משום רבי אליעזר בן יוסי: בכלב - הרי זה טהור, שהוא אומר: בכל שעה משקין מצויין, ואין בכל שעה אוכלין מצויין:

ח. כל הנתלים וכל הנגררין - ספקן טמא, מפני שהן כמנחים. וכל הנזרקין - ספקן טהור, חוץ מכזית מן המת, וכל המאהילין - שהן מטמאין מלמעלה כלמטה. ואם היתה טהרה נזרקה על גבי כזית מן המת - טהורה:

מסכת טהרות פרק רביעי

ה. הלך במבוי ועשה עסה, ואחר כך נמצא שם שרץ, ואמר: 'אלו היה כאן הייתי רואה אותו', רבן גמליאל מטהר, ורבי מטמא, עד שיאמר: 'ברי לי שלא היה כאן אדם'. הרי שטבל ועלה ואחר כך נמצא עליו דבר חוצץ, אף על פי שהוא מתעסק באתו המין אחר שטבל - הרי זה טמא, עד שיאמר 'ברי לי שלא היה עלי קדם לכן':

ו. קבר הנמצא ברשות הרבים - מטמא למפרע. בא אחד ואמר: 'ברי לי שלא היה כאן קדם לעשרים שנה' - אין טמא אלא משעת מציאה ואילך. גרעינה של גפת טמאה שנמצאת בתוך כפר רותח, או על גבי תבשיל רותח, אף על פי שאין עליה משקה טופח - טמאה. נמצאת על גבי כפר צונן, או בתוך תבשיל צונן, אף על פי שיש עליה משקה טופח - טהור. זה הכלל: כל שתמצא ברותח, אף על פי שאין עליה משקה טופח - טמא. גרעינה שבתוך הבית - הולכין אחר הרב. פשתן שטואתו נדה, המסיתו - טהור. ואם היה לח, המסיתו - טמא מפני משקה פיה. רבי יהודה אומר: אף הרטיבין במים - טמא מפני משקה פיה. אמרו לו: כיון שנתנהו במים, רבו עליו, וטהור:

מסכת טהרות פרק חמישי

א. דם טמא שנתערב בדם טהור - אין דם מבטל דם; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: רואים אותו כאלו הוא יין במים, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא.

א. היה מתעטף בטליתו וטהרות וטמאות בצדו, וטהרות וטמאות למעלה מראשו, ספק נגע ספק לא נגע - ספקו טהור. ואם אי אפשר לו אלא אם כן נגע - ספקו טמא. רבי דוסא אומר: אומרין לו שישנה. אמרו לו: אין שונין בטהרות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: עתים שהוא שונה, היה השרץ תלוי בין הקורות, ואם אי אפשר לו אלא אם כן נגע - ספקו טמא. רבי דוסא אומר: אומרין לו שישנה. אמרו לו: אין שונין בטהרות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: עתים שהוא שונה, היה השרץ תלוי בין הקורות, נדף בו ונפל על בגדיו או על כפר תרומה ונגע, ספק חי ספק מת - טהור:

ב. אם מצאו מת לפניו - טמא. ואם ראהו חי בין הקורות, אף על פי שמצאו מת בפניו - טהור. נח על כתפו - הרי זה טמא:

ג. כפר תרומה שהוא נתון על גבי הדף ומדף נתון תחתיו, ואי אפשר לו לפול אלא אם כן נוגע במדף, ובאו ומצאו במדרס אחר - טהור. שאני אומר: אחר נטלו ונתנו באתו מקום. ואם אמר: ברי לי שלא בא אדם לכאן - טמא:

ד. שרץ בפי החלדה ומהלכת על כפרות של תרומה, ונגע, ספק חי ספק מת, רבי מטמא, שחזקת שרצים מתים בפי חלדה. וחכמים מטהרין. במה דברים אמורים? בזמן

תוספתא

השלים

רק טמא שנתערב ברוק טהור - אין רק מבטל רק; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: רואין אותו כאלו הוא יין במים, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא. נפל למים תפור - טמא. נמחה, אם בטל מראיו - טהור, ואם לאו - טמא:

ב. מי רגלים שנתערבו ביין - רואין אותן כאלו הן מים. נתערבו במים - רואין אותן כאלו הן יין. נתערבו במי רגלים אחרים - רואין אותן כאלו הן יין במים, אם בטל - מראיהן טהורין, אם לאו - טמאין. מי רגלים של עובד כוכבים - הולכין אחר הרב. רבי יהודה אומר: רביעית בסאתים - טמא. יתר מכן - טהור. לוקחין ושואלין ממי רגלים מכל מקום ואין חוששין שמא של נדות הן, שלא נחשדו בנות ישראל מנסות מימי רגליהן בשעה שהן נדות:

ג. חרסן של זב וזבה, ראשון ושני - טמא, שלישי - טהור. במה דברים אמורים? בזמן שנתן לתוכן מים, אבל לא נתן לתוכן מים, אפלו עשירי - טמא. רבי אליעזר ברבי יוסי אומר: שלישי אף על פי שלא נתן לתוכו מים - טהור. זב שהניח פיו על הכוס, ונמלך שלא לשתותו, המסיטו - טהור. שתה ממנו כל שהוא, המסיטו - טמא מפני משקה פיו. רבי שמעון אומר: רבו משקין שבו על המשקין שבפיו. נשך מן הפת ומן הבצל, המסיטן - טהור. מן הקשות ומן המלפפון, המסיטן - טמא מפני משקה פיו. קליפי פולין וקליפי תרמסין שפספסן העובד כוכבים - טמא. שבשוקים - הולכין אחר הרב. רבי יהודה אומר: על ודאי מגען ברשות היחיד - שורפין:

ד. שני רוקין, אחד טמא ואחד טהור, ונגע באחד מהן, כיון שנתלשו עליו - נעשה רשות היחיד. או שנשנאן על גבי החרס - אחד רשות היחיד ואחד רשות הרבים - תולין. היו נגובים והסיטן בקיסם, ברשות היחיד - תולים, ברשות הרבים - טהור. ורבי יוסי אומר: ברשות היחיד - שורפין. ספק נגע ספק לא נגע, ספק הסיט ספק לא הסיט,

ברשות היחיד - תולין, ברשות הרבים - טהור. ורבי יוסי אומר: ברשות היחיד שורפין. וכשם שטהרו ספק טמאה צפה על פני המים בין בכלים ובין בקרקע, כך טהרו ספק טהרה שצפה על המים בין בכלים בין בקרקע. כיצד? ערבה שהיא טמאה טמא מת, וכפר תרומה כרוף בסיב או בגיד נתון לתוכה, וירדו גשמים ונתמלאית ונותר - הרי הוא צף על פני המים, ספק נגע בצדי ערבה ספק לא נגע - ספקו טהור, מפני שזה ספק טהרה צפה. רבי שמעון אומר: בכלים - טמא, ובקרקע - טהור, חוץ מפזית מן המת וכל המאחילין - שהם מטמאין מלמעלה כלמטה. רבי יהודה אומר: ספק וירדתו - טמא, מפני שהמים עולין ואי אפשר לו שלא ליגע. ספק עליתו - טהור, מפני שהמים דוחפין אותו לצדדין:

ה. ואיזהו הוא ספק שרצים שטהרו חכמים? זה ספק הנזרקין. רבי דוסתאי ברבי ינאי אומר משום רבי יוסי: הלך במבוי ועשה טהרות. עסה ואחר כך נמצא שם שרץ, זה הוא ספק שרצים. והאוכל תרומה תלויה - טהור. כל שספיקו טהור - ספק תולדתו טהור. כל שספיקו טמא - ספק תולדתו טמא. וכשם שהאוכל אכל ראשון ואכל שני והשתה משקים טמאים, והבא ראשו ורבו במים שאובין, וטהור שנפלו על ראשו ורבו שלשת לוגין מים שאובים, ספקו לטמא אחרים - טהור, כך המשקין הנוגעין בו, ספקו לטמא אחרים - טהור. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: משקין הנוגעין בו - כנוגעין בשרץ. וכשם שהראשון עושה שני, ושני עושה שלישי, כך ספק ראשון עושה ספק שני, וספק שני עושה ספק שלישי. ספק משקין ליטמא - טמא, וליטמא - טהור; דברי רבי מאיר. וכן היה רבי אליעזר אומר כדבריו. ורבי יהודה אומר: לכל טמא. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: ספק משקין, לאוכלים - טמא, ולכלים - טהור:

ו. מקל שהיא מלאה משקים טמאין, וזרקה לבין הפכרות - טהורין. ספק נגע ספק לא

עליה - הרי זו טמאה, המתין לה עד שנגבה
- הרי זו טהורה:

מסכת טהרות פ"ק שיש

א. הנבלות ושחוטות בעיר - הולכין אחר
הרב. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אפלו
נבלה אחת בעיר - כל הבשר הנמצא בעיר
הרי הוא של נבלה, מפני שהנבלות מצויות.
דמים טהורים וטמאים בתוך הבית - הולכין
אחר הרב. מעשה שנמצאו דמים על גבי
כפרות של תרומה, ובא מעשה לפני חכמים,
וטהרם, שאינם אלא דם השרצים החיים:

ב. תשעה שרצים וצפרדע אחד ברשות
הרבים, ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה
מהן נגע - ספקו טהור. ובנמצא - הלך אחר
הרב. תשעה צפרדעים ושרץ אחד ברשות
היחיד, ונגע באחד מהן ואין יודע באיזה
מהן נגע - ספקו טמא. פרוש אחד מהן,
לרשות היחיד - ספקו טמא. לרשות הרבים
- ספקו טהור. ובנמצא - הלך אחר הרב. כפר
טמא שנתערב בתשע כפרות טהורין, ואכלו
חמשה חמשה ראשונים, ואחר כך אכלו
חמשה חמשה אחרונים, ונטמא אחד מהן,
ואינו יודע איזה מהם, הראשונים - טמאין
שאיין להן במה יתלו. והאחרונים - טהורין.
זה הכלל: אדם באדם, טהרות בטהרות,
אדם בטהרות, וטהרות באדם - הרי אלו
מוכיחות, נאכלו ראשונות, נטמאו או
שאבדו, עד שלא נעשו שניות - טהורות.
משנעשו שניות - שניות תלויות:

ג. שני שבילים אחד טמא ואחד טהור, והלך
באחד מהן ועשה טהרות - טהורות. בשני
ועשה טהרות - ישרפו. בראשון ולא עשה,
בשני ועשה - ישרפו. בראשון ועשה ובשני
ועשה - אלו ואלו מנחות, ראשונות -
טהורות, ושניות - ישרפו:

ד. שני שבילים, אחד טמא ואחד טהור,
והלך באחד מהן ועשה טהרות, ובא חברו
והלך בשני ועשה טהרות - אלו ואלו
מנחות. הרי אלו מוכיחות. נאכלו ראשונות
או נטמאו או שאבדו, עד שלא נעשו שניות

נגע - לא זה הוא ספק משקין שנחלקו עליו
חכמים. אלא אי זהו ספק משקין שנחלקו
עליו חכמים? שתי חביות אחת טמאה
ואחת טהורה, ועשה עסה באחת מהן, ספק
מהטמאה עשה, ספק מהטהורה עשה - זהו
ספק משקין, לאוכלין - טמא, לכלים -
טהור. הלך במבוי ועשה עסה ואחר כך
נמצא שם שרץ, ספק נגע ספק לא נגע,
לאוכלין ומשקין - טמא, לכלים - טהור.
מגע טמא מת שפשט ידו לאויר החבית,
ספק נגע ספק לא נגע במשקים, המשקה -
טמא, והחבית - טהורה:

ז. שתי חביות אחת טמאה ואחת טהורה,
ונשתברו ובאו להן לטהרות, ספק טמאה
ספק טהורה, אוכלין ומשקין - טמאים,
והכלים - טהורים. חבית שיש בה משקין
טהורים עד חצייה, ונפלו משקין לאוירה,
ספק טמאין ספק טהורין, המשקין -
טהורין, שאין מטמאין אלא מחמת החבית.
נפלו על גבי המשקין, משקין - טמאין,
וחבית טהורה. אפה פת בתנור, ונפלו
משקים לאוירו, ספק טמאין ספק טהורים,
הפת - טהורה, שאינה מטמאה אלא מחמת
התנור. נפלו על גבי הפת, הפת - טמאה,
והתנור - טהור:

ח. המרביץ את ביתו במים טמאים, והיו שם
טהרות, ספק נתזו ספק לא נתזו - טהורות.
ואם אי אפשר לו שלא להתזו - ספקו טמא.
רבי דוסא אומר: אומרין לו שישנה. אמרו
לו אין שונין בטהרות. רבן שמעון בן
גמליאל אומר: עתים שהוא שונה. המכבס
את כסותו והסוחט את שערו והרטב את
פשתנו, והיו שם טהרות, ספק נתזו ספק לא
נתזו - ספקו טהור. ואם אי אפשר לו שלא
להתזו - ספקו טמא. ורבי דוסא אומר:
אומרים לו שישנה. אמרו לו: אין שונין
בטהרות. רבן שמעון בן גמליאל אומר:
עתים שהוא שונה. זלף משקין טהורין
וטמאין בתוך הבית, ואחר כך נמצאו משקין
על גבי כפר של תרומה, ונטלה לשאול

המשתמרת. ורבי אלעזר ברבי צדוק אומר: אף חצר המשתמרת בחזקת טמאה, עד שיאמר: 'ברי לי שלא באתה לכאן':

ח. הנדחק ברחים שהעובד כוכבים בתוכה ושהנדה בתוכה - בגדיו טמאין מדרס. ואי זו הוא הרחיים? כל שעוקרין אותה ודוחפין אותה ממקומה. רקק ודרס על בגדיו, על רקו - שורפין עליו את התרומה. ועל בגדיו - הולכין אחר הרב. מי שדרסה אשה על בגדיו - בגדיו טמאין מדרס. רבי דוסתאי בר יהודה אומר: אם רקקה ושפה את רוקה בשעה שהיא רקקה - בגדיו טמאים מדרס, שכן דרך בנות ישראל שפות את רוקן בשעה שהן נדות. לא שפה את רוקה - בגדיו טהורין. שנים אומרים לו: נטמאת, והוא אומר: לא נטמאתי - טהור. ואין אומרים לו: עסק בטהרות, אלא יעשה לעצמו:

ט. מביא אדם קרבן על ידי בנו ובתו הגדולים ועל ידי עבדו ושפחתו העברים. ואם היה מכחישו - נאמן על ידי עצמו. כיצד? אמרו לו: נדרת, והוא אומר: תנאי היה בלבי - שומעין לו. אמרו לו: נדרת, והוא אומר: לא נדרתי, משהגיעוהו, אומר: תנאי היה בלבי - אין שומעין לו. אמרו לו: אשתך נדרה, והוא אומר: בלבו היה להפר - שומעין לו. אמרו לו: אשתך נדרה, והוא אומר להן: לא נדרה. משהגיעוהו, אמר, בלבי היה להפר לה - אין שומעין לו. נאמן אדם לומר: בני זה בן תשע שנים ויום אחד. בתי זו בת שלש שנים ויום אחד. לחיב עליהן קרבן. אבל למכות ולענשין - הרי זה אינו נאמן:

י. היו חמוריו ופועליו טעונין טהרות ועוברין לפניו, והפליגו, אפלו יותר ממיל - הרי אלו טהורין, מפני שהוא בחזקת המשתמר. ואם אמר להם: צאו ואני אבא אחריכם, כיון שנכסו מעיניו - הרי אלו טמאים. שנים אומרים נטמא, ושנים אומרים לא נטמא, ברשות היחיד - ספקו טמא, ברשות הרבים - ספקו טהור. שאלו את בן זומא: מפני מה ספק רשות היחיד

- טהורות. משנעשו שניות - שניהם תלויות. עשו שניהן טהרה אחת - הרי זו טמאה. עשו שניהן שתי טהרות, זה בא ונשאל בפני עצמו - אומרים לו טהור. נשאלו שניהן כאחד - אומרים להם טמאין; דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר: אם אמרו: שנים היינו, ובשני שבילים הלכנו, ושתי טהרות עשינו - אומרים להם טמאין, שאפלו טמאה אחת שנתערבה במאה טהרות - כלן טמאות.

ה. שני שבילים, אחד טמא ואחד טהור, והלך באחד מהם ונכנס למקדש - פטור. בשני ונכנס למקדש - חיב. בראשון ונכנס והזה ושנה וטבל בשני ונכנס - חיב. רבי שמעון פוטר בזה. ורבי שמעון בן יהודה פוטר בכלן משם רבי שמעון. מצעה במסכן אחד, שהיו מוליכים אותו מגדפר לחמתא, והיו הכתות מתחלפות עליו, ובאחרונה נמצא מת בידן, ובא מצעה לפני חכמים, ולא טמאו אלא כת אחרונה בלבד:

ו. נגע באחד בלילה ואין ידוע אם חי אם מת, ולשחר בא ומצאו מת, רבי מאיר מטהר, שספק רשות הרבים טהור. וחכמים מטמאים, שכל הטמאות כשעת מציאתן. ומודים חכמים לרבי מאיר שאם ראהו חי מבערב, אף על פי שהוא בא שחרית ומצאו מת - טהור, מפני שזה ספק רשות הרבים. ישב על גבי אבן ברשות הרבים, ולשחר עמד ומצא עליה שרץ או רק, רבי מאיר מטהר, מפני שספק רשות הרבים טהור. וחכמים מטמאים, שכל הטמאות כשעת מציאתן. ומודים חכמים לרבי מאיר, שאם ראוה נקיה מבערב, אף על פי שהוא בא שחרית ומצא עליה שרץ או רק - שהוא טהור, מפני שזה ספק רשות הרבים:

ז. שוטה אחת בעיר, כל הרוקין שבעיר - טמאין; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אם היתה רגילה לפנס בתוך מבוי אחד, אותו מבוי - בחזקת טמאה, וכל המבואות - בחזקת טהרה. ורבי שמעון אומר: כל המבואות בחזקת טמאה, חוץ מן חצר

ג. הִיָּה זֶה רְכוּב עַל חֲמוּרוֹ וְזֶה רְכוּב עַל חֲמוּרוֹ, אֶחָד טָמֵא וְאֶחָד טָהוֹר, סָפֵק נִגְעוּ זֶה בְּזֶה, סָפֵק לֹא נִגְעוּ - רַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר. בְּנוּ שֵׁל זֶה מְרַכֵּב עַל כְּתוּפוֹ, וּבְנוּ שֵׁל זֶה מְרַכֵּב עַל כְּתוּפוֹ, אֶחָד טָמֵא וְאֶחָד טָהוֹר, סָפֵק נִגְעוּ זֶה בְּזֶה, סָפֵק לֹא נִגְעוּ - רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא, וְרַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר. הִיָּתָה חֲבִילָה עַל כְּתוּפוֹ וְהָרוּק מֵדָבָק בְּכֶתֶל לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים, סָפֵק הִסִּיט, סָפֵק לֹא הִסִּיט - רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא, וְרַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר. כָּלִים שְׂטוּחִים בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים, וְהִטְמֵא עוֹבֵר, סָפֵק הִסִּיט סָפֵק לֹא הִסִּיט - רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא, וְרַבִּי יוֹסִי מְטַהֵר, שְׁהִיָּה רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: כָּל שֶׁהוּא בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים - הָרִי הוּא כְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד. וְרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: כָּל שֶׁדָּרַךְ הִלּוּכוֹ בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים - טָהוֹר:

ד. נִכְנַס לְבִקְעָה בִּימּוֹת הַגִּשְׁמִים, וְטִמְאָה בְּשָׂדֶה פְּלוּגִית. וְאָמַר: הִלְכָתִי לְמָקוֹם הַלֵּז וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִם נִכְנַסְתִּי לְאוֹתוֹ הַשָּׂדֶה וְאִם לֹא נִכְנַסְתִּי - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר, וְחַכָּמִים מְטַמֵּאִים. אָמְרוּ לְפָנָיו רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: הָרִי הִיא שֵׁל יְחִידִי. פָּרַשׁ רַבִּי מְרִינוּס מִשְׁמוֹ: כָּל שֵׁשׁ לֵה שָׁם בְּפָנָיו עֲצָמָה. וְאֵלּוּ הֵן יְמוֹת הַחֲמָה, מִשְׁתַּעֲקָר תְּבוּאָה מִתּוֹכָהּ. וְאֵלּוּ הֵן יְמוֹת הַגִּשְׁמִים, מִשְׁתַּרְדַּ רַבִּיעָה שְׁנִיָּה. הֵיוּ שָׁם שְׂדוֹת הַרְבֵּה, אִם עוֹמֵד זֶה בְּצַד זֶה וְרוֹאֶה אֶת הַנִּכְנָסִים וְהַיּוֹצֵאִין בְּצַד הַלֵּז - רִשּׁוֹת הַיְחִיד לְשַׁבַּת, וְרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְטִמְאָה. וְאִם לֹא - רִשּׁוֹת הַיְחִיד לְכָאן וּלְכָאן. הַשְּׁבִילִים הַמְּפֻלְשִׁין לְבוֹרוֹת, לְשִׁיחִין, וְלַמְעֻרוֹת, וְלַגְתּוֹת, וְלַגְרָנוֹת - רִשּׁוֹת הַיְחִיד לְשַׁבַּת וְרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְטִמְאָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: בְּזֶמַן שֶׁהֵן מְפֻלְשִׁין - רִשּׁוֹת הָרַבִּים לְכָךְ וּלְכָךְ, וְאִם אֵינֶן מְפֻלְשִׁין - רִשּׁוֹת הַיְחִיד לְשַׁבַּת, וְרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְטִמְאָה. מְבוֹאוֹת הַיּוֹרְדִין לֵים אוֹ לְנֶהֱר, אֵף עַל פִּי שְׂגוּדֵי מְכָאן וּמְכָאן, וְרַבִּים מְטַפְסִים וְעוֹלִין בָּהֶן - רִשּׁוֹת הַיְחִיד לְשַׁבַּת, וְרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְטִמְאָה:

טָמֵא? אָמַר לָהֶם: סוּטָה מֵהּ הִיא לְבַעֲלָהּ, וְדַאי אוֹ סָפֵק? אָמְרוּ לוֹ: סָפֵק. אָמַר לָהֶן: מְצִינוּ שֶׁהִיא אֶסוּרָה לְבַעֲלָהּ. מְכָאן אֶתָּה דֵּן לְשָׂרִין, מֵה כָּאן רִשּׁוֹת הַיְחִיד, אֵף כָּאן רִשּׁוֹת הַיְחִיד. וּמֵה כָּאן יֵשׁ בּוֹ דַּעַת לְשֹׂאֵל, אֵף כָּאן יֵשׁ בּוֹ דַּעַת לְשֹׂאֵל. וּמִפְּנֵי מֵה סָפֵק רִשּׁוֹת הָרַבִּים טָהוֹר? אָמַר לָהֶם: מְצִינוּ שֶׁהַצְּבוּר עוֹשִׂין אֶת הַפֶּסַח בְּטִמְאָה בְּזֶמַן שֶׁרַב צְבוּר טָמֵאִין, וְאִם טָמְאָה וְדַאִית הַתְּרָה לְצְבוּר, קָל וַחֲמֹר לְסָפֵק טָמְאָה. וּמְכָאן אָמְרוּ: דְּבַר שֵׁישׁ בּוֹ דַּעַת לְשֹׂאֵל, בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד - סָפֵקוּ טָמֵא, בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים - סָפֵקוּ טָהוֹר. דְּבַר שְׂאִין בּוֹ דַּעַת לְשֹׂאֵל, בֵּין בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים בֵּין בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד - סָפֵקוּ טָהוֹר. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מִפְּנֵי מֵה סָפֵק רִשּׁוֹת הַיְחִיד טָמֵא וְסָפֵק רִשּׁוֹת הָרַבִּים טָהוֹר? מִפְּנֵי שֶׁאֶפְשָׁר לְשֹׂאֵל לַיְחִיד, וְאִי אֶפְשָׁר לְשֹׂאֵל לְרַבִּים:

מסכת טהרות פרק שביעי

א. הַמְּסַכֵּן הַנֶּתוּן בַּחֲנוּת - הַחֲנוּת טָמֵא. הוֹצִיאֻהוּ וְהַכְּנִיסֻהוּ לְסֻטְיוֹ - טָהוֹר. הוֹצִיאֻהוּ מִסֻּטְיוֹ וְהַחֲזִירֻהוּ לַחֲנוּת שְׁנִיָּה - טָמֵא. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר אֶת הָרִאשׁוֹנָה, שְׁהִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: רִשּׁוֹת הָרַבִּים מְפַסְקֵת לְמַפְרָע, שְׂאִינוּ יָכוֹל לוֹמַר מֵת הִיָּה בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד וְהִיָּה בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים:

ב. יֵשׁ דְּבָרִים בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים וְעִשָּׂאֵם כְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד. קָפָה בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים גְּבוּהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים וְטִמְאָה בְּתוֹכָהּ, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע - סָפֵקוּ טָהוֹר. הַכְּנִיסֵ יָדוֹ לְתוֹכָהּ, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע - סָפֵקוּ טָמֵא. אִם הִיָּתָה כְּפִישָׂה עַל כְּתוּפוֹ וְכָפַר שֵׁל תְּרוּמָה כְּרוּךְ בְּסִיב אוֹ בְּנִיר וְנִתְּנָן בְּתוֹכָהּ, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע - סָפֵקוּ טָהוֹר. הַכְּנִיסֵ יָדוֹ לְתוֹכָהּ, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע - סָפֵקוּ טָמֵא. חֲמוּר בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים גְּבוּהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים וְטִמְאָה נִתּוּנָה עַל גְּבִיּוֹ, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע - סָפֵקוּ טָהוֹר. פִּשְׁט יָדוֹ עַל גְּבִיּוֹ, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע - סָפֵקוּ טָמֵא. סֹלַע בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים גְּבוּהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים וְטִמְאָה נִתּוּנָה עַל גְּבִיּוֹ, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע - סָפֵקוּ טָהוֹר. עֲלָה לְרִאשׁוֹ, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע - סָפֵקוּ טָמֵא:

אחד והפנימי של אחד, אף על פי שהטהרות נהונות בצד מפתחו של פנימי - הרי אלו טהורות. הנכנס שלא ברשות, אפלו עומד בצד הטהרות - טהורות. וכן בעובד כוכבים, אינו חושש משום יין נסך:

ב. חבר שהיה ישן בביתו של עם הארץ, וכליו מקפלין ומנחין תחת ראשו, סנדליו ורחביתו לפניו - הרי אלו טהורין מפני שהן בחזקת המשתמר. חבר שאמר לעם הארץ: 'לך וישן בתוך הבית' - כל הבית ברשותו. 'צא ואישן על מטה פלוגית' - אינו טמא אלא אותה מטה, ועד מקום שהוא יכול לפשט את ידו וליגע מאותה המטה. אמר לו: 'שמור לי פרה זו שלא תכנס לתוך הבית'. 'שמור לי פרה זו שלא תשבר את הכלים' - הרי אלו טהורין, שלא מסר לו אלא שמירת הפרה. אבל אם אמר לו: 'שמור לי הבית הזה שלא תכנס בו הפרה'. 'שמור לי כלים הללו שלא תשברם הפרה' - הרי אלו טמאין. רבי אומר: אמנין שירדו ללקט צרורות וחרסין בתוך הבית - כל הבית ברשותן:

ג. אשתו של עם הארץ טוחנת עם אשתו של חבר בזמן שהיא טמאה, אבל לא בזמן שהיא טהורה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אף בזמן שהיא טמאה לא תטחן, שאף על פי שאינה אוכלת, שחברתה נותנת לה ואוכלת:

ד. הגבאין שנכנסו לתוך הבית, אם אמרו נכנסנו אבל לא נגענו - הרי אלו נאמנין, שהפה שאסר הוא הפה שהתיר. אם היו אחרים מעידין עליהם שנכנסו - אין נאמנין לומר לא נגענו, ובזמן שהמשכון בידם אף על פי שאין אחרים מעידין עליהן - אינם נאמנין מפני שהמשכון מעידים. ואם היה עובד כוכבים עמהן, אף על פי שהמשכון בידן, ואף על פי שאחרים מעידין בהן שנכנסו - הרי אלו נאמנין מפני שאימת עובד כוכבים עליהן:

ה. גנות העיר שדרך הרבים מהלכת עליהן - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. דמוסיאות ומרחצאות - רשות היחיד לשבת, ורשות הרבים לטמאה. גנה בזמן שהיא משתמרת - רשות היחיד, אם אינה משתמרת - רשות הרבים. בסילקי שפותחין אותה בימים ונועלין אותה בלילות, בזמן שהיא פתוחה - רשות הרבים, נעולה - רשות היחיד. נמצאת אומר: ביום - טהורה, ובלילה - טמאה. בסילקי שיש לה שני פתחים זה כנגד זה, וכן סטיו שהוא גדור מכאן ומכאן ורוח בין העמודים - רבי יהודה אומר: אם עומד בצד זה ורואה את הנכנסין ואת היוצאין בצד הלו - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. ואם לאו - רשות היחיד לכאן ולכאן:

ו. בסילקי שיש לה שני פתחים מכונין זה כנגד זה, האמצעי שלה - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה, והצדדין - רשות היחיד לכאן ולכאן; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: אחד הצדדין ואחד האמצע - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. ומודה רבי מאיר לחקמים, בבסילקי שאין שני פתחיה מכונין זה כנגד זה, כגון חצר בית גדי וחמתה, שאחד האמצע ואחד הצדדין - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה. ומודים חכמים לרבי מאיר בחצר יחידי שדרך הרבים מפסקתה, כגון חצר בית גדר וחמתן, שהאמצע - רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטמאה, והצדדין - רשות היחיד לכאן ולכאן:

מסכת טהרות פרק שמיני

א. רבי שמעון אומר: המוסר מפתח לעם הארץ, הבית - טמא. מסר לו החיצון ולא מסר לו הפנימי, החיצון - טמא, והפנימי - אינו טמא אלא עד מקום שהוא יכול לפשט את ידו וליגע. היו שם זיוין יוצאין גבוהין עשרה טפחים, או חדין גבוהין עשרה טפחים - אינו טמא אלא עד מקום שהוא יכול לפשט את ידו וליגע. היה החיצון של

ה. הגנבים שנגנסו לתוך הבית - כל הבית כולו טמא. וחכמים אומרים: אינו טמא אלא עד מקום שהן יכולין לפשט [את] ידיהן וליגע. נמצא מקום הגנבה, רבן שמעון בן גמליאל אומר: כל הבית כולו טהור, עד פי מקום הגנבה. רבי אומר: אינו טמא אלא ממקום הגנבה עד מקום שיכולין לפשט את ידיהן וליגע ממקום הגנבה. מודה רבי מאיר לחכמים בתורין והדותין, שאין בהם מקום רגלי הגנבין - שאינו טמא אלא עד מקום שהן יכולין לפשט את ידיהן וליגע:

ו. אמר רבי יהודה: מודה רבי אלעזר בן עזריה לחכמים בחלונות של אוליארין שהם נפתחין זו לתוך זו, שאם היו פלים נשמטין מאחוריהן - שהן טמאין. וחכמים אומרים: בין כך ובין כך - טמאין. המניח כליו בחלונות של אוליארין, נעל וחתם, אף על פי שבא ומצאו מפתח פתוח וחותם מקלקל - טהור. חותם שאמרו, אפלו טיט אפלו קיסם. נפרש כליו מחלונות של אוליארין - הרי אלו טמאים, מפני שהעובד כוכבים נשען עליהן. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: אפלו נימא אחת יוצאת מהן - טמאין, מפני שהמדרס מביא טמאה לעצמו בכל שהוא:

ז. הלוקח פלים מאומני עובדי כוכבים, והמוסר פלים לאומני עובדי כוכבים - טמאין מדרס וטמאים טמא מת. הלוקח פלים מאומני עם הארץ, ואמר לו: 'שמור לי את אלו' - טמאין מדרס וטהורין מטמא מת. הניחן על כתפו - טמאין אף מטמא מת. אמר רבי דוסתאי ברבי ינאי: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המוסר ליחיד שהן טמאין, ועל המניח בפני רבים שהן טהורין. על מה נחלקו? על המוסר לרבים ועל המניח ליחיד, שבית שמאי מטמאין, ובית הלל מטהורין. מעשה באחד ששכח פלים בבית הנכנסת, ובא מעשה לפני חכמים, וטהרו, שאינה רשות עם הארץ:

ח. הניח כליו בבית המרחץ, ובא ומצאן כמות שהן - הרי אלו טהורין, ומלמדין אותו שלא יעשה כן (בטהרות). הניח גתו ובורו

ונכנס לעיר, אף על פי שבא ומצא עם הארץ עומד בצדן - טהורין. וכן בעובד כוכבים, אינו חושש משום יין נסך. עם הארץ שבא להזות - אין מזין עליו ועל כליו אלא לאחר שלשה ימים. אבל חבר שבא להזות - מזין עליו ועל כליו מיד. אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים? שהיה בחזקת אוכלי תרומה. לא היה בחזקת אוכלי תרומה, מזין עליו - מיד, ועל כליו - משישתמר:

ט. היה לבוש חלוק ועטוף בטלית, והיה בלבו על החלוק, ואין בלבו על הטלית - החלוק טהור והטלית טמאה. היה סל על כתפו והמגרפה בתוכה, והיה בלבו על הסל, ואין בלבו על המגרפה - הסל טהור והמגרפה טמאה:

י. היה משתמש מן החבית בחזקת של חלין, ואחר כך נמצאת של תרומה - הרי זו טהורה ואסורה באכילה, מפני שספק טבול יום. אמרו לו על התלויה: 'טהורה היא' - הרי זו טהורה. ואם אמר: 'הריני מניחה עד שאשאל עליה' - הרי זו טמאה:

יא. משקין טמאין וטהורין בתוך הבית - הולכין אחר הרב. ומעשה באשה אחת שסננה משקין תלוין בתוך הבית, ונפל כפר של תרומה, ובא מעשה לפני חכמים וטמאוהו מפני שהסיחה דעתה מהם. אמר רבי אלעזר בן פילא: מפני מה רבי עקיבא מטמא? מפני שהנשים גרגרניות הן, אשה מגלה את הקדרה לידע מה חברתה מבשלת.

מסכת טהרות פרק תשיעי

א. חבר ועם הארץ שהיו שרויין בחצר, ושכחו כלים בחצר, הראוי ליטמא מדרס - טמא מדרס, והראוי ליטמא טמא מת - טמא מת. לזה סבה בפני עצמו ולזה סבה בפני עצמו, לזה מחיצה בפני פתחו ולזה מחיצה בפני פתחו, זה מניח כליו בתוך סכתו וזה מניח כליו בתוך סכתו, זה מניח כליו על גבי מחצתו וזה מניח כליו על גבי מחצתו - הכל טהורין. ורבי שמעון אומר: אף על פי שאין

עליהן לילה אחת - אין טמאין מדרס, ובמניח ושכח ברשות היחיד ועבר עליהן לילה אחד - טמאין מדרס וטהורין טמא מת. המאבד והמוצא בתוך הבית - הרי זה טהור, מפני שהן בחזקת המשפחה:

ו. כלים שטוחין ברשות היחיד למעלה מעשרה ספחים - טהורין; דברי רבי מאיר. רבי שמעון אומר: אפלו למעלה ממאה אמות - טמאים. גגו של חבר למעלה בצד גגו של עם הארץ, חבר שוטח שם כלים ומניח שם טהרות. אף על פי שעם הארץ יכול לפשט את ידו וליגע שם - הרי אלו טהורות. וכן בעובד כוכבים, אינו חושש משום יין נסוף. רבן שמעון בן גמליאל אומר: גגו של חבר למעלה מגגו של עם הארץ, חבר שוטח שם כלים ומניח שם טהרות, ובלבד שאין עם הארץ יכול לפשט את ידו וליגע:

ז. נפל כליו בתוך בארו של עם הארץ - הרי זה טמא, וטהור בעלייתו. רבי אליעזר אומר: משקה סרוח - הרי זה טהור. אמרו לו: אין המשקין יוצאין מידי הפרה ולא מידי הכלב. חטין היוצאין עם גללי הבקר, ושעורין היוצאין עם גללי הבהמה, אף על פי שחשב עליהן לאוכלין - אין מטמאין טמאת אוכלין. כנסן לאוכלין - אין מטמאין טמאת אוכלין. גללין אף על פי שכנסן למשקין - בטלה דעתו. גוזל שנפל לתוך הבור של גת, חשב עליו לעובד כוכבים - טמא, לכלב - טהור; דברי רבי עקיבא. ורבי יוחנן בן נורי מטמא. מעשה היה ונמנו עליו חמשה זקנים בלוד, וטמאוהו:

ח. ערכה שהיא טמאה ממשקה - אין לשיין בה קמח של חלין, ואין עורכין בה בצק של תרומה. אבל אם רוצה, מביא קמח של חלין ועורף לתוכה בצק של תרומה, ובלבד שלא יהא בצק של תרומה נוגע בערכה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: המזחלה שהיא שותתת ויוורת משקין, ובא טמא והפסיקן, העליונים - טמאין מפני שהן גרוורין על גבי ידי, והתחתונים - טהורין. (מקל שהיא

שם לא סכה ולא מחיצה - טהורין, שהיא מניח לפני פתחו וזה מניח לפני פתחו. לזה מחיצה או סכה לפני פתחו של חברו ולזה מחיצה או סכה לפני פתחו של חברו - הרי אלו טמאין, שלזה רשות לכנס ולזה רשות לכנס:

ב. חבר שהניח אוכלין ומשקין על גבי מעין וירד לשתות - טמאים, מפני שאחרים ממשמשין בהן. חבר שהיה מוכר אוכלין ומשקין על פתח חנותו, הניחו ונכנס - הרי אלו טמאים מפני שאחרים ממשמשים בהן:

ג. נאמנים עמי הארץ על טבילת טמא מת, ואין נאמנים על טבילת מדרף. חבר שמת והניח פרות - הולכים אחר רוב מכןסי, אם רב מכןסי תרומה - תרומה. הניח טהרות - הרי אלו טהורות. הניח כלים - הרי אלו טמאין, שאני אומר: הזו ולא שנו, או שנו ולא טבלו, או שמא לא הזו כל עקר. חבר שמת והניח פרות, אפלו אותן היום כנסן - הרי אלו בחזקת מתקנין:

ד. עם הארץ שקבל עליו והיו לו טהרות, ואמר: 'ברי לי שלא נטמאו', בזמן שהן עשויות על גבי אחרים - אסורות לו ואסורות לכל אדם. על גבי עצמו - מתרות לו ואסורות לכל אדם. רבי עקיבא אומר: אם מתרות לו - מתרות לכל אדם, ואם אסורות לכל אדם - אסורות לו. וכן עובד כוכבים שנתגיר והיה לו יין, ואמר: 'ברי לו שלא נטמא', בזמן שהוא עשוי על גבי אחרים - אסור לו ואסור לכל אדם. על גבי עצמו - מתר לו ואסור לכל אדם. רבי עקיבא אומר: אם מתר לו - מתר לכל אדם, ואם אסור לכל אדם - אסור לו:

ה. המאבד והמוצא ברשות היחיד ועבר עליהן לילה אחד - טמאין מדרס וטהורין מטמא מת. ורבי שמעון מטהר, שהיה רבי שמעון אומר: אבד מחט ומצא מחט - טהור, שאני אומר: מחט שאבד הוא מחט שמצא. ומודים חכמים לרבי שמעון במניח ושכח ברשות הרבים שאף על פי שעבר

הַשְּׁלִים

תּוֹסֶפֶתָא

מְלֵאָה מְשֻׁקֵּינַן טוֹפֵחַ - טְמֵאִין. רַבֵּי יְהוּדָה
אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ: כִּיּוֹן שֶׁהַשִּׁיקָה
לְמַקְוֵה - טְהוֹרָה):

קורצע תיקון ליל שבועות ווערט פריש איבערגעדרוקט דורך קרן הדפסה

צוליב די גרויסע פארלאנג ווערט יעצט פריש הערליך איבערגעדרוקט דעם "תיקון ליל שבועות", וואס וועט איבערגעפרישט ווערן הערליך און שייך. אלע יארן בעפאר שבועות פלעגט מוהרא"ש רעדן פון דעם, אז דער עיקר תיקון איז ווי עס שטייט בפשטות אז מען זאל זאגן נאר די ערשטע און לעצטע פסוק פון יעדע פרשה, און די ערשטע און לעצטע פסוק פון יעדע ספר פון נ"ך, און דאס וואס מיר האבן אזא לאנגע תיקון ליל שבועות איז שפעטער צוגעקומען דורך די צדיקים וועלכע האבן צוגעלייגט נאך אסאך זאכן צו זאגן במשך די נאכט.

למעשה שטעלט זיך ארויס אז פיל מענטשן האבן נישט קיין געדולד צו זאגן אזא לאנגער תיקון, און זיי זאגן דערפאר גארנישט. דעריבער – פלעגט מוהרא"ש זאגן – דארף מען וויסן אז אויב מען קען נישט זאגן די גאנצע תיקון, זאל מען כאטש זאגן דער עיקר תיקון וואס דאס איז דער ערשטער און לעצטער פסוק, אזוי אויך – האט מוהרא"ש געזאגט – איז כדאי צו זאגן די תרי"ג מצות שבועות ביינאכט, און מיט דעם זיך צוגרייטן צו מקבל זיין אויף זיך צו מקיים זיין די אלע תרי"ג מצות וואס דער אייבערשטער האט געגעבן אום יום טוב שבועות.

ווען דער בית הדפוס האט צום ערשטן מאל געדרוקט דער קורצער "תיקון ליל שבועות" וואס האט אנטהאלטן נאר די ערשטע און לעצטע פסוק פון אלע סדרות און ספרי התנ"ך, האט

קורצע תיקון ליל שבועות ווערט פריש איבערגעדרוקט דורך קרן הדפסה

מוהרא"ש זייער הנאה געהאט, זאגענדיג אז דאס וועט ברענגען אז פיל אידן זאלן אנהייבן זאגן דעם תיקון ליל שבועות, און זוכה זיין דורך דעם צו די אלע גרויסע תיקונים. און זינט דעמאלטס האט מען עס שוין איבערגעדרוקט פיל מאל. שטייענדיג יעצט פאר דעם הייליגן יו"ט שבועות, גרייט מען זיך עס פריש איבערצוארבעטן אויף א הערליכע פארמאט, אויף דעם זעלבן אופן ווי מען האט איבערגעדרוקט דעם הגדה "אור זרוע" בעפאר דעם פארגאנגענעם יום טוב פסח.

צו נעמען א חלק אין איבערמאכן די תיקון ליל שבועות קען מען דורך:

רופן 718-387-2691 עקסט. 3,

אימעיל: donate@kerenhadfusa.org.

אויפן וועבסייט: www.breslevcenter.com/donations

<p>2</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>כ</p> <p>20</p>	<p>נץ החמה _____ 5:54 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:23 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:33 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:06 שקיעה _____ 7:53 בבלי: יומא כא • ירושלמי: כתובות מו • תוספתא: טהרות ג ב"ר: ירמיה מד-מה • רמב"ם: מאכלות אסורות טז</p>	<p>לה לעומר</p> <p>עלות השחר _____ 4:41 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:47 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:09 שקיעה _____ 7:53 בבלי: יומא כא • ירושלמי: כתובות מו • תוספתא: טהרות ג ב"ר: ירמיה מד-מה • רמב"ם: מאכלות אסורות טז</p>
<p>3</p> <p>שני Monday</p>	<p>כא</p> <p>21</p>	<p>נץ החמה _____ 5:52 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:22 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:32 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:07 שקיעה _____ 7:54 בבלי: יומא כב • ירושלמי: כתובות מז • תוספתא: טהרות ד ב"ר: ירמיה מז-מח • רמב"ם: מאכלות אסורות יז</p>	<p>לו לעומר</p> <p>עלות השחר _____ 4:39 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:46 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:08 שקיעה _____ 7:54 בבלי: יומא כב • ירושלמי: כתובות מז • תוספתא: טהרות ד ב"ר: ירמיה מז-מח • רמב"ם: מאכלות אסורות יז</p>
<p>4</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>כב</p> <p>22</p>	<p>נץ החמה _____ 5:51 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:21 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:32 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:08 שקיעה _____ 7:55 בבלי: יומא כג • ירושלמי: כתובות מח • תוספתא: טהרות ה ב"ר: ירמיה מח-מט • רמב"ם: הלכות שחיטה א</p>	<p>לו לעומר</p> <p>עלות השחר _____ 4:38 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:45 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:08 שקיעה _____ 7:55 בבלי: יומא כג • ירושלמי: כתובות מח • תוספתא: טהרות ה ב"ר: ירמיה מח-מט • רמב"ם: הלכות שחיטה א</p>
<p>5</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>כג</p> <p>23</p>	<p>נץ החמה _____ 5:50 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:21 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:31 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:09 שקיעה _____ 7:56 בבלי: יומא כד • ירושלמי: כתובות מט • תוספתא: טהרות ו ב"ר: ירמיה נג-נד • רמב"ם: הלכות שחיטה ב</p>	<p>לט לעומר</p> <p>עלות השחר _____ 4:37 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:45 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:07 שקיעה _____ 7:56 בבלי: יומא כד • ירושלמי: כתובות מט • תוספתא: טהרות ו ב"ר: ירמיה נג-נד • רמב"ם: הלכות שחיטה ב</p>
<p>6</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>כד</p> <p>24</p>	<p>נץ החמה _____ 5:49 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:20 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:31 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:10 שקיעה _____ 7:57 בבלי: יומא כה • ירושלמי: כתובות נ • תוספתא: טהרות ז ב"ר: ירמיה נב - יחזקאל א • רמב"ם: הלכות שחיטה ג</p>	<p>לט לעומר</p> <p>עלות השחר _____ 4:36 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:44 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:07 שקיעה _____ 7:57 בבלי: יומא כה • ירושלמי: כתובות נ • תוספתא: טהרות ז ב"ר: ירמיה נב - יחזקאל א • רמב"ם: הלכות שחיטה ג</p>
<p>7</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 7:41 הדלקת הנרות</p>	<p>כה</p> <p>25</p>	<p>נץ החמה _____ 5:48 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:19 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:30 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:11 שקיעה _____ 7:58 בבלי: יומא כו • ירושלמי: כתובות נא • תוספתא: טהרות ח ב"ר: יחזקאל ב-ג • רמב"ם: הלכות שחיטה ד</p>	<p>מ לעומר</p> <p>עלות השחר _____ 4:35 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:43 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:06 שקיעה _____ 7:58 בבלי: יומא כו • ירושלמי: כתובות נא • תוספתא: טהרות ח ב"ר: יחזקאל ב-ג • רמב"ם: הלכות שחיטה ד</p>
<p>8</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 9:12 זמן מוצש"ק</p>	<p>כו</p> <p>26</p>	<p>נץ החמה _____ 5:46 סו"ז קר"ש - גר"א _____ 9:19 סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:30 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 9:12 שקיעה _____ 7:59 בבלי: יומא כז • ירושלמי: כתובות נב • תוספתא: טהרות ט ב"ר: יחזקאל ד-ה • רמב"ם: הלכות שחיטה ה</p>	<p>בהר - בחקתי, מבה"ח, מא לעומר, פרקה</p> <p>עלות השחר _____ 4:33 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:43 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:06 שקיעה _____ 7:59 בבלי: יומא כז • ירושלמי: כתובות נב • תוספתא: טהרות ט ב"ר: יחזקאל ד-ה • רמב"ם: הלכות שחיטה ה</p>

מברכים חודש סיון המולד: דינסטאג פארנאכטס 31 מינוט און 7 חלקים נאך 8

אלעם וואס מענטשן רעדן אין די ספירה טעג, רעדן זיי נאר פון די ספירה פון יענעם טאג, און ווער עס פארשטייט גוט קען דאס הערן און אויפפאפן.
(ליקושי מוה"ר'ן חלק א' סיפן קפ"ב)